

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON SARAJEVO
Ministry of Culture and Sports

Broj: 12/01-04-43277/21
Sarajevo, 10.01.2022. godine

VLADA KANTONA

n/r Šabaredžović-Klačar Mersiha
Sekretar Vlade
(Ovdje)

SKUPŠTINA KANTONA

(Ovdje)

Zastupnica Arijana Memić u skladu sa članom 213. stav 1. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" – Drugi novi prečišćeni tekst -broj 41/12, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, i 14/20) na nastavku 45. Radne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo, održanom 14.12.2021. godine u okviru tačke dnevnog reda "poslanička/zastupnička pitanja, inicijative i odgovori" uputila je zastupničku inicijativu prema Ministarstvu kulture i sporta Kantona Sarajevo i Javnoj ustanovi Kantonalni zavod za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Sarajevo, koja glasi:

"Inicijativa za pokretanje i realizaciju projekta obnove fasadnog platna Pravosudne palate u Sarajevu (Univerziteta u Sarajevu)"

Prilog: Inicijativa zastupnice Arijane Memić

Odgovor na zastupničku inicijativu glasi:

I - Iz Inicijative zastupnice Arijane Memić za pokretanje i realizaciju projekta obnove fasadnog platna Pravosudne palate u Sarajevu (Univerziteta u Sarajevu)" vidi se da postoji Elaborat obnove fasadnog platna pravosudne palate u Sarajevu (Univerziteta u Sarajevu).

Nosilac navedenog projekta je u pravilu vlasnik objekta, odnosno to mogu biti zajedno Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo i Ministarstvo nauke, visokog obrazovanja i mladih Kantona, jer su u ime osnivača - Kantona Sarajevo obavezni su da stvaraju uslove za normalan rad institucija nad kojim vrše nadzor (Kantonalni sud Kantona Sarajevo i Pravni fakultet univerziteta u Sarajevu).

a) Obzirom da je riječ o proglašenom nacionalnom spomeniku radovi se ne mogu izvoditi bez prethodnog odobrenja Ministarstva prostornog uređenja Federacije Bosne i Hercegovine i konstantnog nadziranja od strane nadležne službe zaštite na nivou Federacije Bosne i Hercegovine.

Također Idejni projekat intervencije (intervencija odobrena mjerama zaštite odluke Komisije/povjerenstva za zaštitu nacionalnih spomenika) treba biti prethodno dostavljen Komisiji na mišljenje o usaglašenosti sa odredbama Odluke Komisije, a prije izdavanja saglasnosti nadležnih organa.

Prilozi: 1. Odluka o proglašenju istorijske građevine – Prvosudna palata u Sarajevu nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 6/19 i 10/20), 2. Odluka o proglašenju Historijskog urbanog krajolika Sarajeva nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 1/21) (vidjeti na str. 12. Prilog 3. Proglašeni nacionalni spomenici R.br. 84)

Radove mogu izvoditi samo licencirane firme za radove na nacionalnim spomenicima čiji spisak se može naći na web stranici Federalnog ministarstva prostornog uređenja.

Kako se ova inicijativa odnosi na kapitalni projekat – nacionalni spomenik, neophodno je:

b) obezbijediti glavni (izvedbeni) projekat sa detaljnim predračunom radova za sufinansiranje iz Budžeta Kantona Sarajevo (ukupno i po etapama) kako bi se znala ukupna vrijednost navedene izgradnje i učešće (jednog ili više) investitora,

c) uz glavni izvedbeni projekat sa predračunom radova, pored gore navedenih mišljenja, odobrenja i nadzora je neophodno obezbijediti zemljišno-knjižnu dokumentaciju: (zk izvadci, posjedovni listovi, kopije katastarskog plana, lokacija objekta, urbanistička i građevinska dozvola, proveden javni tender za izbor najpovoljnijeg izvođača radova),

d) u Budžetu Kantona Sarajevo u 2022. godini ili u naredn(oj)im godinama (zavisno od ukupne vrijednosti projekta i budžetskih mogućnosti), planirati sredstva za realizaciju ovog projekta.

Kada se ispune preduslovi navedeni pod tačkama a) - d) nadležni organi Kantona Sarajevo (Vlada i Skupština Kantona Sarajevo), finansijska sredstva Kantona Sarajevo bi se trebala planirati na pozicijama nosilaca projekta.

Koordinator izrade odgovora
na skupštinska pitanja i inicijative
Dragan Vujmilović

MINISTAR

Samir Avdić

Члан 10.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Комисија је донијела у следећем саставу: проф. др Амир Пашић, Горан Милојевић и Радоје Видовић.

Број 07.3-2.3-37/18-26

21. децембра 2018. године

Председавајући Комисије
Проф. др Амир Пашић, с. р.

Комисија за очување националних споменика, на основи члана V став 4. Анекса 8. Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и члана 36. став (1) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16), на сједници одржаној од 21. децембра 2018. године, донијела је

ODLUKU

O PROGLAŠENJU HISTORIJSKE GRAĐEVINE -
PRAVOSUDNA PALATA U SARAJEVU NACIONALNIM
SPOMENIKOM BOSNE I HERCEGOVINE

Члан 1.

(Предмет заштите и просторни обухват)

- (1) **Историјска грађевина - Правосудна палата у Сарајеву** проглашава се националним спомеником Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: национални споменик).
- (2) Национални споменик саčinjavaju: зграда Правосудне палате, изворни намјештај (пет stolova, два ormara, klupa, ograda, govornica i stolica) i lift.
- (3) Национални споменик налази се на простору који обухвата к.č. 2090/2 и 2090/1, к.о. Сарајево IV (нови премјер), што одговара к.č. 19, к.о. Сарајево XLVIII (стари премјер), з.к. улошак број 183, опћина Centar, Федерација Босне и Херцеговине, Босна и Херцеговина.
- (4) На национални споменик се примјенују мјере заштите утврђене овом одлуком, а у складу са Законом о provođenju одлука Комисије за заштиту националних споменика успостављене према Анексу 8. Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 2/02, 27/02, 6/04 и 51/07).
- (5) У складу са Правилником о критеријима вредновања добара, подјели по предмету правне заштите и поступку категоризације националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/18), добро је сврстано у категорију "национални споменик од изузетног значаја за Босну и Херцеговину".

Члан 2.

(Надлежност за осигурање мјера заштите)

- (1) Федерација Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација) дужна је осигурати правне, научне, техничке, административне и финансијске мјере за заштиту, конзервацију, презентацију и рехабилитацију националног споменика. (2) Комисија за очување националних споменика (у даљњем тексту: Комисија) утврдит ће техничке увјете за израду и постављање информационе плоче са основним подацима о споменику и одлучи о проглашењу добра националним спомеником.

Члан 3.

(Мјере заштите националног споменика)

С циљем трајне заштите националног споменика, на простору дефинираном у члану 1. став (3) ове одлуке утврђују се следеће мјере заштите:

- a) дозвољени су истраживачки и конзерваторско-рестораторски радови, радови на санацији и презентацији споменика и радови текућег одржавања објекта, уз

одобрење федералног министарства надлежног за просторно уређење (у даљњем тексту: надлежно министарство) и стручни надзор надлежне службе заштите наслеђа на нивоу Федерације Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: надлежна служба заштите);

- b) дозвољене су интервенције или конзервације, уколико се не наруше његове архитектонске вриједности и интегритет, уз одобрење надлежног министарства и стручно надзирање надлежне службе заштите;
- c) објекат се може користити у јавне, пословне, образовне и културне сврхе, односно на начин који неће угрозити његов интегритет и његово значење у структури града;
- d) неопходно је извршити конзерваторске и рестораторске радове на уклоњеним скулптурима са зграде, те њихово враћање на изворна мјеста, према пројекту одобреном од надлежног министарства и уз стручни надзор надлежне службе заштите.

Члан 4.

(Мјере заштите покретне имовине)

- (1) Изношење изворног намјештаја из члана 1. став (2) ове одлуке (у даљњем тексту: покретна имовина) из Босне и Херцеговине није дозвољено.
- (2) Изузетно од одредбе става (1) овог члана, дозвољено је привремено изношење покретне имовине из Босне и Херцеговине ради презентације или конзервације, уколико се утврди да наведене радове није могуће извршити у Босни и Херцеговини, односно ако се процјени да се конзервација у иностранству може извршити квалитетније, брже и јефтиније.
- (3) Одобрење у смислу става (2) овог члана даје Комисија, уколико несумњиво буде утврђено да то ни на који начин неће угрозити национални споменик или покретну имовину.
- (4) Комисија у свом одобрењу за привремено изношење покретне имовине из Босне и Херцеговине утврђује све увјете под којима се то изношење може извести, рок за поврат у Босну и Херцеговину и задужења појединих органа и институција на осигурању тих увјета, те о томе обавјештава Владу Федерације, надлежну службу сигурности, царинску службу Босне и Херцеговине и јавност.

Члан 5.

(Стављање ван снаге provedbenih akata)

Стављају се ван снаге сви provedbeni и развојни просторно-плански акти у дијелу у којем су у супротности са одредбама ове одлуке.

Члан 6.

(Суздржавање од подужимања радњи)

Свако, а посебно надлежни органи Федерације Босне и Херцеговине, кантона, градске и опћинске службе суздржат ће се од подужимања било каквих радњи које могу оштетити национални споменик или довести у питање његову заштиту.

Члан 7.

(Достављање одлуке надлежном суду)

Ова одлука се након објаве у "Службеном гласнику БиХ" доставља надлежном опћинском суду ради уписа збилежбе о проглашењу националног споменика у земљишне књиге.

Члан 8.

(Саставни дио одлуке)

Саставни дио ове одлуке је образложење са пратећом документацијом, које је доступно на увид заинтересираним лицима у просторима и на веб-страници Комисије (<http://www.kons.gov.ba>).

Član 9.

(Konačnost odluke)

Prema članu V stav 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, odluke Komisije su konačne.

Član 10.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Ovu odluku Komisija je donijela u sljedećem sastavu: prof. dr. Amir Pašić, Goran Milojević i Radoje Vidović.

Broj 07.3-2.3-37/18-26

21. decembra 2018. godine

Sarajevo

Predsjedavajući Komisije

Prof. dr. **Amir Pašić**, s. r.

Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika, na temelju članka V. stavak 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i članka 36. stavak (1) Poslovnika o radu Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 47/16), na sjednici održanoj od 21. prosinca 2018. godine, donijelo je

ODLUKU**O PROGLAŠENJU POVIJESNE GRAĐEVINE - PRAVOSUDNA PALATA U SARAJEVU NACIONALNIM SPOMENIKOM BOSNE I HERCEGOVINE**

Članak 1.

(Predmet zaštite i prostorni obuhvat)

- (1) **Povijesna građevina - Pravosudna palata u Sarajevu** proglašava se nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: nacionalni spomenik).
- (2) Nacionalni spomenik sačinjavaju: zgrada Pravosudne palate, izvorni namještaj (pet stolova, dva ormara, klupa, ograda, govornica i stolica) i dizalo.
- (3) Nacionalni spomenik nalazi se na prostoru koji obuhvata k.č. 2090/2 i 2090/1, k.o. Sarajevo IV. (novi premjer), što odgovara k.č. 19, k.o. Sarajevo XLVIII. (stari premjer), z.k. uložak broj 183, općina Centar, Federacija Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina.
- (4) Na nacionalni spomenik se primjenjuju mjere zaštite utvrđene ovom odlukom, a sukladno Zakonu o provedbi odluka Povjerenstva za zaštitu nacionalnih spomenika uspostavljenog prema Aneksu 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/02, 27/02, 6/04 i 51/07).
- (5) Sukladno Pravilniku o kriterijima vrednovanja dobara, podjeli po predmetu pravne zaštite i postupku kategorizacije nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 47/18), dobro je svrstano u kategoriju "nacionalni spomenik od izuzetnog značaja za Bosnu i Hercegovinu".

Članak 2.

(Mjerodavnost za osiguranje mjera zaštite)

- (1) Federacija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) dužna je osigurati pravne, znanstvene, tehničke, administrativne i financijske mjere za zaštitu, konzervaciju, prezentaciju i rehabilitaciju nacionalnog spomenika. (2) Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) utvrdit će tehničke uvjete za izradu i postavljanje informacijske ploče sa osnovnim podacima o spomeniku i odluci o proglašenju dobra nacionalnim spomenikom.

Članak 3.

(Mjere zaštite nacionalnog spomenika)

S ciljem trajne zaštite nacionalnog spomenika, na prostoru definiranom u članku 1. stavak (3) ove odluke utvrđuju se sljedeće mjere zaštite:

- a) dopušteni su istraživački i konzervatorsko-restauratorski radovi, radovi na sanaciji i prezentaciji spomenika i radovi tekućeg održavanja objekta, uz odobrenje federalnog ministarstva mjerodavnog za prostorno uređenje (u daljnjem tekstu: mjerodavno ministarstvo) i stručni nadzor mjerodavne službe zaštite nasljeđa na razini Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: mjerodavna služba zaštite);
- b) dopuštene su intervencije u cilju prilagođavanja objekta suvremenim potrebama, pod uvjetom da se ne naruše njegove arhitektonske vrijednosti i integritet, uz odobrenje mjerodavnog ministarstva i stručno nadziranje mjerodavne službe zaštite;
- c) objekat se može rabiti u javne, poslovne, obrazovne i kulturne svrhe, odnosno na način koji neće ugroziti njegov integritet i njegovo značenje u strukturi grada;
- d) neophodno je izvršiti konzervatorske i restauratorske radove na uklonjenim skulpturama sa zgrade, te njihovo vraćanje na izvorna mjesta, prema projektu odobrenom od mjerodavnog ministarstva i uz stručni nadzor mjerodavne službe zaštite.

Članak 4.

(Mjere zaštite pokretne imovine)

- (1) Iznošenje izvornog namještaja iz članka 1. stavak (2) ove odluke (u daljnjem tekstu: pokretna imovina) iz Bosne i Hercegovine nije dopušteno.
- (2) Izuzetno od odredbe stavka (1) ovoga članka, dopušteno je privremeno iznošenje pokretne imovine iz Bosne i Hercegovine radi prezentacije ili konzervacije, ukoliko se utvrdi da navedene radove nije moguće izvršiti u Bosni i Hercegovini, odnosno ako se procijeni da se konzervacija u inozemstvu može izvršiti kvalitetnije, brže i jeftinije.
- (3) Odobrenje u smislu stavka (2) ovoga članka daje Povjerenstvo, ukoliko nesumnjivo bude utvrđeno da to ni na koji način neće ugroziti nacionalni spomenik ili pokretnu imovinu.
- (4) Povjerenstvo u svojem odobrenju za privremeno iznošenje pokretne imovine iz Bosne i Hercegovine utvrđuje sve uvjete pod kojima se to iznošenje može izvesti, rok za povrat u Bosnu i Hercegovinu i zaduženja pojedinih tijela i institucija na osiguranju tih uvjeta, te o tomu obavještava Vladu Federacije, mjerodavnu službu sigurnosti, carinsku službu Bosne i Hercegovine i javnost.

Članak 5.

(Stavljanje izvan snage provedbenih spisa)

Stavljaju se izvan snage svi provedbeni i razvojni prostorno-planski spisi u dijelu u kojemu su u suprotnosti sa odredbama ove odluke.

Članak 6.

(Suzdržavanje od poduzimanja radnji)

Svatko, a posebice mjerodavna tijela Federacije Bosne i Hercegovine, kantona, gradske i općinske službe suzdržat će se od poduzimanja bilo kakvih radnji koje mogu oštetiti nacionalni spomenik ili dovesti u pitanje njegovu zaštitu.

- е) Извршити рестаурацију унутрашњих простора објекта и њихову адаптацију за културне сврхе, односно на начин који неће угрозити споменичку вриједност објекта;
- ф) Објекат може да буде коришћен за културне манифестације уз услов да не смију довести до погрешне интерпретације, оштећења или измјене националног споменика или његових дијелова;
- г) Извршити илуминацију објекта према одговарајућем пројекту;
- х) Посебну пажњу обратити на уређење отвореног простора уз уређење подних површина;
- и) Препоручује се израда просторно-планске документације која ће третирати уређење парцеле на сјеверној страни (к.ч. 2055/1 по новом премјеру, к.о. Сарајево XI) у складу са значајем објекта;
- ј) Изузев информационе табле из тачке III став 2. ове одлуке, на простору националног споменика није дозвољено постављање никаквих других елемената (друге информационе табле, јарболи за заставе, рекламни панои, клима уређаји и слично) без сагласности надлежне службе заштите наслеђа на садржај текста, дизајн и позицију на коју ће се поставити;
- к) Ниједан грађевински, грађевинско-занатски и занатски захват, као и било која друга интервенција на националном споменику утврђена наведеним документима не може да буде извођена без одобрења федералног министарства надлежног за просторно уређење (у даљем тексту: надлежно министарство) и уз стручни надзор надлежне службе заштите наслеђа на нивоу Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: надлежна служба заштите);
- л) Сви радови требају да буду изведени на основу документације на коју је прије издавања потребних дозвола надлежног министарства прибављено мишљење надлежне службе заштите;
- м) Обавезно је спровођење мјера комуналног реда."

Члан 5.

- (1) Иза тачке IV додаје се нова тачка V која гласи:
"Утврђују се следеће мјере заштите за покретну имовину из тачке I став 2. ове одлуке (у даљем тексту: покретна имовина):
- а) Све интервенције на сликама треба да изврши стручно лице уз елаборат који одобрава федерално министарство надлежно за културу уз надзор надлежне службе заштите;
- б) Потребно је да се изврши утврђивање постојећег стања слика те конзерваторско-рестаураторске радове који ће обухватити чишћење онечишћења наталожених на сликама;
- ц) Измјештање слика са изворне локације није дозвољено, осим у случају ако се утврди да услови чувања могу да доведу до додатних оштећења, дозвољено је премјештање у адекватан простор уз одобрење надлежне службе за заштиту;
- д) Изношење покретне имовине из Босне и Херцеговине није дозвољено. изузетно је дозвољено привремено изношење из Босне и Херцеговине ради презентације или конзервације, уколико се утврди да конзерваторске радове није могуће да се изврши у Босни и Херцеговини.

- е) Одобрење у смислу подтачке д) даје Комисија, уколико недвосмислено буде утврђено да то ни на који начин неће угрозити покретну имовину;
- ф) Комисија у свом одобрењу за привремено изношење покретне имовине из Босне и Херцеговине утврђује све услове под којима се то изношење може да изведе, рок за поврат у Босну и Херцеговину, као и задужења појединих органа и институција на обезбјеђењу тих услова, те о томе обавјештава Владу Федерације, надлежну службу безбједности, царинску службу Босне и Херцеговине и јавност."
- (2) Досадашње тач. V и VI постају тач. VII и VIII.
(3) Досадашња тачка VII се брише.
(4) Досадашње тач. VIII-X постају тач. IX-XI.

Члан 6.

Ова одлука ће се након објаве у "Службеном гласнику БиХ" доставити надлежном општинском суду ради уписа одговарајуће забиљежбе у земљишне књиге.

Члан 7.

Саставни дио ове одлуке је образложење са пратећом документацијом које је доступно на увид заинтересованим лицима у просторијама и на веб страници Комисије (www.kons.gov.ba).

Члан 8.

Према члану V став 4. Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, одлуке Комисије су коначне.

Члан 9.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Ову одлуку Комисија је донијела у следећем саставу:
проф. др Амир Пашић, Горан Милојевић и Радоје Видовић.

Број 03-2.5-43/19-33

17. децембра 2019. године
Сарајево

Председавајући Комисије
Горан Милојевић, с. р.

87

Комисија за очување националних споменика, на основи члана V став 4. Анекса 8. Опћег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, члана 39. став (1) и члана 40. став (1) е) Пословника о раду Комисије за очување националних споменика ("Службени гласник БиХ", број 47/16), на сједници одржаној 17. децембра 2019. године, донијела је

ODLUKU

**O IZMJENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O
PROGLAŠENJU HISTORIJSKE GRAĐEVINE –
PRAVOSUDNA PALATA U SARAJEVU NACIONALNIM
SPOMENIKOM BOSNE I HERCEGOVINE**

Члан 1.

- (1) У Одлуци о проглашењу историјске грађевине - Правосудна палата у Сарајеву националним спомеником Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 6/19) у члану 1. став (1) ријечи: "Историјска грађевина" замјенјују се рјечју "Грађевина".
- (2) Ст. (4) и (5) се бришу.

Члан 2.

- (1) Иза члана 1. додаје се нови члан 2. који гласи:

"Члан 2.

(Категоризација)

У складу са Правилником о критеријима вредновања, подјели и категоризацији националних споменика ("Службени гласник БиХ",

broj 82/19), nacionalni spomenik svrstan je u kategoriju "nacionalni spomenici od izuzetnog značaja za Bosnu i Hercegovinu".

(2) Dosadašnji čl. 2. do 10. postaju čl. 3. do 11.

Član 3.

Dosadašnji član 3. mijenja se i glasi:

"S ciljem trajne zaštite nacionalnog spomenika, na prostoru definiranom u članu 1. stav (3) ove odluke utvrđuju se sljedeće mjere zaštite:

- a) Dozvoljeni su radovi na tekućem održavanju, konzervatorsko-restauratorski radovi i radovi kojima je cilj prezentacija nacionalnog spomenika, a sve isključivo prema odgovarajućem projektu radova tekućeg održavanja, odnosno programu konzervatorsko-restauratorskih intervencija na nacionalnom spomeniku uz pažnju za očuvanjem autentičnosti, integriteta i vrijednosti te vodeći računa da tekući radovi ne uključuju radove rekonstrukcije, restauracije, konzervacije, nadogradnje, dogradnje, interpolacije, radove koji utječu na konstrukciju i/ili namjenu građevine, kao i bilo koje druge slične radove koji dovode do promjene gabarita objekta, nagiba i oblika krovova, vanjskih fasada i slično;
- b) Dozvoljene su intervencije u cilju prilagođavanja objekta savremenim potrebama, pod uvjetom da se ne naruše njegove arhitektonske vrijednosti i integritet, uz odobrenje federalnog ministarstva nadležnog za prostorno uređenje (u daljnjem tekstu: nadležno ministarstvo) i stručno nadziranje nadležne službe zaštite naslijeđa na nivou Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: nadležna služba zaštite);
- c) Objekat se može koristiti u javne, poslovne, obrazovne i kulturne svrhe, odnosno na način koji neće ugroziti njegov integritet i njegovo značenje u strukturi grada;
- d) Neophodno je izvršiti konzervatorske i restauratorske radove na uklonjenim skulpturama sa zgrade, te njihovo vraćanje na izvorna mjesta, prema projektu odobrenom od nadležnog ministarstva i uz stručni nadzor nadležne službe zaštite;
- e) Idejni projekat intervencije (intervencija odobrena mjerama zaštite odluke Komisije) treba biti dostavljen Komisiji na mišljenje o usaglašenosti sa odredbama odluke Komisije, a prije izdavanja saglasnosti nadležnih institucija;
- f) Svu dokumentaciju nastalu na osnovi istraživanja, ali i projektnu nakon završetka radova potrebno je publicirati, tj. učiniti javnom i dostupnom;
- g) Potrebno je očuvati vizuelni integritet i sagledavanje nacionalnog spomenika sa glavnih pristupnih pravaca. Navedeno je potrebno osigurati kroz izradu i dopunu prostorno-planske dokumentacije, te primjenu nadležnog propisa u dijelu određivanja i izdavanje dozvole za mjesta postavljanja reklamnih tijela i sličnih struktura;
- h) Potrebno je izraditi projekat iluminacije nacionalnog spomenika i njegovo provođenje;
- i) Upravitelj, vlasnici i drugi korisnici nacionalnog spomenika dužni su brinuti se o spomeniku pažnjom dobrog domaćina;
- j) Izuzev informacione ploče iz člana 3. stav (2) ove odluke, na nacionalnom spomeniku nije dozvoljeno postavljanje drugih elemenata (druge informacione ploče, jarboli za zastave, reklamni panoi, klima-uređaji i slično) bez saglasnosti nadležne službe zaštite na sadržaj teksta, dizajn i poziciju;

- k) Nijedan građevinski, građevinsko-zanatski i zanatski zahvat, kao i bilo koja druga intervencija na nacionalnom spomeniku utvrđena navedenim dokumentima ne može biti izvedena bez odobrenja nadležnog ministarstva i uz stručni nadzor nadležne službe zaštite;
- l) Svi radovi trebaju biti izvedeni na osnovi dokumentacije na koju je prije izdavanja potrebnih dozvola nadležnog ministarstva pribavljeno mišljenje nadležne službe zaštite."

Član 4.

Ova odluka će se nakon objave u "Službenom glasniku BiH" dostaviti nadležnom općinskom sudu radi upisa odgovarajuće zabilježbe u zemljišne knjige.

Član 5.

Sastavni dio ove odluke je obrazloženje sa pratećom dokumentacijom koje je dostupno na uvid zainteresiranim licima u prostorijama i na web-stranici Komisije (www.kons.gov.ba).

Član 6.

Prema članu V stav 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, odluke Komisije su konačne.

Član 7.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Ovu odluku Komisija je donijela u sljedećem sastavu: prof. dr. Amir Pašić, Goran Milojević i Radoje Vidović.

Broj 07.3-2.5-43/19-38
17. decembra 2019. godine
Sarajevo

Predsjedavajući Komisije
Goran Milojević, s. r.

Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika, na temelju članka V. stavak 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, članka 39. stavak (1) i članka 40. stavak (1) e) Poslovnika o radu Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 47/16), na sjednici održanoj 17. prosinca 2019. godine, donijelo je

ODLUKU

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O PROGLAŠENJU POVIJESNE GRAĐEVINE – PRAVOSUDNA PALATA U SARAJEVU NACIONALNIM SPOMENIKOM BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 1.

- (1) Odluci o proglašenju povijesne građevine - Pravosudna palata u Sarajevu nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 6/19) u članku 1. stavak (1) riječi: "Povijesna građevina" zamjenjuju se riječju "Građevina".
- (2) St.(4) i (5) se brišu.

Članak 2.

- (1) Iza članka 1. dodaje se novi članak 2. koji glasi:

"Članak 2.

(Kategorizacija)

- Sukladno Pravilniku o kriterijima vrednovanja, podjeli i kategorizaciji nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 82/19), nacionalni spomenik svrstan je u kategoriju "nacionalni spomenici od izuzetnog značaja za Bosnu i Hercegovinu".
- (2) Dosadašnji čl. 2. do 10. postaju čl. 3. do 11.

Članak 3.

Dosadašnji članak 3. mijenja se i glasi:

Red. broj	Naziv odluke – spomenika koji je proglašen nacionalnim	Broj "Sl. glasnika BiH"
860.	Historijsko područje – nekropola sa stećcima i starim muslimanskim nišanima na Mramorju u naselju Sućeska, općina Srebrenica, RS	6/19
861.	Historijska građevina – Vila (upravna zgrada) "Krivaja" d.o.o. u Zavidovićima, FBiH	6/19
862.	Historijska građevina – Bugilovića kuća u Gornjoj Tuzli, FBiH	6/19
863.	Historijska građevina – Pravosudna palata u Sarajevu, FBiH	6/19
864.	Graditeljska cjelina - Crkva sv. Pantelejmona u Aleksinoj Medji, grad Trebinje, RS	16/19
865.	Historijska građevina – Stambena zgrada u ulici Franjevačka broj 2 (zgrada Mehmedbega Fadilpašića) u Sarajevu, FBiH	25/19, 27/20
866.	Historijska građevina – džamija Dživar u Donjem Čičevu kod Trebinja, RS	25/19
867.	Graditeljska cjelina – Jalska (Mehmed-agina, Kizler-djevojačka, Hafiz-hanumina) džamija sa haremom u Tuzli, FBiH	25/19
868.	Arheološko područje – steći kraj potoka Ričina u Čitluku, općina Posušje, FBiH	35/19
869.	Graditeljska cjelina – Štrosmajerova ulica u Sarajevu, FBiH	53/19
870.	Graditeljska cjelina - Stara džamija sa haremom u Goduši kod Visokog, FBiH	35/19
871.	Historijski spomenik – Centralna spomen kosturnica poginulim učesnicima NOR-a sa područja opštine Lukavac, FBiH	35/19
872.	Arheološko područje – nekropole sa stećcima Greblje u Humilišanima kod Mostara, FBiH	69/19
873.	Historijsko gradsko područje Trebinja, RS	46/19
874.	Graditeljska cjelina – crkva Sv. Jovana Krstitelja u Donjem Vrbnu, grad Trebinje, RS	41/19
875.	Spomenik – Husinski rudar (spomenik rudarima palim u Husinskoj buni i revoluciji), grad Tuzla, FBiH	45/19
876.	Graditeljska cjelina crkve pokrova Bogorodice u Moskom, grad Trebinje, RS	69/19
877.	Graditeljska cjelina crkve Vaznesenja Hristovog u Konjskom - Zupcima, grad Trebinje, RS	50/19
878.	Pokretno dobro – zbirka antičkih i srednjovjekovnih kamenih spomenika u Zemaljskom muzeju BiH u Sarajevu, FBiH	56/19
879.	Pokretno dobro – zbirka filmova (negative) Cirila Čire Raića, foto grafa iz Mostara, FBiH	69/19
880.	Graditeljska cjelina crkve Sv. Vasilija Ostroškog u Gornjem Vrbnu, grad Trebinje, RS	72/19
881.	Građevina – Sokolski dom u Bijeljini, RS	69/19
882.	Grobljanska cjelina – Jevrejsko groblje na lokalitetu Meterizi, grad Zvornik, RS	76/19
883.	Građevina – Morića Han u Sarajevu, FBiH	4/20
884.	Graditeljska cjelina – Čobanija (Coban Hasan vojvode) džamija u Sarajevu, FBiH	4/20
885.	Arheološko područje – Srednjovjekovna tvrđava Vrbaški grad i crkva Svetog Đorđa u gornjim Podgradcima, grad Gradiška, RS	27/20
886.	Arheološko područje – Manastirište u Gornjim Kijevcima, grad Gradiška, RS	27/20
887.	Arheološko područje - Kasnoantički-ranovizantijski grad i tri ranohrišćanske bazilike u Gornjim Bakincima, opština Laktaši, RS	27/20
888.	Pokretno dobro – Specijalne zbirke Nacionalne i univerzitetske biblioteke Bosne i Hercegovine u Sarajevu, FBiH	52/20
889.	Graditeljska cjelina crkve Vaznesenja Hristovog u Dubočanicima, grad Trebinje, RS	54/20
890.	Građevina – Tabački (Hadži Osmanov) mesdžid u Sarajevu, FBiH	54/20
891.	Arheološko područje – Nekropola sa stećcima u Gornjem Pologu kod Mostara, FBiH	54/20
892.	Serijsko dobro - antički objekat na lokalitetu Gromile, srednjovjekovne nekropole sa stećcima i starim muslimanskim nišanima na području Kreševa, FBiH	Nije objavljena

Red. broj	Naziv odluke – spomenika koji je proglašen nacionalnim	Broj "Sl. glasnika BiH"
893.	Historijski urbani krajolik Sarajeva, FBiH	Nije objavljena
894.	Graditeljska cjelina - Stara džamija u Turiji, općina Lukavac, FBiH	54/20

20

Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika, na osnovu člana V stav 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i člana 36. stav (1) Poslovnika o radu Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 47/16), na sjednici održanoj 2. novembra 2020. godine, donijela je

ODLUKU O PROGLAŠENJU HISTORIJSKOG URBANOG KRAJOLIKA SARAJEVA NACIONALNIM SPOMENIKOM BOSNE I HERCEGOVINE

I - OPĆI DIO

Član 1.

(Predmet pravne zaštite)

- Historijski urbani krajolik Sarajeva** proglašava se nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: nacionalni spomenik).
- Nacionalni spomenik čini cjelovit prostor historijskog urbanog krajolika na području uže gradske jezgre Sarajeva na dijelu općine Stari grad i općine Centar, Federacija Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina. Granice nacionalnog spomenika definirane su prema katastarskim česticama navedenim u Prilogu 1. ove odluke koji čini njen sastavni dio.
- Shodno vrijednosti posebnih cijelina utvrđuju se sljedeći prostori unutar nacionalnog spomenika:
 - A1: Prostori na kojem se nalaze nacionalni spomenici proglašeni pojedinačnim odlukama Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika (u daljnjem tekstu: Komisija) o proglašenju dobara nacionalnim spomenikom u granicama historijskog urbanog krajolika Sarajeva (Prilog 3. ove odluke koji čini njen sastavni dio);
 - A2: Prostori na kojem se nalaze dobra sa Privremene liste nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 33/02) (Prilog 3. ove odluke koji čini njen sastavni dio);
 - B: prostor unutar granica utvrđenih u članu 1. stav 2. ove odluke, a koji nije obuhvaćen prostorima A1 i A2.
- Zaštitni pojas nacionalnog spomenika, koji obuhvata prostor naslijeđenih vrijednosti i zonu kompozicionog i funkcionalnog povezivanja sa prostorom nacionalnog spomenika, definiran je katastarskim česticama navedenim u Prilogu 2. ove odluke koji čini njen sastavni dio.
- Unutar zaštitnog pojasa nacionalnog spomenika izdvajaju se sljedeći prostori:
 - Z1: Prostori na kojem se nalaze nacionalni spomenici proglašeni pojedinačnim odlukama Komisije o proglašenju dobara nacionalnim spomenikom unutar granica zaštitnog pojasa historijskog urbanog krajolika Sarajeva (Prilog 4. ove odluke koji čini njen sastavni dio).

2. Z2: Prostori na kojem se nalaze dobra sa Privremene liste nacionalnih spomenika (Prilog 4. ove odluke koji čini njen sastavni dio).
3. Z3: prostor unutar granica utvrđenih u članu 1. stav 4. ove odluke, a koji nije obuhvaćen prostorima Z1 i Z2.

Član 2.

(Kategorizacija)

U skladu sa Pravilnikom o kriterijima vrednovanja, podjeli i kategorizaciji nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 82/19), nacionalni spomenik je svrstan u kategoriju "nacionalni spomenici od izuzetnog značaja za Bosnu i Hercegovinu".

II - PROSTOR NACIONALNOG SPOMENIKA

a) Opće mjere zaštite

Član 3.

(Intervencije na prostoru nacionalnog spomenika)

- (1) U svrhu zaštite krajolika, kroz zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa uz kontinuiranu valorizaciju i stavljanje u funkciju razvoja i prezentacije, stvarno nadležni organi uprave dužni su osigurati:
 1. Mjere koje imaju za cilj zaštitu autentičnosti, integriteta i funkcionalnog kontinuiteta historijskog urbanog krajolika Sarajeva:
 - a. očuvanje autentičnosti nalaže da su prioritet radovi na zaštiti, restauraciji i rekonstrukciji historijskih objekata umjesto izgradnje njihovih replika;
 - b. očuvanje integriteta zahtjeva da budu zaštićeni historijski objekti i elementi krajolika, uključujući puteve, staze, dvorišne zidove, mostove, vodene tokove, obale, staro drveće;
 - c. očuvanje funkcije socijalnog kontinuiteta zahtjeva da stanovnici mogu da žive i rade prema svojim navikama i potrebama, uz potrebu jačanja lokalnog života.
 2. Razvoj tržišta nekretnina kao i interesi pojedinačnih investitora (profit) ne smiju biti prioritet;
 3. Maksimalno očuvanje izgrađenih dijelova grada uz respektovanje historijskih, arhitektonskih i ambijentalnih vrijednosti;
 4. Na prostoru nacionalnog spomenika treba poštovati odnos postojećih namjena objekata i otvorenih prostora;
 5. Zadržavanje najnužnijeg obima izgradnje uz minimalno angažovanje novih površina za stambenu izgradnju uz racionalnije korištenje postojećih uređenih površina;
 6. Fizičke strukture moraju u cijelosti poštovati, odnosno valorizovati bogatstva karakteristika geomorfoloških struktura krajolika, kontinuitet tradicije gradnje, dosljednom primjenom sitnije strukture i manje spratnosti objekata kako se ide uz padinu, a krupnije strukture i veću spratnost u ravnim dijelovima;
 7. Oblikovanje i izgradnja fizičkih struktura u skladu sa prirodnim i stvorenim uslovima (izgrađenim fizičkim strukturama) u svrhu očuvanja postojećeg identiteta prostora, graditeljskog naslijeđa kao značajne urbane vrijednosti i kontinuitet strukture krajolika;
 8. Prirodni i urbani amfiteatar krajolika, izgrađen kao harmonična i homogena cjelina, tretiraće se u skladu sa karakterom kulturno-historijskog i graditeljskog naslijeđa, graditi u duhu tradicije sa valorizacijom "nepisanih pravila" i urbanih elemenata kao što su: volumen, pravo na vidik, krovovi, avlija, zelenilo-bašča, voda i sl.;

9. U oblikovanju fizičkih struktura treba obezbjediti sagledivost primarnih identitetnih činilaca i markantnih tačaka krajolika putem vizura, panorama i veduta, radi bolje orijentacije i snalaženja u prostoru, uz ograničavanje i zabranu izgradnje barijera koje bi narušile panoramske vizure sa i na historijski urbani krajolik;
10. Neophodno je osigurati stalni monitoring provedbe mjera propisanih odlukama Komisije.

Član 4.

(Program prostornog razvoja)

Na cijelom prostoru nacionalnog spomenika nadležni organ/i dužni su izraditi Programe prostornog razvoja za prostore za koje se rade provedbeni planovi sa naglaskom na zaštitu elemenata krajolika a posebno kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa.

Član 5.

(Prostorno-planski dokument)

- (1) U svrhu zaštite prostora kao historijskog urbanog krajolika i osiguranja njegovog razvoja uz očuvanje autentičnosti, integriteta i vrijednosti, neophodno je, sagledavajući prostor cjelovito, izraditi jedinstven prostorno-planski dokument.
- (2) Pri izradi prostorno-planskog dokumenta organ uprave stvarno nadležan za njegovu pripremu dužan je saradivati sa organizacijom/službom za planiranje Kantona Sarajevo.
- (3) Smjernice za izradu prostorno-planskog dokumenta očuvanja i razvoja historijskog urbanog krajolika kao mjere zaštite za prostor nacionalnog spomenika date su u Prilogu 5. ove odluke koji čini njen sastavni dio.

Član 6.

(Plan upravljanja)

- (1) U svrhu upravljanja prostorom nacionalnog spomenika kao jedinstvenog prostornog elementa, jedinice lokalne uprave i Kanton Sarajevo dužni su izraditi, usvojiti i implementirati Plan upravljanja.
- (2) Plan upravljanja treba biti usklađen sa odredbama i mjerama zaštite utvrđenim ovom odlukom i njenim prilogima.
- (3) Smjernice za izradu Plana upravljanja i minimalni sadržaj dokumenta date su u Prilogu 6. ove odluke koji čini njen sastavni dio.

Član 7.

(Postupak usvajanja dokumenata čija je izrada propisana čl. 4. do 6. ove odluke)

- (1) Svi dokumenti čija se izrada propisuje čl. 4. do 6. ove odluke, kao i prilogima iste koji čine sastavni dio dispozitiva trebaju se, prije konačnog usvajanja od nadležnih institucija, dostaviti Komisiji radi ocjene njihove usaglašenosti sa odredbama odluka Komisije.
- (2) Nosioci pripreme prostorno-planskih dokumenata, u svakoj fazi izrade, prije usvajanja dokumenata u toj fazi izrade dužni su dokument dostaviti Komisiji radi ocjene njegove usaglašenosti sa odredbama odluka Komisije.
- (3) Nakon usvajanja Plana upravljanja i prostorno-planskih dokumenata u čijoj izradi je, na prethodno navedeni način, pribavljeno mišljenje Komisije, na snagu stupaju mjere zaštite utvrđene tim dokumentima.
- (4) Po usvajanju prostorno-planskog dokumenta sve intervencije u prostoru, radovi i istraživanja moraju biti izvedeni na osnovu potrebne projektne dokumentacije na koju je, prije izdavanja potrebnih dozvola organa uprave stvarno nadležnog za intervenciju definiranu u mjerama zaštite ove odluke, pribavljeno mišljenje nadležne službe zaštite naslijeđa.

- (5) Stručni nadzor nad izvođenjem radova vrši nadležna služba zaštite naslijeđa.

Član 8.

(Važeća prostorno-planska dokumentacija)

Do konačnog usvajanja jedinstvenog prostorno-planskog dokumenta za prostor nacionalnog spomenika, na snazi ostaju odredbe postojeće i važeće prostorno planske dokumentacije u dijelu u kojem nisu u suprotnosti sa odredbama i mjerama zaštite utvrđene ovom odlukom, a što se, u svakom pojedinačnom slučaju za izvođenjem prostornog zahvata, utvrđuje pribavljanjem mišljenja Komisije o usklađenosti.

Član 9.

(Izvođenje radova na prostoru nacionalnog spomenika)

- (1) Do konačnog usvajanja prostorno-planskog dokumenta iz člana 5. ove odluke, stvarno nadležni organ koji rješava po zahtjevu stranke za izvođenjem radova/intervencije na prostoru nacionalnog spomenika (intervencija predložena planom upravljanja, regulacionim planom ili drugim detaljnim provedbenim planom te pojedinačnim projektima ili drugim zahtjevom) dužan je pribaviti prethodno mišljenje Komisije o usaglašenosti predložene intervencije sa odredbama odluka Komisije.
- (2) Mišljenje o usaglašenosti predložene intervencije sa mjerama zaštite iz odluka Komisije se daje na osnovu pojedinačnih zahtjeva.
- (3) Podnosilac zahtjeva dužan je, uz zahtjev Komisiji, predočiti dokumentaciju iz koje su vidljivi stepen i vrsta zahvata kao i uticaj na prostor (elaborat uticaja na naslijeđe, elaborat uticaja na okoliši prostorni prikaz intervencije u odnosu na okolinu).
- (4) Intervencija u prostoru nacionalnog spomenika za koju je prethodno izdato mišljenje Komisije o usaglašenosti sa odredbama odluke može biti izvedena samo uz odobrenje organa uprave stvarno nadležnog za intervenciju definiranu u mjerama zaštite odluke Komisije i stručni nadzor nadležne službe za zaštitu naslijeđa.
- (5) Tekući radovi ne uključuju radove rekonstrukcije, restauracije, konzervacije, nadogradnje, dogradnje, interpolacije, radove koji utiču na konstrukciju i/ili namjenu građevine, kao i bilo koje druge slične radove koji dovode do promjene gabarita objekta, nagiba i oblika krovova, vanjskih fasada i slično.
- (6) Svi projekti, elaborati i radovi koji se tiču očuvanja naslijeđa trebaju biti dokumentirani i javno publikovani. U izvještaju (stručnom članku, knjizi i slično ovisno o mogućnostima autora) neophodno je prezentirati čitav proces rada na nacionalnom spomeniku/dobru, odabrane konzervatorsko-restauratorske metode i razloge za iste, izazove sa kojima se suočilo u projektovanju i izvođenju radova i sve ostalo što je relevantno stručnoj kao i široj zajednici.

b) Specifične mjere zaštite

Član 10.

(Specifične mjere zaštite na prostoru nacionalnog spomenika)

Na cijelom prostoru nacionalnog spomenika utvrđuju se sljedeće specifične mjere zaštite:

1. Za dobra u A1 prostoru primjenjuju se mjere zaštite utvrđene u pojedinačnim odlukama Komisije o proglašenju nacionalnih spomenika, odnosno njihovim izmjenama i dopunama (popis nacionalnih spomenika dat u Prilogu 3. ove odluke koja čini njen sastavni dio).
2. Za dobra koja se nalaze na Privremenoj listi nacionalnih spomenika (prostori A2), sve do njihove pojedinačne valorizacije, tj. do donošenja pojedinačnih

odluka Komisije o proglašenju nacionalnog spomenika za svako dobro ili grupu dobara, nije dozvoljeno poduzimanje bilo kakvih zahvata koji štete ili dovode u pitanje njihovu zaštitu i rehabilitaciju. Kada navedena dobra budu valorizirana kroz pojedinačne odluke Komisije, na njih će se primjeniti mjere zaštite utvrđene tim pojedinačnim odlukama. Do donošenja pojedinačnih odluka svaki prijedlog intervencije mora imati prethodno mišljenje Komisije o usaglašenosti sa odredbama relevantnih odluka Komisije, odnosno o nepostojanju okolnosti koji štete ili dovode u pitanje zaštitu i rehabilitaciju predmetnih dobara. (popis dobara na Privremenoj listi nacionalnih spomenika dat u Prilogu 3. ove odluke koja čini njen sastavni dio).

3. Zbog izuzetnog značaja za historijski i kulturni razvoj Sarajeva, unutar Historijskog urbanog krajolika, izdvojena je grupa objekata Gazi Husrev-begovog vakufa čiji je popis, zajedno sa mjerama zaštite, dat u Prilogu 7. ove odluke koja čini njen sastavni dio.

III - ZAŠTITNI POJAS NACIONALNOG SPOMENIKA

a) Opće mjere

Član 11.

(Detaljni provedbeni planovi)

Za prostor zaštitnog pojasa potrebno je izraditi detaljne provedbene planove koji moraju biti usklađeni sa odredbama i zahtjevima ove odluke Komisije, provedbeno-planskih dokumenata i Plana očuvanja nacionalnog spomenika.

Član 12.

(Važeća prostorno-planska dokumentacija)

Do konačnog usvajanja prostorno-planskih dokumenata za prostor zaštitnog pojasa na snazi ostaju odredbe postojeće i važeće prostorno-planske dokumentacije u dijelu u kojem nisu u suprotnosti sa odredbama i mjerama zaštite utvrđene ovom odlukom.

b) Specifične mjere zaštite

Član 13.

(Specifične mjere zaštite na prostoru zaštitnog pojasa nacionalnog spomenika)

Na cijelom prostoru zaštitnog pojasa nacionalnog spomenika utvrđuju se sljedeće specifične mjere zaštite:

1. Za dobra u Z1 prostoru primjenjuju se mjere zaštite utvrđene u pojedinačnim odlukama Komisije o proglašenju nacionalnih spomenika, odnosno njihovim izmjenama i dopunama (popis nacionalnih spomenika dat u Prilogu 4. ove odluke koja čini njen sastavni dio).
2. Za dobra koja se nalaze na Privremenoj listi nacionalnih spomenika (prostori Z2), sve do njihove pojedinačne valorizacije, tj. do donošenja pojedinačnih odluka Komisije o proglašenju nacionalnog spomenika za svako dobro ili grupu dobara, nije dozvoljeno poduzimanje bilo kakvih zahvata koji štete ili dovode u pitanje njihovu zaštitu i rehabilitaciju. Kada navedena dobra budu valorizirana kroz pojedinačne odluke Komisije, na njih će se primjeniti mjere zaštite utvrđene tim pojedinačnim odlukama. Do donošenja pojedinačnih odluka svaki prijedlog intervencije mora imati prethodno mišljenje Komisije o usaglašenosti sa odredbama relevantnih odluka Komisije, odnosno o nepostojanju okolnosti koji štete ili dovode u pitanje zaštitu i rehabilitaciju predmetnih dobara. (popis dobara na Privremenoj listi nacionalnih spomenika dat u Prilogu 4. ove odluke koja čini njen sastavni dio).

IV - PROVEDBA ODLUKE**Član 14**

(Zaštita integriteta nacionalnog spomenika)

U cilju zaštite integriteta, prevashodno vizualnog, nacionalnog spomenika i njegovog zaštitnog pojasa neophodno je osigurati kontrolu izgradnje na padinama oko historijskog urbanog krajolika Sarajeva posebno sa aspekta očuvanja urbane matrice, ujednačavanja volumena objekata, kolorita i prisustva zelenila. Neophodno je obezbjediti provođenje ublažavanja negativnog uticaja postojećih izgrađenih gabarito velikih objekata (sadnja visokog zelenila, razučivanje fasada putem materijalizacije, upotrebe ograda i zelenila, bojenje fasada neutralnim bojama i slično). Kontrola podrazumijeva nadzor nadležnih organa nad mogućnošću izgradnje, pri određivanju volumena i kolorita objekata, te izdavanju dozvola za objekte koji se potencijalno grade na padinama. Nadležni organi trebaju, kroz odgovarajuću dokumentaciju osigurati očuvanje identiteta krajolika kroz aspekt zaštite prirodnog naslijeđa padinama.

Član 15

(Provođenje mjera zaštite)

- (1) Federacija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) dužna je osigurati izradu prostorno-planskog dokumenta za prostor nacionalnog spomenika. Pri izradi prostorno-planskog dokumenta obavezna je saradnja sa službom nadležnom za poslove prostornog planiranja u Kantonu Sarajevo.
- (2) Kanton Sarajevo, odnosno služba nadležna za poslove prostornog planiranja u Kantonu Sarajevo, dužna je osigurati izradu prostorno-planske dokumentacije za zaštitni pojas nacionalnog spomenika.
- (3) Federacija Bosne i Hercegovine dužna je preduzeti pravne, naučne, tehničke, administrativne i finansijske mjere za zaštitu objekata koji su pojedinačnim odlukama Komisije proglašeni nacionalnim spomenicima Bosne i Hercegovine.
- (4) Jedinice lokalne samouprave i Kanton Sarajevo dužni su, svako u okviru svojih stvarnih nadležnosti, prilikom rješavanja po zahtjevima stranaka za odobravanjem intervencija, na prostoru nacionalnog spomenika, koje po svojoj naravi nisu konzervacija, rehabilitacija i prezentacija nacionalnog spomenika, kao i zahtjevima za korištenjem ili zauzimanjem javnih površina i ostalim zahtjevima za čije rješavanje su stvarno nadežni postupati u skladu sa mjerama zaštite i smjericama, utvrđenim ovom odlukom Komisije, za predmetni prostor.
- (5) Jedinice lokalne samouprave i Kanton Sarajevo dužni su izraditi, usvojiti i implementirati Plan upravljanja, te osigurati izradu i postavljanje informacijske table za koju će Komisija utvrditi sadržaj teksta sa osnovnim podacima o nacionalnom spomeniku i odluci o proglašenju dobra, te tehničke uvjete za njenu izradu i postavljanje.
- (6) Izuzev informacijskih tabli iz stava (5) ovog člana, na prostoru nacionalnog spomenika nije dopušteno postavljanje drugih elemenata (druge informacijske table i slično) bez saglasnosti Komisije na sadržaj teksta, dizajn i poziciju.

Član 16.

(Stavljanje van snage provedbenih akata)

Stavljaju se van snage svi provedbeni i razvojni prostorno-planski i drugi akti, u dijelu u kojem su u suprotnosti sa odredbama ove odluke.

Član 17.

(Dostavljanje odluke nadležnom sudu)

Ova odluka bit će dostavljena nadležnom općinskom sudu radi upisa zabilježbe o proglašenju nacionalnog spomenika u zemljišne knjige.

Član 18.

(Sastavni dio odluke)

Sastavni dio ove odluke je obrazloženje sa pratećom dokumentacijom, koje je dostupno na uvid zainteresiranim licima u prostorijama i na web-stranici Komisije (<http://www.kons.gov.ba>).

Član 19.

(Brisanje sa Privremene liste nacionalnih spomenika)

Danom donošenja ove odluke, sa Privremene liste nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 33/02, "Službeni glasnik Republike Srpske", broj 79/02, "Službene novine Federacije BiH", broj 59/02 i "Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH", broj 4/03) briše se nacionalni spomenik upisan pod rednim br. 546 (Gradska ambijentalna cjelina Sarajeva).

Član 20.

(Konačnost odluke)

Prema članu V, stav 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, odluke Komisije su konačne.

Član 21.

(Stavljanje van snage ranije odluke)

Stupanjem na snagu ove odluke prestaje da važi Odluka o proglašenju grupe objekata Gazi Husrev-begovog vakufa u Sarajevu sa pokretnom imovinom nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 94/09 i 48/13).

Član 22.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Ovu odluku Komisija je donijela u sljedećem sastavu: prof. dr. Amir Pašić, Goran Milojević i Radoje Vidović.

Broj 07.2-2.3-81/20-7

2. novembra 2020. godine
SarajevoPredsjedavajući Komisije
Radoje Vidović, s. r.**Prilog 1 – Granice nacionalnog spomenika**

Granične katastarske parcele zone zaštite nacionalnog spomenika Historijski urbani krajolik Sarajevo su:

Centar Sarajevo

k.o. Sarajevo IV:

- dijelovi k.č. 1319, 1350/1, 1469, 1471/1, 1471/2, 1471/3, 1473/1, 1476/2, 1583, 1917/1, 2111/1, 2112/1, 2116/1, 2117, 2118, 2125/1 i 2126/1
- kompletne k.č. 568, 608/2, 1297/1, 1297/3, 1306/1, 1306/2, 1306/3, 1307, 1318, 1320/1, 1320/2, 1321/1, 1321/2, 1330/1, 1330/2, 1331, 1332/1, 1441/1, 1441/2, 1442/1, 1450/2, 1451/1, 1451/3, 1452/1, 1453/1, 1461, 1462/1, 1462/3, 1463/1, 1463/2, 1477/3, 1478/1, 1483, 1490/1, 1500/1, 1502/1, 1574/1, 1575/1, 1576/1, 1577, 1580/1, 1581/1, 1582, 1599, 1601/1, 1683/1, 1688, 1732, 1733/1, 1733/8, 1733/11, 1738/2, 1741/1, 1741/2, 1741/9, 1741/12, 1743/2, 1744/2, 1748/1, 1748/2, 1750, 1760, 1906 i 1935/1

k.o. Sarajevo VII:

- dijelovi k.č. 782/4, 831/1, 850/1, 1102, 1210/1 i 1219/2
- kompletne k.č. 774/1, 774/2, 777/3, 781/2, 782/5, 782/1, 852, 853, 857, 858/2, 859/2, 862/2, 866/1, 866/2, 867, 868, 869, 870, 872, 875, 878, 879, 884/1, 886/1, 887, 894, 896/1, 899, 1103/1, 1104/1, 1108/1, 1109/1, 1109/2, 1110, 1112/1, 1113/1, 1114/1, 1114/2, 1115/1, 1119/1, 1119/2, 1121, 1124/1, 1125/1, 1127, 1128/1, 1132/1, 1133/1, 1135, 1136, 1137/1, 1137/3, 1138/1, 1211/1, 1211/3 i 1221

- k.o. Sarajevo VIII:
- dio k.č. 3794/1
- kompletne k.č. 884/1, 884/2, 886, 3783/1 i 3823/1

Stari Grad Sarajevo

- k.o. Sarajevo II:
- dijelovi k.č. 1334, 1637, 3424, 3425, 3426, 3428, 3430/1, 3435, 3444/1, 3448/3 i 3452
- kompletne k.č. 1284, 1290, 1291, 1293, 1295, 1336, 1338/2, 1340, 1459, 1460, 1462, 1466, 1471/2, 1472, 1524, 1525, 1526, 1533, 1534, 1535, 1605, 1606, 1621, 1622, 1623/1, 1623/2, 1624, 1625, 1712/1, 1712/3, 2401/1, 2429, 2430/1, 2462/1, 2545/2, 2546, 2547/1 i 3431

- k.o. Sarajevo III:
- dijelovi k.č. 1753, 1780, 1781, 1785/1, 1888, 2171 i 2181/3
- kompletne k.č. 1775/2, 1782, 1786, 1787, 1869, 1885, 1886, 1889, 1893, 1894, 1895, 1984, 2123, 2127, 2128, 2163, 2164, 2182/2 i 2183

- k.o. Sarajevo IX:
- dijelovi k.č. 287, 341, 2754, 2755/2, 2763, 2775/1, 2775/2, 2818/1 i 2821
- kompletne k.č. 250, 251/1, 251/2, 291, 304/2, 304/4, 306, 365/1, 366, 369, 372/1, 372/2, 373/2, 401, 440, 441, 445, 1562, 1563/2, 1564/2 i 1566

- k.o. Sarajevo X:
- dio k.č. 2182/1 k.o. Sarajevo XI:
- kompletne k.č. 569, 571, 573, 577, 607/1, 1927/1, 1927/2, 1927/3, 1928/1, 1928/3, 1929, 1930/1, 1930/3, 1930/5, 1930/6, 1932/3, 2111/2 i 2111/3

- k.o. Sarajevo XIII:
- dijelovi k.č. 789, 3784/2, 3786, 3787/1 i 3824/1
- kompletne k.č. 32/1, 32/5, 33/1, 33/2, 37/1, 37/2, 183, 185/2, 767, 768, 770/1, 770/2, 772, 773, 775, 785/1, 786, 787, 788/2, 790/1, 790/2, 791, 793, 794 i 3783/2.

Obuhvat zone zaštite počinje sa tromede k.č. 900/1, 1211/2 i 1211/3 k.o. Sarajevo VII općina Centar Sarajevo (raskrsnica ul. Maršala Tita i Fra Anđela Zvizdovića) te nastavlja sjeverno ulicom Fra Anđela Zvizdovića granicom k.č. 900/1 sa k.č. 1211/3, 899, 887, 884/1, 886/1, 879, 878, 875, 872 i 870 do tromede parcela 870, 900/1 i 1210/1 (raskrsnica ul. Fra Anđela Zvizdovića i Kranjčevićeva), dalje ide istočno ulicom Kranjčevićeva granicom k.č. 1210/1 sa k.č. 870, 869, 868, 867 i 866/1, zatim granicom k.č. 866/1 sa k.č. 864 i 861/1, granicom k.č. 866/2 sa k.č. 861/1 i 861/2, granicom k.č. 862/2 sa k.č. 861/2 i 860, granicom k.č. 860 sa k.č. 859/2, 858/2 i 857, granicom k.č. 861/4 i 857 i granicom k.č. 853 sa k.č. 861/4, 863 i 850/1 do tromede k.č. 850/1, 852 i 853 (raskrsnica ul. Dolina, Augusta Brauna i Magribija), odakle nastavlja pravolinijski do tromede k.č. 831/1, 847/1 i 850/1, ide istočno ulicom Magribija granicom k.č. 831/1 sa k.č. 847/1 i 847/2 do jugoistočnog ugla k.č. 847/2 odakle ide pravolinijski do jugozapadnog ugla k.č. 833/2, zatim granicom k.č. 831/1 i 833/2 do tromede k.č. 831/1, 833/2 i 782/4.

Od ove tromede linija ide pravolinijski do tromede k.č. 782/1, 782/4 i 782/6, nastavlja granicom k.č. 782/1 sa k.č. 782/6 i 782/3, zatim granicom k.č. 782/3 sa k.č. 782/5, 782/1 i 781/2 do tromede k.č. 781/2, 782/3 i 1210/1 odakle ide pravolinijski do tromede k.č. 1210/1, 1204 i 778/6 (raskrsnica ul. Kranjčevićeva i Tepebašina), dalje ide sjeveroistočno ulicom Kranjčevićeva granicom k.č. 1210/1 sa k.č. 778/6, 778/3, 778/7, 778/8, 778/2, 778/9 i opet 778/2, zatim granicom k.č. 777/3 sa k.č. 778/2, 778/1 i 774/3, granicom k.č. 774/2 sa k.č. 774/3 i 773/2, granicom k.č. 774/1 sa k.č. 773/2 i 773/1 do tromede k.č. 773/1, 774/1 i 1219/2 (ul. Alipašina).

Linija dalje ide pravolinijski do tromede k.č. 1597, 1599 i 2126/1, nastavlja granicom k.č. 1599 sa k.č. 1597, 1598, 1596/1 i 1600/1, zatim granicom k.č. 1601/1 sa k.č. 1600/1, 1601/3, 1601/2, 1589, opet 1601/2 i 1583 do tromede k.č. 1583, 1588/1 i 1601/1 (ul. Danijela Ozme). Granična linija zone zaštite nastavlja pravolinijski do tromede k.č. 1561/1, 1562/1 i 1583, ide granicom k.č. 1582 sa k.č. 1562/1, 1562/2, 1565/2, 1581/2 i 1581/2, granicom k.č. 1581/1 i 1581/2, granicom k.č. 1580/1 i 1580/2, granicom k.č. 1577 sa k.č. 1578 i 1576/3, granicom k.č. 1576/1 sa k.č. 1576/3 i 1568, granicom k.č. 1575/1 sa k.č. 1568 i 1575/2, granicom k.č. 1574/1 sa k.č. 1574/2, 1573/1 i 1520 do tromede k.č. 1520, 1574/1 i 2116/1 (raskrsnica ul. Kemal Begova, Koševo i Mehmed bega Kapetanovića Ljubušaka).

Linija nastavlja granicom k.č. 1520 i 2116/1, zatim granicom k.č. 1502/1 sa k.č. 1502/2 i 1500/2, granicom k.č. 1500/2 sa k.č. 2116/1 i 1500/1, granicom k.č. 1490/2 sa k.č. 1500/1 i 1490/1, granicom k.č. 1483 sa k.č. 1485, 1486/1 i 1482 do tromede k.č. 1482, 1483 i 2116/1 (raskrsnica ul. Sutjeska, Koševo i Hadži-Idrizova), dalje ide sjeverno ulicom Koševo granicom k.č. 2116/1 sa k.č. 1481/3, 1481/2, 1480/1, 1480/4 i opet 1480/1 do četveromeđe k.č. 1480/1, 1480/3, 2116/1 i 2116/2 odakle ide pravolinijski do tromede k.č. 1442/1, 1450/2 i 2116/1.

Sa ove tromede linija dalje ide granicom k.č. 2116/1 sa k.č. 1442/1 i 1441/1, zatim granicom k.č. 1441/1 sa k.č. 1411, 1443 i 1442/2, granicom k.č. 1442/2 sa k.č. 1442/1 i 1450/2, granicom k.č. 1450/2 sa k.č. 1449/2 i 1451/4, granicom k.č. 1451/1 sa k.č. 1451/4, 1453/2 i 1452/2, granicom k.č. 1452/2 sa k.č. 1451/3 i 1452/1, granicom k.č. 1453/1 i 1453/2, granicom k.č. 1460 sa k.č. 1461, 1462/3 i 1462/1, granicom k.č. 1462/1 sa k.č. 1462/2 i 1464/2, granicom k.č. 1464/2 sa k.č. 1463/2 i 1463/1 i granicom k.č. 1463/1 i 1464/1 do tromede k.č. 1463/1, 1464/1 i 1469 (ul. Alekse Šantića) odakle pravolinijski ide do tromede k.č. 1475/1, 1478/1 i 1469. Linija dalje ide granicom k.č. 1475/1 sa k.č. 1478/1 i 1477/3 i granicom k.č. 1477/3 i k.č. 1475/2 do sjeveroistočnog ugla k.č. 1477/3 odakle pravolinijski ide do tromede k.č. 1471/1, 1472/1 i 1406, nastavlja granicom k.č. 1406 sa k.č. 1472/1 i 1472/2 do tromede k.č. 1350/1, 1406 i 1472/2 (raskrsnica ul. Josipa Vancaša i Hadži-Idrizova), te pravolinijski ide do tromede k.č. 1350/1, 1332/1 i 1333, dalje ide južno ulicom Josipa Vancaša granicom k.č. 1333 sa k.č. 1332/1, 1331, 1330/1, 1330/2, 1321/2, 1321/1, 1320/2 i 1320/1 do tromede k.č. 1319, 1320/1 i 1333 odakle pravolinijski ide tromede k.č. 1318, 1319 i 1296 (raskrsnica ul. Josipa Vancaša i Mehmed bega Kapetanovića Ljubušaka). Granična linija zone zaštite dalje ide jugoistočno ulicom Josipa Vancaša granicom k.č. 1296 sa k.č. 1318, 1307, 1306/2, 1306/1, 1306/3, 1297/1, 1297/2 i 2117 do tromede k.č. 2117, 1295/2 i 1296 (raskrsnica ul. Josipa Vancaša i Džidžikovac) odakle nastavlja sjeveroistočno ul. Džidžikovac pa ul. Tina Ujevića granicom k.č. 2117 sa k.č. 1295/2, 1287, 1286/4 i 1284/1 do tromede k.č. 1284/1, 1256/4 i 2117.

Sa ove tromede linija pravolinijski presijeca ul. Tina Ujevića do tromede k.č. 2117, 1683/1 i 1684, nastavlja granicom k.č. 1683/1 i 1684, granicom k.č. 1688 sa k.č. 1684, 1685/2 i 1686 do tromede k.č. 1688, 1686 i 2118, presijeca pravolinijski ul. Prušćakova do tromede k.č. 1744/2, 1745 i 2118 i ide dalje granicom k.č. 1744/2 sa k.č. 1745 i 1747, granicom k.č. 1747 sa k.č. 1748/2, 1748/1 i 1750, granicom k.č. 1750 sa k.č. 1751/2 i 1754, granicom k.č. 1743/2 sa k.č. 1754 i 1733/2, granicom k.č. 1733/2 sa k.č. 1741/2, 1741/12, 1741/9, opet 1741/12, 1741/1, 1738/2, 1733/11, 1733/1, 1733/8, opet 1733/1, 1732 i 1760, granicom k.č. 1760 sa k.č. 1733/12 i 1733/7 i granicom k.č. 2112/1 sa k.č. 1733/7, 1733/12 i 1733/2 do četveromeđe k.č. 1733/2, 1757/1, 1757/2 i 2112/1 (raskrsnica ul. Dalmatinska i Buka).

Linija dalje presijeca raskrsnicu do tromede k.č. 1906, 1920/1 i 2112/1, nastavlja jugoistočno ulicom Buka granicom k.č. 1906 sa k.č. 1920/1, 1920/3, 1916/16, 1916/1, 1916/15 i

1911/1 do tromede k.č. 1906, 1911/1 i 1917/1 (raskrsnica ul. Buka i Kaptol), ide sjeverno ul. Kaptol granicom k.č. 1917/1 sa k.č. 1911/1 i 1911/2 do tromede k.č. 1911/2, 1916/15 i 1917/1 odakle presijeca ulicu Kaptol do tromede k.č. 1917/1, 1934/2 i 1935/1.

Sa ove tromede linija ide granicom k.č. 1935/1 sa k.č. 1934/2 i 1932/3, granicom k.č. 1932/3 sa k.č. 1932/3 i 1932/2, granicom k.č. 1932/2 sa k.č. 1930/6, 1930/3, 1930/1, 1930/5 i 1929, granicom k.č. 1929 sa k.č. 1929/3 i 1928/2, granicom k.č. 1928/3 sa k.č. 1928/2 i 1926/5, granicom k.č. 1928/1 sa k.č. 1926/5 i 1926/1, granicom k.č. 1926/1 sa k.č. 1927/2 i 1927/1 i granicom k.č. 2111/1 sa k.č. 1927/1, 1927/3 i 2111/2 do tromede k.č. 607/1, 2111/1 i 2111/2 (raskrsnica ul. Mehmed-paše Sokolovića i Petrakijina) odakle ide pravolinijski do tromede k.č. 608/2, 609/1 i 2111/1 i nastavlja granicom k.č. 608/2 sa k.č. 609/1, 609/4, 608/1 i 2110/1 do tromede k.č. 608/2, 2110/1 i 2111/1 (raskrsnica ul. Mehmed-paše Sokolovića i Sarač-Ismailova).

Linija dalje ide granicom k.č. 2110/1 sa k.č. 2111/1, 2111/3 i 577, zatim granicom k.č. 574/1 sa k.č. 577, 573, 571 i 569, granicom k.č. 569 sa k.č. 570 i 566/2 i granicom k.č. 568 sa k.č. 566/2 i 566/3 do tromede k.č. 566/3, 568 i 2125/1 odakle pravolinijski presijeca ul. Pehlivanuša do tromede k.č. 2107, 2108/1 i 2182/1, nastavlja južno ul. Pehlivanuša granicom k.č. 2182/1 sa k.č. 2108/1 i 2115, granicom k.č. 2182/2 sa k.č. 2120, 2116 i 2121/1 do tromede k.č. 2121/1, 2123 i 2182/2 (raskrsnica ul. Pehlivanuša i Muse Čazima Čatića), te nastavlja istočno ul. Muse Čazima Čatića granicom k.č. 2123 sa k.č. 2121/1, 2122/1, 2129/1 i 2132 i granicom k.č. 2132 sa k.č. 2128, 2183 i 2164, zatim granicom k.č. 2163 sa k.č. 2133/2 i 2162 do tromede k.č. 2162, 2163 i 2183.

Sa ove tromede granična linija dalje ide istočno ul. Josipa Štadlera i ul. Čemerlina granicom k.č. 2183 i sa k.č. 2162, 2158/1, 2157, 2156/1, 2155, 2153/2, 2152/2, 2152/1, 2151/1, 2151/2, 2150, 2165/1, 1997/1, 1996/1, 1996/6, 1996/4, 1996/3 i 1995 do tromede k.č. 1984, 1995 i 2183 (raskrsnica ul. Čemerlina i Glodina), nastavlja sjeverno ul. Glodina granicom k.č. 1984 sa k.č. 1995, 1994, 2005/3, 1993, 2004, 1992/1, 1991, 1990, 1987, 1985/1, 1985/3, 2011 i 2012 do tromede k.č. 1753, 1984 i 2012 odakle pravolinijski ide do jugoistočnog ugla k.č. 1774/1 (raskrsnica ul. Glodina i Toromanova), te nastavlja sjeverno ul. Toromanova granicom k.č. 1753 sa k.č. 1774/1, 1774/2, 1773/1 i 1775/1, zatim granicom k.č. 1775/1 i 1775/2 do tromede k.č. 1775/1, 1775/2 i 1780 odakle ide pravolinijski do tromede k.č. 1781, 1782 i 1783.

Linija nastavlja granicom k.č. 1782 i 1783 do tromede k.č. 1782, 1783 i 1785/1 odakle ide pravolinijski do tromede k.č. 1790/1, 1785/1 i 1786, zatim granicom k.č. 1786 sa k.č. 1790/1, 1789 i 1788 i granicom k.č. 1787 i 1788 do tromede k.č. 1787, 1788 i 2171 odakle pravolinijski presijeca ul. Sagrdžije do tromede k.č. 1868, 1869 i 2171, te nastavlja granicom k.č. 1869 sa k.č. 1868, 1870, 1871, 1878/2 i 1880 do tromede k.č. 1869, 1880 i 2171 (raskrsnica ul. Sagrdžije i Ulomljenica).

Granična linija zone zaštite dalje ide granicom k.č. 1880 sa k.č. 2171 i 1885, zatim granicom k.č. 1884 sa k.č. 1885 i 1886, granicom k.č. 1886 i 1887 do tromede k.č. 1886, 1887 i 1888 odakle ide pravolinijski do tromede k.č. 1888, 1889 i 1890, nastavlja granicom k.č. 1889 sa k.č. 1890 i 1892 i granica k.č. 1892 sa k.č. 1893, 1894 i 1895 do tromede k.č. 1892, 1895 i 2181/3 odakle pravolinijski presijeca ul. Safvet-bega Bašagića do tromede k.č. 1280/2, 1281 i 3448/3, nastavlja južno ul. Safvet-bega Bašagića granicom k.č. 3448/3 sa k.č. 1281, 1282 i 1283, zatim granicom k.č. 1283 i 1284 do tromede k.č. 1283, 1284 i 3424 odakle pravolinijski presijeca ul. Potok do tromede k.č. 1290, 1292 i 3424.

Sa ove tromede linija dalje ide granicom k.č. 1292 sa k.č. 1290, 1291 i 1293, zatim granicom k.č. 1294 sa 1293 i 1340,

granicom k.č. 1296 sa k.č. 1340 i 1295, granicom k.č. 1295 i 1298 do tromede k.č. 1295, 1298 i 1334 odakle pravolinijski ide do tromede k.č. 1334, 1335 i 1336, nastavlja granicom k.č. 1336 sa k.č. 1335 i 1338/1, granicom k.č. 1338/2 sa k.č. 1338/1 i 1339/2 do tromede parcela k.č. 1338/2 i 1339/2, te presijeca ul. Očaktanum do tromede k.č. 1458, 1459 i 3425.

Linija dalje ide granicom k.č. 3425 sa k.č. 1459 i 1460, zatim granicom k.č. 1461 sa k.č. 1460, 1462, 1466 i 1471/2, granicom k.č. 1471/2 sa k.č. 1468, 1470 i 1478 i granicom k.č. 1472 i 1478 do tromede k.č. 1472, 1478 i 3426 odakle pravolinijski presijeca ul. Džinina do tromede k.č. 1530/1, 1531 i 3426, nastavlja južno ul. Džinina granicom k.č. sa k.č. 1530/1, 1530/2 i 1532, granicom k.č. 1533 sa k.č. 1532 i 1527, granicom k.č. 1527 sa k.č. 1535 i 1526, granicom k.č. 1526 sa k.č. 1523 i 1522 i granicom k.č. 1522 sa k.č. 1525 i 1524 do tromede k.č. 1522, 1524 i 3428 odakle presijeca pravolinijski ul. Miščina do tromede k.č. 1605, 1626 i 3428.

Sa ove tromede linija ide granicom k.č. 1626 sa k.č. 1605 i 1606, zatim granicom k.č. 1628 sa k.č. 1606 i 1625, granicom k.č. 1629 sa k.č. 1625 i 1624, granicom k.č. 1624 i 1630, zatim linija ide južno ul. Saburina granicom k.č. 1637 sa k.č. 1624, 1625, 1623/1, 1623/2 i 1622 do tromede k.č. 1622, 1621 i 1637 odakle pravolinijski presijeca ul. Saburina do tromede k.č. 1637, 1705/1 i 1712/3.

Linija nastavlja granicom k.č. 1705/1 sa k.č. 1712/3 i 1712/1 i granicom k.č. 1712/1 i 1712/2 pa do jugoistočnog ugla k.č. 1712/1 odakle pravolinijski presijeca ul. Ploča do tromede k.č. 2392, 2396 i 3430/1 (raskrsnica ul. Ploča i Dizdareva), dalje ide granicom k.č. 2392 sa 3430/1 i 2401/1, granicom k.č. 2401/1 sa k.č. 2396, 2400 i 3432, granicom k.č. 3431 i 3432, granicom k.č. 2429 sa k.č. 3432, 2433 i 2432, granicom k.č. 2430/1 sa k.č. 2431/1 i 2461/1 i granicom k.č. 2461/1 i 2462/1 do tromede k.č. 2461/1, 2462/1 i 3435 odakle ide pravolinijski do tromede k.č. 2560, 2561 i 3435 (raskrsnica ul. Jekovac i Pod bedemom).

Sa ove raskrsnice granična linija ide jugozapadno ulicom Jekovac granicom k.č. 3435 sa k.č. 2560, 2559, 2558 i 2548/1, zatim granicom k.č. 2548/1 sa k.č. 2545/2, 2546 i 2547/1 i granicom k.č. 2547/1 sa k.č. 2547/2 i 2548/2 do tromede k.č. 2547/1, 2548/2 i 3444/1 odakle pravolinijski presijeca ul. Bentbaša do tromede k.č. 3409/3, 3444/1 i 3452, nastavlja uzvodno desnom obalom Miljacke granicom k.č. 3452 sa 3409/3, 3409/2, 3409/4, 3409/1 i 3409/5 do tačke čije su koordinate Y=6535708.60 X=4857192.50, te ide pravolinijski do tromede k.č. 250, 255 i 2821, zatim granicom k.č. 255 sa k.č. 250, 251/1 i 251/2 i granicom k.č. 251/2 i 252 do tromede 251/2, 252 i 2755/1 odakle pravolinijski presijeca ul. Podcarina do tromede k.č. 304/2, 306 i 2755/1 te nastavlja granicom k.č. 304/2 sa k.č. 2755/1 i 304/3 i granicom k.č. 304/4 sa k.č. 304/3 i 303 do tromede k.č. 303, 304/4 i 341.

Linija dalje pravolinijski presijeca ul. Veliki Alifakovac do tromede k.č. 295, 296/1 i 341, zatim granicom k.č. 341 sa k.č. 295 i 294 do tromede k.č. 291, 293 i 341 (raskrsnica ul. Veliki Alifakovac i Čeljugovići), odakle nastavlja jugozapadno ulicom Čeljugovići granicom k.č. 291 sa k.č. 293 i 286 do tromede k.č. 286, 291 i 287 (raskrsnica ul. Čeljugovići i Maguda) te ide sjeverozapadno ul. Maguda granicom k.č. 287 sa k.č. 512, 511, 510, 509, 507 i 508, zatim granicom k.č. 445 sa k.č. 508, 447 i 446/2 do tromede k.č. 445, 446/2 i 2754 odakle pravolinijski presijeca ul. Maguda do tromede k.č. 439/1, 440 i 2754.

Sa ove tromede linija dalje ide granicom k.č. 440 sa k.č. 439/1 i 438 do tromede k.č. 438, 440 i 2755/2 odakle ide sjeverno ul. Braće Morić granicom k.č. 2755/2 sa k.č. 440 i 441 do tromede k.č. 441, 443 i 2755/2, nastavlja pravolinijski do tromedi k.č. 364/2, 365/1 i 2755/2, zatim granicom k.č. 365/1 sa k.č. 364/2 i 364/1, granicom k.č. 366 sa 367 i 368/1, granicom k.č. 369 sa k.č. 368/1 i 370/1, granicom k.č. 373/2 sa 370/1 i 370/2,

granicom k.č. 372/2 sa k.č. 370/2 i 371 i granicom k.č. 371 i 372/1 do tromede k.č. 371, 372/1 i 2754.

Odavde linija ide pravolinijski do tromede k.č. 392, 401 i 2754 (raskrsnica ul. Alifakovac, Franjevačka i Megara), nastavlja jugozapadno ul. Franjevačka granicom k.č. 401 sa k.č. 392, 393, 391/1, 394, 395, 396, 397, 399/1, 399/2, 400/2, 402/2 i 402/1 do tromede k.č. 401, 402/1 i 2763 (raskrsnica ul. Franjevačka i Mehmeda Mujezinovića starijeg) dalje ide pravolinijski do tromede k.č. 1187, 1218 i 2763 i nastavlja zapadno ulicom Franjevačka granicom k.č. 2763 sa k.č. 1218, 1190, 1191, 1193, 1194/2, 2762, 1539, 1540, 1534, 1541, 1542, 1543, 1544, 1560/2, 1560/1 i 1560/3 do tromede k.č. 1560/3, 1561 i 2763 (raskrsnica ul. Franjevačka i Hendina).

Granična linija dalje ide južno ul. Hendina granicom k.č. 1560/3 i 1561 do tromede k.č. 1559, 1560/3 i 1561 odakle ide pravolinijski do tromede k.č. 1561, 1562 i 1576 (raskrsnica ul. Hendina i Hulusina), nastavlja zapadno ul. Hulusina granicom k.č. 1562 sa k.č. 1576, 1575/1, 1575/4, 1575/2, 1574/2 i 1574/3, granicom k.č. 1563/2 sa k.č. 1574/3 i 1565, granicom k.č. 1565 sa k.č. 1564/2 i 1566, granicom k.č. 1566 sa k.č. 1567/2 i 1567/1 i granicom k.č. 2818/1 sa k.č. 1567/1 i 1568/2 do tromede k.č. 1568/2, 1569 i 2818/1 odakle pravolinijski presijeca ul. Bistrik do tromede k.č. 185/2, 186 i 3824/1 (raskrsnica ul. Bistrik i Jediliri).

Sa ove tromede linija nastavlja zapadno ul. Jediliri granicom k.č. 185/2 i 186 i granicom k.č. 182 i 183 do tromede k.č. 182, 183 i 3786 odakle ide pravolinijski do tromede k.č. 32/1, 32/5 i 3786, te nastavlja jugozapadno i dalje ul. Jediliri granicom k.č. 3786 sa k.č. 32/5 i 32/1, zatim granicom k.č. 32/1 sa k.č. 36/2 i 34/1, granicom k.č. 33/2 sa k.č. 34/1, 33/3 i opet 34/1, granicom k.č. 34/1 sa k.č. 33/1 i 37/2, granicom k.č. 37/2 sa k.č. 41/2 i 39 i granicom k.č. 39 sa k.č. 37/1, 3783/2 i 3784/2 do tromede k.č. 39, 40/1 i 3784/2 odakle ide pravolinijski do tromede k.č. 785/1, 3783/2 i 3784/2 (raskrsnica ul. Hamdije Kreševljakovića i Mjedence).

Granična linija dalje ide granicom k.č. 785/1 sa k.č. 3784/2 i 784/2, granicom k.č. 784/2 sa k.č. 786 i 787, granicom k.č. 784/1 sa k.č. 787 i 788/2 i granicom k.č. 783 i 788/2 do tromede k.č. 783, 788/2 i 789 odakle pravolinijski ide do tromede k.č. 789, 790/1 i 790/2, nastavlja granicom 789 sa k.č. 790/1, 791 i 793, granicom k.č. 780 sa 793 i 794, granicom k.č. 776/1 sa k.č. 794, 775 i 773, granicom k.č. 765/2 sa k.č. 773 i 772, granicom k.č. 771/3 i 770/2, granicom k.č. 770/3 sa k.č. 770/2 i 770/1, granicom k.č. 766 sa k.č. 770/2 i 767, granicom k.č. 767 i 769/1 i granicom k.č. 768 sa k.č. 769/1, 761 i 754/1 do tromede k.č. 754/1, 768 i 3783/2 (raskrsnica ul. Hamdije Kreševljakovića i Save Skarića).

Linija nastavlja zapadno ul. Hamdije Kreševljakovića granicom k.č. 754/1 sa k.č. 3783/2 i 3783/1, zatim granicom k.č. 3783/1 sa k.č. 923/3, 920/18, 921/2, 920/2, 920/1, 920/44, 3792/1, 919/1, 916, 915, 914, 911/1, 911/2, 908, 907, 906, 903, 902/1, 899, 898, 897, 896 i 892, dalje ide granicom k.č. 886 sa k.č. 892 i 887, granicom k.č. 884/1 sa k.č. 887 i 888, granicom k.č. 884/2 sa k.č. 888, 890, 889/1 i 889/3, granicom k.č. 884/1 sa k.č. 883/2, 880/2 i 880/1 do tromede k.č. 880/1, 884/1 i 3783/1 (raskrsnica ul. Hamdije Kreševljakovića i Fehima efendije Čuručića), te nastavlja zapadno ul. Hamdije Kreševljakovića granicom k.č. 3783/1 sa k.č. 870, 869/1, 868/1, 867, 866, 864, 863, 857/2, 857/1 i 3792/1, zatim ul. Skenderija granicom k.č. 3794/1 sa k.č. 3792/1 i 1439/1 do tačke čije su koordinate Y=6533665.65 X=4856878.90.

Sa ove tačke linija ide pravolinijski do tromede k.č. 3794/1, 3823/1 i 3827/1 (raskrsnica ul. Hamdije Kreševljakovića i Hamze Hume), nastavlja sjeverno ul. Hamze Hume granicom k.č. 3823/1 sa k.č. 3827/1 i 1222/1, granicom k.č. 1221 sa k.č. 1222/1 i 1175/1 do četveromede k.č. 1135, 1175/1, 1214/1 i 1221 (raskrsnica ul. Hamze Hume, Hiseta i Obala Kulina bana), te

nastavlja jugozapadno ul. Hiseta granicom k.č. 1214/1 sa k.č. 1135, 1137/3, 1137/1, 1138/1, 1136, 1133/1 i 1132/1, zatim granicom k.č. 1102 sa k.č. 1132/1, 1128/1, 1127, 1125/1, 1124/1, 1121, 1119/2, 1119/1, 1115/1, 1114/1, 1114/2, 1113/1, 1112/1, 1110, 1109/2, 1109/1, 1108/1, 1104/1 i 1103/1 do tačke čije su koordinate Y=6533239.38 X=4856910.59 odakle ide pravolinijski do najjužnije tačke k.č. 1211/1, dalje ide granicom k.č. 1211/1 sa k.č. 1102 i 1211/2 do tromede k.č. 867, 1211/1 i 1211/2 (raskrsnica ul. Kralja Tvrtka i Maršala Tita), te se ulicom Maršala Tita granicom k.č. 1211/2 sa k.č. 894, 896/1 i 1211/3 vraća na polaznu tačku u tromedi k.č. 900/1, 1211/2 i 1211/3 k.o. Sarajevo VII općina Centar Sarajevo (raskrsnica ul. Roberta C. Frasurea i Zmaja od Bosne) i time je zatvorena zona zaštite.

Površina zone zaštite je 1.363.816 m².

Prilog 2 – Zaštitni pojas nacionalnog spomenika

Granične katastarske parcele zaštitnog pojasa nacionalnog spomenika Historijski urbani krajolik Sarajevo su:

Novo Sarajevo

k.o. Novo Sarajevo I:

- dijelovi k.č. 3369/35, 4306, 4360 i 4338/1
- kompletne k.č. 3362/1, 3362/13, 3369/1, 3369/7, 3369/15, 3369/37, 3369/38, 3369/42, 3369/43 i 4357

k.o. Novo Sarajevo II:

- dijelovi k.č. 642, 3469/1 i 3504/1
- kompletne k.č. 84/6, 86/2, 86/4, 126, 132/1, 194/2, 195, 198, 200, 203/1, 505/1, 508/1, 509/1, 510/1, 511/2, 512/1, 514/1, 514/2, 515/1, 517/1, 518, 580/1, 580/2, 580/3, 585/1, 585/2, 585/3, 586, 590/1, 590/2, 594, 598/2, 599/2, 635/4, 635/6, 650/2, 650/4, 772/3, 775/3, 778/3, 779/3, 779/4, 779/5, 794/1, 794/3, 797, 805/2, 805/6, 805/9, 808/1, 808/2, 809/1, 809/2, 815/1, 3466/10, 3466/32, 3466/33, 3466/37, 3470, 3471 i 3472

Centar Sarajevo:

k.o. Sarajevo IV:

- dijelovi k.č. 1444, 2110/1, 2115, 2125/1 i 2126/1
- kompletne k.č. 522, 627, 630/1, 630/2, 631/1, 674, 1090/1, 1090/2, 1092, 1093, 1095/1, 1095/2, 1097, 1098, 1099, 1100, 1111, 1112, 1113, 1114/2, 1114/3, 1139/1, 1139/2, 1140/2, 1141, 1143, 1145/2, 1233, 1411, 1479, 1480/1, 1480/2, 1480/3, 1481/1 i 1482

k.o. Sarajevo VII:

- dijelovi k.č. 1204, 1205/1, 1206, 1210, 1219/2 i 4360
- kompletne k.č. 460, 461, 463/1, 463/2, 463/3, 467/5, 468/2, 473, 690, 732, 733, 734, 735, 737, 738, 762, 763/1, 765/2, 766, 767, 902/4, 902/15, 902/17, 902/18, 902/19, 902/20, 902/37, 902/38, 903/1, 912/1, 912/2, 913/1, 914/1, 914/2, 915/5, 1030, 1031/2, 1031/4, 1032/1, 1032/2, 1037, 1038/1, 1038/2, 1038/3, 1211/2, 1212/2, 1222/1 i 1223

k.o. Sarajevo VIII:

- kompletne k.č. 1050/2, 1153, 1154/1, 1154/7, 1154/10, 1154/13, 1168/1, 1341, 1342, 1343, 1345, 1347/1, 1347/3, 1348/1, 1350, 1351/1, 1352/1, 1353/1, 1353/2, 1355/1, 1356/1, 1356/5, 1357, 1524/1, 1530/1, 1531/1, 1532/1, 1532/3, 1536/1, 1536/3, 1538/1, 1538/4, 1539/1, 1542/1, 1558/1, 1559/1, 1561/1, 1562/1, 1563/1, 1564/1, 1564/2, 1598, 1641, 1642, 1645, 1648, 1650/1, 1650/4, 1656, 1657/3, 1659/1, 1659/3, 1661/1, 3790/6, 3793, 3818/4, 3818/6, 3818/11, 3818/18, 3818/27 i 3818/28

Stari Grad Sarajevo:

k.o. Sarajevo II.

- dijelovi k.č. 3119, 3415, 3416/1, 3418, 3419/1, 3424, 3425, 3429, 3443 i 3448/3
- kompletne k.č. 698, 701, 702, 705, 706, 709, 740, 743, 746, 747, 749, 751, 752/2, 750, 791, 793, 794, 798, 799, 803, 817, 820/1, 820/2, 822, 825/1, 828, 829, 830/3, 831, 832, 834, 877, 879, 880, 882/1, 886, 889, 890, 896, 897/1, 897/2, 898, 900, 902, 912, 913, 914, 916, 917, 1024, 1025, 1026, 1028, 1029, 1030, 1033, 1042, 1043, 1048, 1049, 1050, 1065, 1066/1, 1134/1, 1134/2, 1139/1, 1142, 1144, 1145, 1146, 1149, 1156, 1192, 1193, 1194, 1195, 1196/1, 1196/2, 1201, 1203, 1205, 1207, 1208/1, 1208/2, 1215/1, 1215/2, 1216, 1218, 1219, 1220, 1230/1, 1230/2, 1231/1, 1231/2, 1232, 1233, 1245, 1246, 1247, 1274, 1305, 1306, 1307, 1308, 1309, 1330, 1789, 1790, 1791, 1792, 1793, 1798, 1799, 1800, 1801/1, 1801/2, 1833, 1834, 1835, 1837, 1839, 1844, 1846, 1855, 1856, 1863, 1864, 2401/1, 2429, 2430/1, 2462/1, 2558, 2559, 3256/1, 3256/2, 3276, 3304, 3416/1, 3421, 3430/1, 3431, 3435, 3442, 3444/1 i 3452

k.o. Sarajevo III:

- dijelovi k.č. 1547, 1687, 2165/1, 2172, 2173 i 2181/3
- kompletne k.č. 679/1, 681, 683/1, 687, 688, 956, 958, 962, 964, 971/1, 972, 974, 977, 979, 980/2, 980/3, 982, 983, 986, 988, 990, 992, 993, 1001, 1002/2, 1004, 1009, 1010, 1012, 1014, 1015, 1051, 1056, 1057, 1067/3, 1072, 1073, 1075, 1077/2, 1080, 1081/1, 1081/2, 1083, 1084/2, 1085, 1086, 1087, 1530/1, 1551, 1552, 1553, 1554, 1555, 1560, 1571, 1573, 1574, 1575, 1576, 1577/2, 1579, 1694, 1701/1, 1703, 1705, 1818, 1819, 1826, 1828/1, 1828/2, 1827/1, 1827/2, 1866, 1868, 1870, 1880, 2171 i 2178/2

k.o. Sarajevo IX:

- dijelovi k.č. 653/1, 663/1, 2765 i 2779/2
- kompletne k.č. 268/1, 269/1, 269/3, 272/1, 278, 519, 520/1, 520/2, 521, 522, 523, 524, 525, 526/1, 526/2, 532, 547, 550, 552/1, 553/2, 554, 648/1, 649/1, 662/1, 1129, 1130/1, 1132, 1133, 1138/1, 1140, 1437, 1735, 1739, 1741, 2766, 2779/3, 2787/1, 2788, 2789/1, 2789/4, 2794, 2795/1, 2795/2, 2795/3, 2796, 2808, 2809, 2810, 2813/1, 2813/4 i 2821

k.o. Sarajevo X:

- dio k.č. 2182/1
- kompletna k.č. 1528/1

k.o. Sarajevo XIII:

- dijelovi k.č. 3786, 3788 i 3824/1
- kompletne k.č. 65/1, 65/2, 65/3, 66/1, 66/2, 67/2, 69/1, 69/2, 99, 100, 102, 106/1, 108, 109, 275, 278, 279, 280, 281, 283, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 296, 297, 302, 429, 430, 431/1, 431/2, 433, 435, 438/2, 440, 441/1, 441/2, 442/1, 444/1, 476, 477, 478/1, 478/2, 479, 493, 494/1, 494/2, 495/2, 743, 750, 1195/3, 3818/3, 3819/1, 3819/2, 3822/1, 3822/2 i 3823/2

Obuhvat zaštitnog pojasa počinje sa tromede k.č. 3355/1, 3355/12 i 4360 k.o. Novo Sarajevo I općina Novo Sarajevo (raskrsnica ul. Roberta C. Frasurea i Zmaja od Bosne) te nastavlja istočno ulicom Zmaja od Bosne granicom k.č. 4360 sa k.č. 3355/12, 3355/14, 3355/9, 3355/10 i 1029/1 do tromede k.č. 1029/1, 1211/2 i 4360 (raskrsnica ul. Halida Kajtaza i Zmaja od Bosne), dalje ide granicom k.č. 1029/1 sa k.č. 1211/2 i 1038/2, granicom k.č. 1029/2 sa k.č. 1038/3, 1031/4, 1037, 1031/2, 1032/1, 1030, 1032/2 i 1212/12 do tromede k.č. 1029/2, 1210/1 i 1212/12 (raskrsnica ul. Halida Kajtaza i Put života), odakle

nastavlja istočno ulicom Put života granicom k.č. 1210/1 sa k.č. 902/17, 902/15, 902/18, 902/19, 902/20, 902/4, 902/38 i 902/37 do tromede k.č. 902/23, 902/37 i 1210/1. Sa ove tromede linija presijeca ulicu Put života pravolinijski do tromede k.č. 903/1, 920/12 i 1210/1 odakle ide granicom k.č. 903/1 sa k.č. 920/12, 920/11, 920/10, 920/9, 920/8, 922, 921/2, 966, 923, 919, 917, 916, 903/2 i 1209 do tromede k.č. 903/1, 1209 i 1207 (raskrsnica ul. Kalemova i Avde Jabučice), te nastavlja istočno ulicom Avde Jabučice granicom k.č. 1207 sa k.č. 915/5, 914/1, 914/2, 913/1, 912/2 i 912/1 do tromede k.č. 912/1, 1206 i 1207 (raskrsnica ul. Avde Jabučice i Goruša) odakle presijeca ulicu Goruša do tromede k.č. 689, 690 i 1206.

Sa ove tromede nastavlja granicom k.č. 689 i 690 do tromede k.č. 689, 690 i 1205/1, odakle ide pravolinijski do tromede k.č. 732, 739 i 1205/1 (raskrsnica ul. Odošašina i Mostarska), te nastavlja istočno ul. Mostarska granicom k.č. 739 sa k.č. 732, 733, 734, 735, 737 i 738, te pravolinijski presijeca ul. Tepebašina do tačke na granici k.č. 767 i 1204 čije su koordinate Y=6533444.93 X=4857315.93.

Granična linija dalje ide granicom k.č. 1204 sa k.č. 767, 766, 765/2, 762 i 763/1, nastavlja granicom k.č. 763/1 sa parcelama 484/2, 483, 747/2, 474/1 i opet 474/2, granicom k.č. 473 sa k.č. 474/2 i 470/2, granicom k.č. 476/5 sa k.č. 470/2 i 469, granicom k.č. 469 sa k.č. 468/2 i 460, granicom k.č. 459/1 i 460 i granicom k.č. 454 sa k.č. 460 i 461 do tromede k.č. 454, 461 i 440 (raskrsnica ul. Mice Todorović i Prusačka). Linija nastavlja granicom k.č. 440 sa k.č. 461, 463/3, 463/1 i 463/2 do tromede parcela 440, 463/2 i 1219/2 (raskrsnica ul. Prusačka i Alipašina), ide pravolinijski do tromede parcela 1482, 1496 i 2126/1 (raskrsnica ul. Alipašina i Sutjeska), te nastavlja sjeverno ul. Alipašina granicom k.č. 2126/1 sa k.č. 1482, 1481/1, 1480/1 i 1480/2 do tromede k.č. 1480/2, 2126/1 i 2135 (raskrsnica ul. Alipašina i Koševo), produžava istočno ul. Koševo granicom k.č. 2135 sa 1480/2, 1479 i 1480/3, zatim granicom k.č. 1649 sa k.č. 1480/3 i 2116/1 i granicom k.č. 2124/1 sa k.č. 2116/1 i 1437/1 do četveromede k.č. 1437/1, 1437/2, 2104 i 2124/1 (raskrsnica ul. Koševo, Bolnička i Patriotske lige).

Sa ove tromede linija dalje ide južno ul. Koševo granicom k.č. 2116/1 sa k.č. 1437/1, 1439 i 1440 do tromede k.č. 1411, 1440 i 2116/1 (raskrsnica ul. Koševo i Gabelina), nastavlja istočno ul. Gabelina granicom k.č. 1411 sa k.č. 1440, 1433/1, 1433/11, 1412/2, 1412/1, 1414/2, 1415/3, 1415/1 i 1418/1 do tromede k.č. 1411, 1418/1 i 2115 (raskrsnica ul. Gabelina, Avde Sumbula i Čekaluša), odakle ide pravolinijski do tromede k.č. 955/1, 955/2 i 2115, te produžava jugoistočno ul. Čekaluša granicom k.č. 2115 sa k.č. 955/1, 958, 976, 977/1, 974/3, 978/2, 978/6, 978/4, 981/1, 983, 984, 985, 986, 987/1, 987/2, 988, 989/2, 989/1 i 2108 do tromede k.č. 1090/1, 2108 i 2115 (raskrsnica ul. Čekaluša, Bjelave i Džidžikovac).

Linija nastavlja granicom k.č. 2108 sa k.č. 1090/1 i 1090/2, granicom k.č. 1089/1 sa 1090/2 i 1090/1, granicom k.č. 1091/2 sa k.č. 1090/1 i 1092, granicom k.č. 1093 sa k.č. 1094 i 2114/2, granicom k.č. 2114/2 sa k.č. 1095/2 i 1095/1, granicom k.č. 1103 sa k.č. 1095/1, 1096, 1097, 1098 i 1099, granicom k.č. 1101 sa k.č. 1099, 1100 i 1111, granicom k.č. 1111 sa k.č. 1102, 1107, 1108 i 1110, granicom k.č. 1112 sa k.č. 1110 i 1116, granicom k.č. 1113 sa k.č. 1116 i 1115, granicom k.č. 1115 sa k.č. 1114/3 i 1114/2, granicom k.č. 1117 sa k.č. 1114/2, 2115 i 1139/1, granicom k.č. 1136/3 sa k.č. 1139/1 i 1139/2, granicom k.č. 1136/1 sa k.č. 1139/2, 1140/2 i 1141, granicom k.č. 1142/2 sa k.č. 1141 i 1143 i 1144 i granicom k.č. 1142/1 i 1144 do tačke čije su koordinate Y=6534110.46 X=4857549.54.

Sa ove tačke linija presijeca ul. Ludviga Kube do tromede k.č. 1144, 1145/2 i 1146/1 odakle ide granicom k.č. 1145/2 sa k.č. 1146/1, 1145/1 i 1180, zatim granicom k.č. 1180 sa k.č. 1145/2 i 1233 do tromede k.č. 1180, 1181/3 i 1233 (raskrsnica ul.

Dola i Mejtaš), nastavlja istočno ul. Mejtaš granicom k.č. 1233 sa k.č. 1181/3, 1206, 1231/1, 1231/2, 1232 i 2113/1 do tromede k.č. 626, 627 i 2113/1 (raskrsnica ul. Mejtaš, Sepetarevac i Ivana Cankara).

Linija nastavlja sjeverno ul. Sepetarevac granicom k.č. 2113/1 sa k.č. 627, 630/1, 630/2, opet 630/1, 631/1 i 674 do tromede k.č. 631/1, 674 i 2113/1 (raskrsnica ul. Sepetarevac i Hadži-Sulejmanova), dalje ide istočno ul. Hadži-Sulejmanova granicom k.č. 674 sa k.č. 702, 701, 700/1, 700/2, opet 700/1, 695/1, 694, 693, 692, 691, 690, 689/1, 683, 682/2, 682/3, 682/1, 676/1 i 675/1 do tromede k.č. 674, 675/1 i 2110/1 odakle ide pravolinijski do tromede k.č. 510/1, 522 i 2110/1 (raskrsnica ul. Hadži-Sulejmanova i Sarač-Ismailova), te nastavlja ul. Hadži-Sulejmanova granicom k.č. 522 sa k.č. 510/1, 511, 514, 515/1, 516, 518 i 521 do tromede k.č. 521, 522 i 2125/1.

Sa ove tromede linija presijeca ul. Pehlivanuša do tromede k.č. 1515, 1528/1 i 2182/1, nastavlja ul. Hadži-Sulejmanova granicom k.č. 1528/1 sa k.č. 1515, 1516/2, 1516/3, 1517/1, 1517/2, 1518, 1519/1, 1519/2, 1526, 1521/1, 1529 i 2178/1, granicom k.č. 2178/1 i 2178/2 do tromede k.č. 2173, 2178/1 i 2178/2 (raskrsnica ul. Hadži-Sulejmanova, Muse Čazima Čatića, Karpuzova, Čadordžina i Mehmeda Handžića), zatim granicom k.č. 2173 sa k.č. 2178/2 i 1530/1, granicom k.č. 1530/1 sa k.č. 1530/2, 1530/3 i 1531 do tromede k.č. 1530/1, 1531 i 1547 odakle presijeca ul. Braće Eškenazi do tromede k.č. 1547, 1704/2 i 1705.

Linija nastavlja granicom k.č. 1704/2 sa k.č. 1705, 1708 i 1701/1, zatim granicom k.č. 1694 sa k.č. 1702/2, 1702/1 i opet 1702/2 do tromede k.č. 1687, 1694 i 1702/2 odakle pravolinijski presijeca ulicu Sunulah Efendije do tromede k.č. 1568/2, 1571 i 1687, nastavlja granicom k.č. 1571 i 1568/2, granicom k.č. 1573 sa k.č. 1567/2 i 1566, granicom k.č. 1574 i 1566, granicom k.č. 1575 sa k.č. 1565/2 i 1564/2, granicom k.č. 1576 sa k.č. 1564/2 i 1563/6, granicom k.č. 1560 sa k.č. 1563/2, 1563/1, 1558 i 1559, granicom k.č. 1559 sa k.č. 1577/2, 1579 i 1555, granicom k.č. 1558 sa k.č. 1555 i 1554 i granicom k.č. 1550 sa k.č. 1554, 1553, 1552 i 1551 do tromede k.č. 1550, 1551 i 2173.

Sa ove tromede linija presijeca ulicu Čadordžina pravolinijski do tromede k.č. 1087, 1450 i 2173 odakle ide granicom k.č. 1087 sa k.č. 1450 i 1088, granicom k.č. 1088 sa k.č. 1086, 1085, 1084/2, 1083 i 1081/1, granicom k.č. 1076 sa k.č. 1081/1, 1081/2, 1079, 1077/2, 1075 i 1073, granicom k.č. 1064 sa k.č. 1073, 2173, 1072, 1067/3 i 1067/1, granicom k.č. 1067/1 sa k.č. 1065 i 1064, granicom k.č. 1057 sa k.č. 1064 i 1059/2, granicom k.č. 1056 sa k.č. 1059/2 i 2172 i granicom k.č. 1051 i 2172 do tromede k.č. 1051, 2172 i 2173 (raskrsnica ul. Čadordžina-dva kraka), te presijeca pravolinijski ulicu Čadordžina do tromede k.č. 615/1, 616 i 2172.

Sa ove tromede linija nastavlja istočno ul. Čadordžina granicom k.č. 2172 sa k.č. 616, 618, 619, 620, 621, 622, 637, 638, 639, 640/1, 640/2, 643, 644, 668, 669, 670, 671 i 672/1 do tromede k.č. 672/1, 2165/1 i 2172 (raskrsnica Čadordžina i Logavina) odakle pravolinijski ide do četvermede k.č. 986, 987, 2165/1 i 2171, dalje ide granicom k.č. 987 sa k.č. 986, 990 i 992, granicom k.č. 989 sa k.č. 992, 982 i 988, granicom k.č. 984 sa k.č. 983 i 679/1, granicom k.č. 680 sa k.č. 679/1 i 681, granicom k.č. 682 sa k.č. 681, 683/1 i 683/3, granicom k.č. 684 sa k.č. 683/3 i 687, granicom k.č. 685 sa k.č. 687 i 688, granicom k.č. 688 sa k.č. 690/1 i 690/2, granicom k.č. 957 sa k.č. 956 i 958, granicom k.č. 958 sa k.č. 959 i 963/1, granicom k.č. 963/1 i 964, granicom k.č. 964 sa k.č. 966 i 969, granicom k.č. 969 sa k.č. 971/1 i 972, granicom k.č. 972 sa k.č. 973, 974 i 975, granicom k.č. 974 sa k.č. 975 i 978, granicom k.č. 981/1 sa k.č. 977, 979 i 980/3, granicom k.č. 981/2 sa k.č. 980/3, 980/2 i 993, granicom k.č. 993 sa k.č. 994 i 1000, granicom k.č. 1001 sa k.č. 1000 i 1006/3, granicom k.č. 1006/2 sa k.č. 1002/2 i 1004, granicom k.č.

1007 sa k.č. 1004, 1009 i 1010, granicom k.č. 1013 sa k.č. 1010, 1012 i 1014 i granicom k.č. 2170/1 sa k.č. 1014, 1015 i 2171 do tromede k.č. 2170/1, 2171 i 1818 (raskrsnica ul. Sagrdžije i Pirin brijeg).

Granična linija nastavlja granicom k.č. 1818 sa k.č. 2170/1, 1822 i 1820, granicom k.č. 1820 sa k.č. 2171 i 1819, granicom k.č. 1825 sa k.č. 1819, 2171 i 1826, granicom k.č. 1826 sa k.č. 1830/1, 1830/2 i 1829, granicom k.č. 1828/1 sa k.č. 1829 i 1842, granicom k.č. 1842 sa k.č. 1828/2, 1828/1, 1827/2, 1827/1, 2171, 1866 i 1865, granicom k.č. 1865 sa k.č. 1864/1 i 1867, granicom k.č. 1867 sa k.č. 1866, 2171, 1868 i 1870, granicom k.č. 1871 sa k.č. 1870 i 1869, granicom k.č. 1878/2 sa k.č. 1869 i 1880 i granicom k.č. 1880 sa k.č. 1878/1 i 1878/3 do tromede k.č. 1878/3, 1880 i 2181/3 odakle pravolinijski ide do tromede k.č. 1273, 3424 i 3448/3 (raskrsnica ul. Safvet-bega Bašagića i Hasana Kaimije).

Sa ove tromede linija dalje ide sjeveroistočno ul. Hasana Kaimije granicom k.č. 3424 sa k.č. 3448/3, 1274, presijeca pravolinijski do k.č. 1305, zatim k.č. 1306, 1307, 1308, 1309, 1330, 1230/1, 1230/2, 1220, 1231/2 i 1233, zatim granicom k.č. 1213 sa k.č. 1233, 1231/1, 1232 i 1219, granicom k.č. 1214/1 sa k.č. 1219, 1218 i 1216, granicom k.č. 1214/2 sa k.č. 1216 i 1215/2, zatim granicom k.č. 1214/1 sa k.č. 1215/1, 1201 i 1203, granicom k.č. 1203 sa k.č. 1211 i 1210, granicom k.č. 1209 sa k.č. 1205 i 1208/1 i granicom k.č. 3424 sa k.č. 1208/1, 1208/2 i 1207 do tromede k.č. 1207, 3424 i 3425 (raskrsnica ul. Hasana Kaimije i Očaktanum), odakle pravolinijski presijeca ulicu Očaktanum do tromede k.č. 1196/1, 1196/2 i 3425. Sa ove tromede linija nastavlja sjeverno ulicom Očaktanum granicom k.č. 3425 sa k.č. 1196/2, 1195, 1194, 1193 i 1192 do tromede k.č. 1149, 1192 i 3425 odakle ide pravolinijski do tromede k.č. 1245, 1247 i 3425, te ide granicom k.č. 1245 i 1247 do tromede k.č. 1245, 1247 i 3448/3, zatim granicom k.č. 3448/3 sa k.č. 1246, 3425, 1147 i 1146, granicom k.č. 1138/1 sa k.č. 1146, 1145 i 1144, granicom k.č. 1144 sa k.č. 1137 i 1141, granicom 1141 sa k.č. 1142, 1156 i 1139/1, granicom k.č. 1140 sa k.č. 1139/1, 1134/2 i 1134/1, granicom k.č. 1134/1 sa k.č. 1136 i 1133 i granicom k.č. 1156 sa k.č. 1133, 1131/1, 1131/2 i 3448/3 do tromede k.č. 1156, 3423 i 3448/3 (raskrsnica ul. Arapova i Safvet-bega Bašagića).

Sa ove raskrsnice granična linija dalje ide sjeverno ulicom Safvet-bega Bašagića granicom k.č. 3423 sa k.č. 1156, 1024, 1025, 1026, 1028, 1029, 1030 i 1033 do tromede k.č. 1033, 1044 i 3423 (raskrsnica ul. Safvet-bega Bašagića i Fojnička), te nastavlja granicom k.č. 1044 sa k.č. 1033 i 1042, zatim granicom k.č. 1045 sa k.č. 1042, 1043 i 1033, granicom k.č. 1033 sa k.č. 1046/1 i 1084/3, granicom k.č. 1048 i 1067/9, granicom k.č. 1066/1 sa k.č. 1067/1, 1067/4 i 1067/10, granicom k.č. 1067/10 sa k.č. 1065 i 1049 i granicom k.č. 1049 sa k.č. 1063 i 1051 do tromede k.č. 1033, 1049, 1051 i 3421 (raskrsnica ul. Fojnička i Grličića brdo), odakle nastavlja sjeveroistočno ulicom Grličića brdo granicom k.č. 1051 sa k.č. 3421 i 1050 do tromede k.č. 150, 1051 i 3419/1.

Granična linija dalje pravolinijski presijeca ulicu Grličića brdo do tromede k.č. 696, 698 i 3419/1, te nastavlja granicom k.č. 698 sa k.č. 696, 694 i 695, zatim granicom k.č. 701 sa k.č. 695 i 712, granicom k.č. 702 sa k.č. 712 i 711, granicom k.č. 705 sa k.č. 711, 710 i 707, granicom k.č. 881 sa k.č. 882/1 i 886, granicom k.č. 886 sa k.č. 893/1 i 891, granicom k.č. 891 sa k.č. 889, 917, 916 i 890, granicom k.č. 890 sa k.č. 893/1 i 892/2, granicom k.č. 892/2 sa k.č. 914, 913, 912 i 902, granicom k.č. 893/1 sa k.č. 902, 900, 898, 897/2, 897/1 i 896, granicom k.č. 881 sa k.č. 880, 879 i 877, granicom k.č. 708 sa k.č. 877, 706 i 709, granicom k.č. 709 sa k.č. 710 i 742, granicom k.č. 740 sa k.č. 742 i 744, granicom k.č. 744 sa k.č. 743 i 747, granicom k.č. 748 sa k.č. 747, 746 i 749, granicom k.č. 752/1 sa k.č. 749, 751, 752/2,

opet 751 i 750 i granicom k.č. 3418 sa k.č. 750 i 751 do tromede k.č. 751, 749 i 3418.

Sa ove tromede linija pravolinijski presijeca ulicu Vinograd do tromede k.č. 816/1, 817 i 3418, nastavlja granicom k.č. 816/1 sa k.č. 817, 820/1, 820/2, 822, 825/1, 828, 829, 830/1, 831, 834, 832 i 3429 do tromede k.č. 814/1, 816/1 i 3429 (raskrsnica ul. Vinograd i Sumbul česma), odakle pravolinijski presijeca ulicu Vinograd do tromede k.č. 1789, 1790 i 3429, te ide jugoistočno ul. Vinograd granicom k.č. 3429 sa k.č. 1790, 1791, 1792, 1793, 1798, 1799, 1800, 1801/2, 1801/1 i 3416/1 do tromede k.č. 807, 3416/1 i 3429 (raskrsnica ul. Bakije sokak i Vinograd) i nastavlja sjeveroistočno ul. Bakije sokak granicom k.č. 3416/1 sa k.č. 807, 808, 806, 805, 804, 790 i 784 i granicom k.č. 784 sa k.č. 803, 799, 798, 794, 791 i 793 do tromede k.č. 784, 793 i 3416/1 odakle pravolinijski ide do tromede k.č. 1912, 3415 i 3416/1 (raskrsnica ul. Bakije sokak i Strošići).

Sa ove tromede linija nastavlja granicom k.č. 3416/1 sa k.č. 1912 i 1865, zatim granicom k.č. 1865 sa k.č. 1863 i 1864, granicom k.č. 1866 sa k.č. 1864, 1856, 1855, 1846, 1844, 1839, 1837, 1835, 1834, 1833 i 3416/1, granicom k.č. 3416/1 sa k.č. 1868, 1870, 1871, 1872, 1873 i 1875 do tromede k.č. 1875, 3415 i 3416/1 (raskrsnica ul. Bakije sokak i Strošići) odakle pravolinijski ide do tromede k.č. 2024, 2026 i 3415, te nastavlja jugozapadno ul. Bakije sokak granicom k.č. 3415 sa k.č. 2026, 2027 i 2028, zatim granicom k.č. 3430/1 sa k.č. 3434, 2382, 2383, 2384, 2388, 2389, 2391, 2390, 2394/2, 2394/3, 2393, 2396 i 2392, granicom k.č. 2401/1 sa k.č. 2392, 2396, 2400 i 3432, granicom k.č. 3432 sa 3431 i 2429, granicom k.č. 2429 sa k.č. 2433 i 2432, granicom k.č. 2430/1 sa k.č. 2432, 2431/1 i 2461/1, granicom k.č. 2461/1 i 2462/1 do tromede k.č. 2461/1, 2462/1 i 3435 odakle pravolinijski ide do tromede k.č. 2560, 2561 i 3435 (raskrsnica ul. Jekovac i Pod bedenom).

Granična linija dalje ide granicom k.č. 2560 sa k.č. 3435, 2559 i 2558, zatim granicom k.č. 2558 sa k.č. 2561 i 2575 do četveromede k.č. 2558, 2775, 2576/1 i 3442 (raskrsnica ul. Pod bedenom i Bijela česma), nastavlja jugoistočno ulicom Pod bedenom granicom k.č. 3442 sa k.č. 2576/1, 2585, 2586, 2591/2, 2587, 2588, 3441 i 2633, granicom k.č. 3443 sa k.č. 2633, 2635/1, 2635/2, 2636, 2637, 2638, 3440, 2680, 2681 i 2683 do tromede k.č. 2683, 2684 i 3443 odakle ide pravolinijski do tromede k.č. 3105, 3119 i 3443 (raskrsnica ul. Pod bedenom i Mehmed-agina), te produžava jugoistočno ul. Pod bedenom granicom k.č. 3119 sa k.č. 3105, 3106, 3107, 3108, 3109, 3110, 3115, 3117 i 3118 do najjužnije tačke k.č. 3118 odakle pravolinijski ide do tromede k.č. 3119, 3277 i 3304.

Sa ove tromede linija nastavlja granicom k.č. 3277 sa k.č. 3304 i 3276, zatim granicom k.č. 3256/1 sa k.č. 3279, 3255, 710, 711, 712 i 713/1, granicom k.č. 3256/2 i 713/2, granicom k.č. 3444/1 i 945/2, granicom k.č. 3452 i 957, granicom k.č. 2821 sa k.č. 2822 i 663/1 i granicom k.č. 662/1 i 663/1 do tromede k.č. 661/1, 662/1 i 663/1 odakle pravolinijski ide na tromedu k.č. 649/1, 653/1 i 667/1 odakle nastavlja granicom k.č. 649/1 i 667/1 do tromede k.č. 649/1, 667/1 i 2779/2 (raskrsnica ul. Put Mladih muslimana i Alije Bejtića).

Granična linija dalje ide zapadno ulicom Put Mladih muslimana granicom k.č. 2779/2 sa k.č. 649/1, 2779/3, opet 649/1, 648/1, 268/1, 269/1, 269/3, 272/1 i 278, granicom k.č. 2783 sa k.č. 278, 521, 522, 520/1, 520/2, 523, 519, 524, 525, 526/2, 526/1 i 532, granicom k.č. 2779/2 sa k.č. 532, 554, 553/2, 552/1, 550 i 547, granicom k.č. 2779/2 sa k.č. 2787/1, 2788, 2789/1, 1129, 2789/4, 2789/3, 1130/1, 1132, 1133, 1140, 1138/1, 2794, 2795/1, 2795/3, 2795/2, opet 1130/1, 2796, 1437, 2766, 2765, 2779/2, 2813/1, 2810, 2809, 2808, opet 2813/1 i 2813/4 do zapadnog ugla k.č. 2813/4 odakle pravolinijski ide do tromede k.č. 1785, 1739 i 2765, dalje ide granicom k.č. 2765 sa k.č. 1739 i 1741 (raskrsnica ul. Put Mladih muslimana i Bistrik) do tromede

k.č. 1741, 2765 i 2818/1 odakle pravolinijski presijeca ulicu Bistrik do jugoistočnog ugla k.č. 217/8, te nastavlja granicom k.č. 3824/1 sa k.č. 217/8, 3787/1, zatim granicom k.č. 3815 sa k.č. 3787/1, 476, 477, 478/1 i 478/2 i granicom k.č. 3814/1 sa k.č. 478/2, 479, 493, 494/1, 494/2, 495/2, 444/2, 442/1, 441/1, 441/2, 440, 438/2, 433, 431/2, 431/1, 430, 429 i 435 do tromede k.č. 282, 435 i 3814/1 (raskrsnica ul. Put Mladih muslimana i Terzibašina).

Sa ove tromede linija ide sjeverozapadno ulicom Tale Ličanina granicom k.č. 282 sa k.č. 435, 278, 279, 280, 281, 275, 283, 289, 290, 291, 292 i 293 do tromede k.č. 282, 293 i 3788 (raskrsnica ul. Tale Ličanina i Brdo džamija), nastavlja sjeveroistočno ulicom Brdo džamija granicom k.č. 3788 sa k.č. 293, 294, 296 i 297 do tromede k.č. 297, 302 i 3788 odakle ide pravolinijski do tromede k.č. 109, 305 i 3788, te nastavlja granicom k.č. 305 sa k.č. 109 i 108, te granicom k.č. 105 sa k.č. 106/1 i 102, granicom k.č. 101 sa k.č. 102, 107, 100 i 99 do tromede k.č. 99, 101 i 3786 odakle ide pravolinijski do tromede k.č. 69/1, 69/2 i 3786.

Granična linija dalje ide istočno ulicom Put Mladih muslimana granicom k.č. 3818/2 sa k.č. 69/1, 69/2, 67/2, 66/2, 66/1, 65/3, 3818/3, 65/1, 3823/2, 3819/1, 3819/2, 750, 1195/3 i 3822/2, zatim granicom k.č. 3818/1 sa k.č. 3822/2, 1168/3, 1168/1, 3818/11, 1154/1, 1154/7, 3818/27, opet 1154/1, 1154/13, ponovo 1154/1, 1153, 1150/2, 3818/18, 1353/2, 1353/1, 1355/1, 1356/1, 1356/5, 1352/1, 1357, 1351/1, 1350, 1348/1, 1347/3, 1347/1, 1345, 1343, 1342, 1341, 3790/6, 3793, 1530/1, 1531/3, 1532/3, opet 1531/3, 1532/1, 1536/1, 1536/3, 1538/4, 1538/1, 1524/1, 1539/1, 1542/1, 3818/6, 1558/1, 1559/1, 1561/1, 1562/1, 1563/1, 1564/2, 1564/1, 1598, 3818/4, 1641, 1642, 1645, 1648, 1650/1, 1650/4, 1656, 1657/3, 1659/3, 1659/1, 1661/1 i 3472, granicom k.č. 3466/8 sa k.č. 3472, 195, 194/2, 199/1, 200, 203/1, 505/1, 508/1, 509/1, 510/1, 511/1, 3466/37, 512/1, 514/2, 518, 517/1, 515/1, 3471, 805/9, 815/1, 805/6, 805/2, 3466/10, 3466/33, 809/2, 809/1, 808/2, 808/1, 779/5 i 3466/32 i granicom k.č. 3466/41 sa k.č. 779/4 i 778/3 do tromede k.č. 778/3, 3466/7 i 3466/41 (podvoznjak Radničke ulice ispod Puta Mladih muslimana).

Sa ove tromede linija dalje ide sjeverozapadno ulicom Radnička granicom k.č. 778/3 sa k.č. 3466/7 i 775/1, zatim granicom k.č. 775/1 i 775/3, granicom k.č. 778/2 i 778/3, granicom k.č. 772/2 sa k.č. 772/3, 642, 650/2 i 650/4 i granicom k.č. 650/3 i 650/4 do tromede k.č. 650/3, 650/4 i 642 odakle pravolinijski presijeca ulicu Splitska do tromede k.č. 794/1, 794/3 i 642, nastavlja sjeveroistočno ulicom Splitska granicom k.č. 642 sa k.č. 794/3, 794/1, 797, 580/1, 580/2, 580/3, 585/3, 585/1, 586, 590/1, 590/2, 594, 598/2, 599/2, 3470, 635/4 i 635/6 do sjeverozapadnog ugla k.č. 635/6 (raskrsnica ul. Splitska i Zagrebačka) odakle ide pravolinijski do četveromede k.č. 84/5, 84/6, 86/4 i 3469/1 (raskrsnica ul. Zagrebačka i Grbavička) te nastavlja sjeverno ulicom Grbavička granicom k.č. 84/5 sa k.č. 84/6, 87/1, 126 i 132/1, granicom k.č. 132/1 i 46/1 do tromede k.č. 46/1, 132/1 i 3504/1.

Sa ove tromede linija nastavlja pravolinijski do tromede k.č. 1222/1, 3504/1 i 4359 i ide granicom k.č. 1222/1 i 4359 do četveromede k.č. 1222/1, 1223, 4357 i 4359, zatim granicom k.č. 4357 sa k.č. 4359 i 4339/1, granicom k.č. 4339/1 sa k.č. 3369/15, 3369/7, 3369/42, 3369/43 i 3369/1, granicom k.č. 3369/36 sa k.č. 3369/1, 3369/38 i 3369/37 do tromede k.č. 3369/36, 3369/37 i 3369/35 odakle pravolinijski ide do tromede k.č. 3362/13, 3365/4 i 3369/35, dalje ide granicom k.č. 3362/13 sa k.č. 3365/4, 3365/3 i 3362/14 i granicom k.č. 3362/1 sa k.č. 3362/14, 3365/2 i 4338/2 odakle se pravolinijski vraća na polaznu tačku u tromedi k.č. tromede k.č. 3355/1, 3355/12 i 4360 k.o. Novo Sarajevo I općina Novo Sarajevo (raskrsnica ul. Roberta C. Frasurea i Zmaja od Bosne) i time je zatvoren zaštitni pojas.

Površina zaštitnog pojasa je 2.140.201 m².

Prilog 3 – Popis pojedinačnih nacionalnih spomenika i dobara upisanih na Privremenu listu nacionalnih spomenika u obuhvatu nacionalnog spomenika Historijski urbani krajolik Sarajeva

Proglašeni nacionalni spomenici Bosne i Hercegovine

Red. broj	Naziv odluke – spomenika koji je proglašen nacionalnim	Broj "Sl. glasnik BiH"
1.	Historijska građevina – Stari jevrejski hram (Il Kal Grandi – Veliki hram, ili Il Kal Vježu – Stari hram, ili Stara sinagoga) u Sarajevu	33/04, 48/13
2.	Graditeljska cjelina – Čekrekčinica (Čekrekči, Muslihudinova) džamija sa dućanima u Sarajevu	84/05, 48/13, 77/19
3.	Graditeljska cjelina – Ferhadija džamija u Sarajevu	84/05, 48/13
4.	Graditeljska cjelina – Careva džamija u Sarajevu	63/06, 48/13
5.	Historijska građevina – Latinska čuprija u Sarajevu	14/05, 48/13
6.	Arheološko područje – ostaci Tašlihana u Sarajevu	100/07, 48/13, 67/16
7.	Historijski spomenik – Šeher čehajina čuprija u Sarajevu	2/06, 48/13, 54/20
8.	Historijska građevina – Despića kuća u Sarajevu	99/06, 48/13, 54/20
9.	Prirodno-graditeljska cjelina – Isa-begova zavija u Sarajevu	29/05, 48/13
10.	Graditeljska cjelina – Brusa bezistan (Rustem-pašin bezistan, Mali bezistan) sa dućanima u Sarajevu	18/07, 90/07, 48/13, 27/20
11.	Historijski spomenik – Sahat-kula u Sarajevu	99/06, 48/13, 76/19
12.	Graditeljska cjelina – Gazi Husrev-begov bezistan sa dućanima u Sarajevu	18/07, 20/08, 48/13, 51/17, 27/20
13.	Historijska građevina – Baščaršijska (Havadže Duraka) džamija u Sarajevu	42/07, 48/13
14.	Graditeljska cjelina – Stara pravoslavna crkva (Crkva svetih arhandela Mihaila i Gavriila) u Sarajevu <i>Izmjene i dopune Odluke, broj 07.9-2.5-48/20-47 od 14.12.2020. godine dostavljene za objavu</i>	53/08, 24/10, 48/13
15.	Graditeljska cjelina – Gazi Husrev-begova medresa sa mjestom i ostacima Hanikaha u Sarajevu	42/07, 48/13, 64/20
16.	Historijska građevina – Gradska vijećnica u Sarajevu	88/07, 48/13, 20/19
17.	Graditeljska cjelina – Gazi Husrev-begova džamija u Sarajevu <i>Ispravka Odluke, broj 04.1-2.5-48/20-4 od 15.12.2020. godine dostavljena za objavu</i>	105/06, 48/13, 27/20
18.	Graditeljska cjelina – Hadžimiratovića Daire (Velike Daire) u Sarajevu	3/08, 48/13
19.	Graditeljska cjelina – Konak u Sarajevu	19/08, 48/13
20.	Graditeljska cjelina – Hotel Stari Grad (nekadašnji han Gazi Husrev-begovog vakufa, Hotel Gazi) i stambeni objekat Kadić u Sarajevu	94/09, 48/13, 4/20
21.	Mjesto i ostaci historijske građevine – Firuz-begov hamam u Sarajevu	100/08, 48/13, 68/20
22.	Historijski spomenik – Careva čuprija u Sarajevu	36/09, 46/12, 48/13, 10/20
23.	Graditeljska cjelina – Kazandžihuk, Malc Daire i Luledžina ulica u Sarajevu <i>Izmjene i dopune Odluke, broj 07.2-2.5-48/20-46 od 14.12.2020. godine dostavljene za objavu</i>	25/11, 97/11, 48/13
24.	Arheološko područje – At Mejdan u Sarajevu <i>Izmjene i dopune Odluke, broj 09-2.5-48/20-48 od 14.12.2020. godine, dostavljene za objavu</i>	29/06, 48/13
25.	Graditeljska cjelina – Hastahana (zgrada Vakuške bolnice) u Sarajevu	3/08, 48/13
26.	Historijska građevina – Zgrada Srpskog kulturno-prosvjetnog društva "Prosvjeta" u Sarajevu	79/09, 48/13, 52/20
27.	Historijska građevina – Katedrala (Katedrala crkva Srca Isusova) u Sarajevu	2/06, 48/13
28.	Historijska građevina – Pravoslavna Mitropolija u Sarajevu	42/07, 48/13, 27/20
29.	Graditeljska cjelina – Franjevački samostan i crkva sv. Ante u Sarajevu	88/07, 48/13, 4/20
30.	Stambena graditeljska cjelina – Rodna kuća Vladimira Skarića (Kuća Jiftana Despića, Objekat Muzeja književnosti i pozorišne umjetnosti BiH) u Sarajevu	14/12, 64/20

31.	Historijska građevina – Stambeno-poslovni objekat Vakufa Čokadži Stojimana u Sarajevu	17/12, 53/19
32.	Historijska građevina – Saborna crkva (crkva Presvete Bogorodice) u Sarajevu	18/07, 48/13, 64/20
33.	Grobljanska cjelina – Staro groblje na Kovačima u Sarajevu	42/07, 48/13
34.	Historijska građevina – Muzička akademija (Zavod Svetog Augustina) u Sarajevu	94/09, 48/13
35.	Historijska građevina – Palata Ješue D. Saloma na Obali Kulina bana 20 u Sarajevu	32/09, 48/13
36.	Historijska građevina – Banka na Obali (bivši Objekat Filijale austrougarske banke) u Sarajevu	50/10, 48/13
37.	Historijski spomenik – Oficirska kasina (Dom Armije, Dom vojske Federacije) u Sarajevu	97/07, 48/13, 10/20
38.	Historijski spomenik – Gradska tržnica (Markale ili Markthalle) u Sarajevu	75/08, 48/13, 27/20
39.	Historijsko gradsko područje – Sarajevska čaršija <i>Izmjene i dopune Odluke, broj 07.1-2.5-48/20-45 od 14.12.2020. godine dostavljene su za objavu</i>	42/14
40.	Historijski spomenik – Aškenaski hram u Sarajevu	53/08, 48/13, 41/19, 27/20
41.	Historijska građevina – Ženska gimnazija u Sarajevu	69/12
42.	Graditeljska cjelina – kompleks vila iz austrougarskog perioda u Petrakijinoj ulici (Vila Mandić, vila Heinricha Reitera, vila Hermine Radisch i vila Forstratha Miklausa) u Sarajevu <i>Izmjene i dopune Odluke, broj 07.3-2.5-48/20-51 od 14.12.2020. godine dostavljene za objavu</i>	55/09, 48/13
43.	Historijska građevina – Napretkova palača (Zgrada Hrvatskog kulturnog društva "Napredak", Napretkov Zakladni dom), u Titovoj 56 u Sarajevu	44/15, 77/20
44.	Historijska građevina – Stambeno-poslovna zgrada u ulici Maršala Tita broj 27 u Sarajevu	103/14
45.	Historijska građevina – Zgrada kina Apolo u Sarajevu	17/15
46.	Historijska građevina – Stambeno-poslovna zgrada (Nekadašnja upravna zgrada Trgovačko-transportnog akcionarskog društva) u ulici Mula Mustafe Bašeskije broj 5 u Sarajevu	90/14, 103/14
47.	Historijska građevina – Dom društva Gajret u Sarajevu	56/14, 90/14
48.	Historijska građevina – Zgrada Slavije u Sarajevu	22/14, 39/14
49.	Historijska građevina – Stambeno-poslovni objekat Vakufa Hovadža Kemaludina (Mekteb) u Sarajevu	38/12
50.	Graditeljska cjelina – Crkva svetog Vinka Paulskoga u Sarajevu	85/11, 77/20
51.	Historijska građevina – Hotel Zagreb u Sarajevu	53/11
52.	Historijska građevina – Gospodićina kuća u ulici Hamdije Kreševljakovića broj 1 u Sarajevu	53/11
53.	Graditeljska cjelina školskih zgrada iz Gimnazijske ulice u Sarajevu	72/11, 27/20
54.	Historijska građevina – zgrada Ante Štambuka u Sarajevu	13/11
55.	Historijska građevina – zgrada Jozefa Zadika Danona u Sarajevu	13/11
56.	Historijska građevina – zgrada Narodne (Centralne) banke u Sarajevu	40/10, 48/13
57.	Historijska građevina – Kuća Damić u Radićevoj ulici broj 10 u Sarajevu	94/09, 48/13
58.	Historijska građevina – zgrada Društva Crvenog krsta u Sarajevu	36/09, 48/13, 52/20
59.	Historijska građevina – Vatrogasna kasarna u Sarajevu	103/08, 48/13
60.	Historijska građevina – Zgrada Predsjedništva Bosne i Hercegovine (Zgrada zemaljske vlade I) u Sarajevu	94/09, 48/13, 64/20
61.	Historijska građevina – Zgrada Penzionog fonda (zgrada na uglu ulica Maršala Tita i Hamze Hume) u Sarajevu <i>Izmjene i dopune Odluke, broj 07.3-2.5-48/20-53 od 14.12.2020. godine dostavljene za objavu</i>	36/09, 48/13
62.	Historijska građevina – Zgrada zemaljske vlade II (Zgrada Šeljeznica) u Sarajevu	86/08, 48/13, 64/20
63.	Historijska građevina – Crkva sv. Josipa na Marijin-Dvoru u Sarajevu	44/09, 48/13, 54/20
64.	Historijska građevina – Salomova palata u Sarajevu	60/08, 48/13, 68/20
65.	Historijska građevina – Palata Musafija u Sarajevu <i>Izmjene i dopune Odluke, broj 07.3-2.5-48/20-49 od 14.12.2020. godine dostavljene za objavu</i>	75/08, 48/13
66.	Historijska građevina – Zgrada Marijin-Dvora i unutrašnje dvorište u Sarajevu	75/08, 48/13, 10/20

67.	Historijska građevina – Narodno pozorište u Sarajevu	3/08, 48/13, 27/20
68.	Historijska građevina – Zgrada Zemaljskog vakufa (Rijaseta IZ u BiH i Vakufske direkcije) i Hadin Alipašino vakufa u Sarajevu	3/08, 48/13, 52/20
69.	Historijski spomenik – Magribija džamija u Sarajevu	2/06, 48/13, 64/20
70.	Graditeljska cjelina – Alipašina džamija sa haremom u Sarajevu	2/06, 48/13, 64/20
71.	Historijska građevina – sportski centar FIS (nekadašnji Sokolski dom društva "Matica") u Sarajevu	9/16
72.	Historijska građevina – neboder Željezničarsko-štedne zadruge u Sarajevu	51/17
73.	Pokretno dobro – Musaf Fadil-paše Šerifovića koje se čuva u zgradi Gazi Husrev-begove biblioteke u Sarajevu	69/13
74.	Stambena - graditeljska cjelina – Svrzina kuća u Sarajevu	2/06, 48/13, 82/19
75.	Graditeljska cjelina – Hadžijska (Vekil Harčova) džamija u Sarajevu	12/06, 48/13, 77/19
76.	Grobljanska cjelina – Alifakovac u Sarajevu	12/06, 48/13
77.	Graditeljska cjelina – Crkva Svetog Cirila i Metoda sa Bogoslovijom u Sarajevu	72/11
78.	Historijska građevina – Miščina (Kebkebir hadži Ahmedova) džamija u Sarajevu	47/13, 56/18, 54/20
79.	Historijska građevina – Zgrada Kantona i Općine Centar i Treća zgrada Zemaljske vlade u Sarajevu	56/18, 64/20
80.	Pokretno dobro – Arhiv Instituta za muzikologiju Muzičke akademije Univerziteta u Sarajevu	94/18
81.	Historijska građevina – Stambena zgrada u ulici Franjevačka br. 2 (zgrada Mehmedbega Fadilpašića) u Sarajevu	25/19, 27/20
82.	Graditeljska cjelina – Štrosmajerova ulica u Sarajevu	53/19
83.	Građevina – Morića-han u Sarajevu	4/20
84.	Historijska građevina – Pravosuđna palata u Sarajevu	6/19, 10/20
85.	Graditeljska cjelina Abdesthana (Šejh Feruhova džamija) sa grobljem i česmom u Sarajevu	77/11, 85/11, 54/20
86.	Stambena graditeljska cjelina-Hadžišabanovića kuća u Sarajevu	102/11, 48/13
87.	Građevina – Tabački (Hadži Osmanov) mesdžid u Sarajevu	54/20

Dobra upisana na Privremenu listu nacionalnih spomenika BiH

Red.broj	Naziv dobra	Privremena lista broj
1.	Muzej "Mlade Bosne" (JU "Muzej Sarajevo 1878–1918") u Sarajevu	552
2.	Scbilj na Bašaršijskom trgu u Sarajevu	558
3.	Objekti Sarajevske pivare u Sarajevu	526
4.	Šerijatska sudačka škola u Sarajevu	560
5.	Zgrada pošte u Sarajevu	514
6.	Akademija likovnih umjetnosti u Sarajevu	524

Prilog 4 – Popis pojedinačnih nacionalnih spomenika i dobara upisanih na Privremenu listu nacionalnih spomenika u obuhvatu zaštitnog pojasa nacionalnog spomenika Historijski urbani krajolik Sarajevo

Proглаšeni nacionalni spomenici Bosne i Hercegovine

Red. broj	Naziv odluke – spomenika koji je proglašen nacionalnim	Broj "Sl. glasnika BiH"
1.	Graditeljska cjelina – Električna centrala na Histima (Marijin-Dvoru) u Sarajevu	44/15, 52/20
2.	Graditeljska cjelina – grupa zgrada u Kotromanićevoj ulici (Kotromanićeve br. 36, br. 38. i zgrada na uglu Kotromanićeve i ul. Kalmija Baruha) u Sarajevu	82/13, 52/20
3.	Graditeljska cjelina – Oficirski paviljoni u Sarajevu	13/11, 10/20
4.	Pokretno dobro – Sarajevska hagada, vlasništvo Bosne i Hercegovine, koja se čuva u Zemaljskom muzeju BiH u Sarajevu	6/03
5.	Historijska građevina – Zgrada muzeja revolucije (zgrada Historijskog muzeja Bosne i Hercegovine) u Sarajevu	103/12
6.	Pokretno dobro – Kunovski zapis vlasništvo Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine u Sarajevu	67/16
7.	Graditeljska cjelina – Stambeni kompleks na Džidžikovcu u Sarajevu <i>Izmjene i dopune Odluke, broj 07.3-2.5-48/20-50 od 14.12.2020. godine dostavljene za objavu</i>	86/08, 48/13

8.	Historijska građevina – Zgrada Radničkog doma (Kinoteka) u Alipašinoj ulici br. 19 u Sarajevu	49/13
9.	Pokretno dobro – Filmski materijal Kinoteke Bosne i Hercegovine u Sarajevu	85/11
10.	Graditeljska cjelina – ulica Čekaluša (područje između Mejtaša i Džidžikovca) u Sarajevu	80/16
11.	Graditeljska cjelina – Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine u Sarajevu	66/18
12.	Pokretno dobro – zbirka antičkih i srednjovjekovnih kamenih spomenika u Zemaljskom muzeju BiH u Sarajevu	56/19
13.	Pokretno dobro – Fondovi i zbirke Historijskog arhiva Sarajevo	1/10
14.	Ambijentalna cjelina – Hadži Sinanova (Silahdar Mustafa paše) tekija sa Sarač Aljinom džamijom i mezarjem u Sarajevu	97/07, 48/13
15.	Graditeljska cjelina poznata kao kuća Alije Đerzcelca u Sarajevu	82/07, 48/13
16.	Historijska građevina – Saburina kuća u Sarajevu	88/07, 48/13, 64/20
17.	Graditeljska cjelina – Bakarevića (Kekeki-Sinanova) džamija u Sarajevu	1/18, 64/29
18.	Historijska građevina – vila Stefanija u ulici Mjedonica broj 5 u Sarajevu	94/09, 48/13, 68/20
19.	Historijska građevina – Stambeni objekat u ulici Višnjik 16 u Sarajevu	9/16
20.	Graditeljska cjelina – Čobanija (Čoban Hasan vojvode) džamija u Sarajevu	4/20

Dobra upisana na Privremenu listu nacionalnih spomenika

Red.broj	Naziv dobra	Privremena lista broj
1.	Arheološki lokalitet na Marijin-Dvoru u Sarajevu	533

Prilog 5 – Smjernice za izradu prostorno-planskih dokumenata i plana i projekta očuvanja naslijeđa

Prilikom izrade prostorno-planskih dokumenata, kao i u planiranju intervencija, do njihovih donošenja potrebno je ispoštovati sljedeće smjernice, mjere zaštite definirane za identificirane karakteristične zone i posebne mjere zaštite za identificirane dijelove zona.

1) Smjernice

1. Prostor nacionalnog spomenika u izradi neophodnog prostorno-planskog dokumenta treba biti prevashodno posmatran kao historijski urbani krajolik. Cjelokupna historijska slojevitost svih kulturnih i prirodnih vrijednosti historijskog urbanog jezgra treba biti sagledana i pravilno zaštićena, očuvana i prezentirana te omogućeni novi, ambijentalnom kontekstu i duhu današnjeg vremena prilagođeni, sedimenti kulturnog identiteta.
2. U cilju izrade prostorno-planskog dokumenta neophodno je prethodno snimiti postojeće stanje svih objekata, izgrađenih struktura i otvorenih i javnih površina na prostoru nacionalnog spomenika, koristeći ažuriranu geodetsku podlogu i podatke nadležnih institucija, izdata rješenja za građenje ili saglasnosti na tekuće održavanje.
3. Pri izradi prostorno-planskog dokumenta posebnu pažnju obratiti na zauzetost parcele, prostorno organiziranje građevinske parcele, uključujući rješenje internog i saobraćaja u mirovanju na parceli u vlasništvu, objekte i cjeline koji imaju izražen identitet, potencijal za razvoj i značaj za lokalnu zajednicu.
4. Sastavni dio prostorno-planskog dokumenta treba biti i plan i projekat očuvanja naslijeđa kompletnog prostora nacionalnog spomenika koji mora sadržavati: detaljan urbanističko-arhitektonski snimak postojećeg stanja;

- identifikaciju građevinskog stanja, konstruktivne stabilnosti, namjenu i korištenje svih objekata; identifikaciju, namjenu i korištenje otvorenih javnih prostora i prostora unutrašnjih dvorišta; analizu rizika po naslijeđe kao i mogućnosti razvoja; te prijedlog svih intervencija uključujući i trodimenzionalni model prostora sa preciznim prikazom volumena i izgrađenosti.
5. Odgovarajućim dijelovima plana i projekta očuvanja naslijeđa, i na osnovi ažurirane geodetske podloge, potrebno je prvenstveno identificirati izvedene intervencije kojima je narušena autentičnost i integritet dijela objekata, objekta ili cjeline, odnosno područja u okviru nacionalnog spomenika, te dati smjernice za ublažavanje ili uklanjanje negativnog utjecaja na naslijeđe koje te intervencije imaju.
 6. Odgovarajućim dijelovima plana i projekta očuvanja naslijeđa potrebno je, između ostalog, definirati materijalizaciju i pristup "vraćanja" izvornog ili zadnjeg poznatog stanja dijela objekata, objekta ili cjeline odnosno područja, a sve zasnovano na autentičnoj dokumentaciji, definirati mogućnost postavljanja krovnih prozora, postavljanje reklama, natpisa i firmi, klima-uređaja, ograde i sličnog na fasadama objekata, te dati odgovarajuće mjere uređenja i načine korištenja za unutrašnja dvorišta. Potrebno je uraditi i energetske analize, te na osnovi toga predvidjeti minimalne, neinvazivne i po mogućnosti reverzibilne zahvate kojima bi se poboljšala energetska učinkovitost objekata.
 7. Intervencije na objektima i otvorenim prostorima, za koje nisu donesene pojedinačne odluke Komisije mogu biti: tekuće održavanje, rehabilitacija, rekonstrukcija, restauracija, konzervacija, adaptacija savremenoj upotrebi, a izuzetno i prenamjena, redizajn, nadogradnja odnosno dogradnja objekta te interpolacija.
 8. Izvođenje intervencije na pojedinačnim objektima i otvorenim prostorima nacionalnog spomenika je uvjetovano detaljnim snimanjem postojećeg stanja predmetnog objekta ili površine, a na ažurnoj geodetskoj podlozi.
 9. Predložene intervencije na objektima i otvorenim prostorima se zasnivaju na procjeni njihove pojedinačne i vrijednosti mikrocjeline unutar koje se nalazi predmetno dobro, te predložene namjene cjeline. Intervencije na objektima trebaju osigurati ponovnu upotrebu objekta i otvorenog prostora u prihvatljivoj namjeni, te rehabilitaciju mikrocjeline u smislu njenog redovnog korištenja.
 10. Intervencije na objektima i graditeljskim cjelinama na prostoru nacionalnog spomenika koje posjeduju spomenički karakter (utvrdila nadležna službe zaštite naslijeđa u procesu izrade planova i projekata očuvanja naslijeđa), trebaju biti usmjerene njihovoj konzervaciji i restauraciji i vraćanju izvornog ili zadnje poznatog stanja dobra prema autentičnoj dokumentaciji, uz mogućnost izvođenja radova adaptacije savremenoj upotrebi u enterijeru i radova podizanja energetske učinkovitosti, a sve s ciljem očuvanja autentičnosti i integriteta prostora nacionalnog spomenika i korištenja predmetnih pojedinačnih objekata.
 11. Intervencije na objektima i cjelinama na prostoru nacionalnog spomenika koje nemaju spomenički karakter (utvrdila nadležna služba zaštite naslijeđa u procesu izrade planova i projekata očuvanja naslijeđa), ali doprinose svaki posebno historijskoj vrijednosti i ambijentalnom karakteru prostora nacionalnog spomenika, bez obzira na fizičko stanje u kojem se nalaze, trebaju biti usmjerene njihovoj rehabilitaciji i uklapanju u historijsko urbano tkivo, uz očuvanje autentičnosti i integriteta prostora nacionalnog spomenika te ispunjavanju savremenih uvjeta života i korištenja predmetnih pojedinačnih objekata.
 12. Pri izradi prijedloga intervencije neophodno je jasno obrazložiti razloge odabira intervencije te plan njenog izvršenja, kao i namjenu objekta.
 13. Prijedlogom intervencija je potrebno posebno voditi računa o očuvanju uličnih fasadnih platana i mjerilu objekata (volumen, oblikovanje krovova i kolorit uz poštovanje regulacione i građevinske linije), te zastupljenosti zelenila u ukupnoj slici nacionalnog spomenika.
 14. Intervencije predložene na prostoru nacionalnog spomenika prijedlogom intervencija ne smiju dovesti do ugrožavanja vizuelnog i funkcionalnog integriteta koji se očituje u:
 - a. Sagledavanju nacionalnih spomenika u skopu historijskog urbanog krajolika i proporcijskih odnosa između njih i njihovog neposrednog okruženja;
 - b. Sagledavanju i čitljivosti linija ulica i fasada objekata u njima;
 - c. Očuvanju linije fasadnih avlijskih zidova u mahalama na padinama oko gradske jezgre;
 - d. Pogleda na nacionalni spomenik sa repemih tačaka okolnih brda i pogleda iz grada na mahale na okolnim brdima;
 - e. Sagledavanju silueta objekata iz prostora grada uz rijeku i očuvanje izvornog ili njemu najbližijeg kolorita objekata, oblikovanja i kolorita krovova objekata na padinama nacionalnog spomenika;
 - f. Sagledavanju linija objekata u nizinskom dijelu grada sa okolnih padina i očuvanje izvornog ili njemu najbližijeg kolorita objekata, oblikovanja i kolorita krovova objekata u nizinskom dijelu grada.
 15. U cilju zaštite vizuelnog identiteta i vizuelnog integriteta prostora nacionalnog spomenika:
 - a. Nije dozvoljena promjena kolorita, načina obrade fasade, oblika otvora, oblika krova ili bilo koja druga intervencija kojom se mijenja fasada objekta ili njen dio a bez prethodne pismene saglasnosti nadležne službe zaštite naslijeđa na prijedlog intervencije;
 - b. Na uličnim fasadama na prostoru nacionalnog spomenika nije dozvoljeno postavljanje klimauređaja, izuzev u izuzetnim slučajevima i uz saglasnost nadležne službe zaštite naslijeđa kojom se definira mjesto postavljanja te dizajn, materijalizacija i harmonizacija sa fasadom;

- c. Reklamni predmeti i reklamni panoi svojom postavkom ne smiju biti smetnja kretanju ljudi niti narušavati vizure i zaklanjati urbani pejzaž, a postavljanje reklama na krovovima objekata na prostoru nacionalnog spomenika, kao i postavljanje reklamnih tijela i stalnih struktura za reklamiranje između objekata preko ulice i njihovo oslanjanje na fasade objekata, jumbo panoa i bigboarda je moguće samo uz uvjet da neće dovesti do fizičkog oštećenja objekata, ugrožavanja sagledavanja ulica, vizuelnog integriteta cjeline te posjeduju prethodnu saglasnost nadležne službe zaštite naslijeđa na poziciju, način oslanjanja, materijalizaciju i osvjetljenje reklame;
- d. Dozvoljeno je privremeno i povremeno postavljanje umjetničkih ili reklamnih instalacija iznad dijelova ulica uz uvjet da mjesto kačenja na fasade objekata bude minimalne površine i vizuelno nenametljivo, a predmetni dio fasade popravljen nakon skidanja instalacije;
- e. Izuzetno i uz odobrenja nadležnih institucija dozvoljene su na fasadama objekata instalacije svjetlosnih i zvučnih efekata te njihovo korištenje za obilježavanje posebnih događaja ili podizanju društvene svijesti usmjerenih kampanja.
16. Intervencije predložene na prostoru nacionalnog spomenika prijedlogom intervencija ne smiju dovesti do ugrožavanja funkcionalnog integriteta, odnosno trebaju biti usmjerene njegovom unapređenju što se očituje u:
- a. Očuvanju dominantnih funkcija u određenim dijelovima nacionalnog spomenika, poštujući različitost funkcije prizemlja i spratnih etaža;
- b. Obavezi kontrole namjene i korištenja prizemlja te vraćanja izvorne namjene ili uvođenja namjena primjerenih karakteru nacionalnog spomenika, isključujući namjene čije uvođenje će zahtijevati veće izmjene strukture objekata ili cjelina.
17. Prijedlogom intervencija je moguće predložiti redizajniranje dijela objekata ili objekata (fasada) za koje je utvrđeno da su u neskladu sa ambijentom ili ga narušavaju.
18. Izuzetno, prijedlogom intervencija je moguće predvidjeti i uklanjanje dijela objekata ili objekata koji su u neskladu sa ambijentom ili ga narušavaju.
19. Iluminacija objekata i prostora treba biti urađena na osnovi projekta iluminacije kojim će se definirati vrsta, boja, jačina i usmjerenje osvjetljenja uz neophodne grafičke priloge na kojima će biti naznačene pozicije predviđenih rasvjetnih tijela sa svim potrebnim opisima.
20. Intervencije nadogradnje, dogradnje i interpolacije su dozvoljene jedino ukoliko neće dovesti do promjene vrijednosti, ambijentalnog konteksta i vizuelnog integriteta predmetnog mikrolokaliteta nacionalnog spomenika te nacionalnog spomenika kao cjeline, odnosno neće ugroziti karakter i značaj nacionalnog spomenika (mikrolokaliteta i cjeline), a osigurat će ponovnu upotrebu objekta u prihvatljivoj namjeni te rehabilitaciju mikrocjeline u smislu njenog redovnog korištenja. Novoprojektirani objekat svojim volumenom kao i visinom prizemlja mora biti harmoniziran sa volumenima postojećih objekata koji su smješteni neposredno uz predmetni objekat.
21. Prostori na kojima je moguća interpolacija, odnosno objekti na kojima je moguća dogradnja i nadogradnja, moraju biti precizirani kroz prostorno-planski dokument uz definiranje osnovnih uvjeta u skladu sa odredbama i mjerama zaštite ove odluke, a ukoliko se predlažu prije usvajanja prostorno-planske dokumentacije, moraju imati mišljenje Komisije.
22. Intervencije predložene na prostoru nacionalnog spomenika projektom očuvanja naslijeđa s ciljem izgradnje novih objekata ne smiju dovesti do degradacije ili oštećenja nacionalnih spomenika, postojećih objekata i otvorenih površina.
23. Za javne površine (zelene površine, trotoari, trgovi i slično) potrebno je uraditi projekat urbane rehabilitacije posmatrajući površine u ambijentalnom kontekstu kojem pripadaju, a ne kao pojedinačne i izolovane prostore. Projektom urbane rehabilitacije potrebno je posebno osigurati dostupnost javnih površina svim kategorijama stanovništva, očuvanje i sadnju autohtonog zelenila, osvjetljenje prostora, opremanje urbanim mobilijarom i prezentaciju značaja površine. Dodatno, svojim dimenzijama i završnom hodnom oblogom kretanju moraju biti prilagođene sve pješačke hodne površine na prostoru nacionalnog spomenika uključujući stepeništa, rampe i pristupe u objekte javne namjene.
24. Zadržati sve postojeće površine urbanog zelenila u toj namjeni, kroz rekonstrukciju, revitalizaciju i sanaciju zelenila uz istovremeno poboljšanje kvalitete i osiguranje jedinstvenog sistema urbanog zelenila. Prilikom održavanja postojećeg zelenila te interpolacije novog koristiti autohtone vrste u svim oblicima zelenila.
25. Urbani mobilijar mora u svom oblikovanju biti ujednačen unutar prostora zaštite nacionalnog spomenika, a dizajn usaglašen sa vrijednostima i identitetom prostora.
26. Dozvoljeno je privremeno zauzimanje javnih površina, isključivo uz odobrenje nadležnih službi za zauzimanje javnih površina i uz uvjet da prilikom planiranja zauzimanja prvo mora biti osigurana zadovoljavajuća širina javne površine za kretanje pješaka i prolazak vozila interventnih službi.
27. Za ruševne i napuštene objekte potrebno je utvrditi i privremene i trajne intervencije. Privremene intervencije podrazumijevaju da svi ruševni objekti na prostoru nacionalnog spomenika bez obzira na vlasništvo i (ne)identificiranog vlasnika i/ili korisnika moraju biti redovno čišćeni od otpada i samonikle vegetacije te osigurani od osipanja ili pada materijala i dijelova objekta kao i neovlaštenog pristupa.
28. Za neuređene površine potrebno je utvrditi i privremene i trajne intervencije. Privremene intervencije podrazumijevaju da se neuređene površine, kako izgrađenog tako i neizgrađenog zemljišta, moraju urediti u skladu sa sigurnosnim i sanitarno-higijenskim uvjetima te, po uređenju, privedi privremenoj odnosno konačnoj namjeni.
29. U okviru prostorne cjeline rijeke Miljacke sa mostovima i obalama neophodno je planirati

- ustopu kontinuiteta šetnice i uz lijevu obalu Miljacke ("uvezati" postojeće dijelove), uz ozelenjavanje autohtonom vegetacijom.
30. Saobraćaj u mirovanju je potrebno što je moguće više izmjestiti van zone nacionalnog spomenika, odnosno smjestiti u podzemne garaže. Izvedbe podzemnih garaža ni u kom slučaju ne smiju dovesti do narušavanja vizuelnog integriteta i sagledavanja predmetnih mikrocjelina i cjeline nacionalnog spomenika te degradacije ili oštećenja nacionalnih spomenika, postojećih objekata i javnih površina.
 31. Nije dozvoljeno uklanjanje postojećih objekata s ciljem izvođenja novih ili proširenja postojećih saobraćajnica, odnosno izvođenja površina za saobraćaj u mirovanju na nivou ili iznad nivou terena.
 32. Prostorno-planskim dokumentom je potrebno dati rješenje za kretanje motornih vozila kategorija B+, E, C i dalje do F isključivo van zone nacionalnog spomenika.
 33. **Dozvoljeno je izvođenje infrastrukturnih radova na postojećim sistemima s ciljem njihovog održavanja i unapređenja.**
 34. Nije dozvoljena izgradnja magistralnih infrastrukturnih objekata i industrijskih objekata unutar prostora nacionalnog spomenika.
- 2) Mjere zaštite definirane za identificirane karakteristične zone
- a) Zone ulica generalno predstavljaju karakteristične elemente od izuzetnog značaja za očuvanje integriteta, autentičnosti i vrijednosti nacionalnog spomenika. Stoga se za zone ulica na prostoru nacionalnog spomenika utvrđuju, pored u stavu 1) navedenih i sljedeće mjere zaštite:
 1. Nadležne službe zaštite naslijeđa trebaju uraditi detaljan urbanističko-arhitektonski snimak zona ulica kojim je potrebno utvrditi postojeće stanje svih objekata i otvorenih prostora, a kroz osnove prizemlja, osnove sprata (spratova), pete fasade i fasada objekata.
 2. Snimkom treba identificirati i analizirati građevinsko stanje, namjenu i korištenje svih objekata i prostora unutrašnjih dvorišta, sve izvedene radove na objektima i prostorima sa informacijom o tome da li su radovi izvedeni sa odobrenjem za gradnju ili ne, kvalifikacija i opis intervencija, utjecaj intervencije na autentičnost, integritet i značaj ulica, namjenu i probleme u korištenju javnih površina. Identifikaciju vršiti na osnovi poređenja sa izvornim ili prema autentičnim dokumentima o zadnjem poznatom stanju objekata ili prostora.
 3. Na osnovi analize potrebno je uraditi elaborat valorizacije, revitalizacije i konzervacije (u daljnjem tekstu: elaborat). Kroz njega treba definirati vrijednosti i značaj svakog pojedinog objekta i otvorenog prostora, identificirati objekte koji su u neskladu sa ambijentom ili ga narušavaju kao i one koji su u izuzetno lošem građevinskom stanju a ne posjeduju nikakvu umjetničku ili estetsku vrijednost. Također je potrebno identificirati objekta i prostore koji su izloženi riziku skorog nestajanja usljed stanja konstrukcije, neodržavanja ili usljed pritiska ekonomskog razvoja.
 4. Elaboratom je potrebno utvrditi vrijednosti, autentičnost, integritet i ambijentalni značaj svih struktura prostora te u skladu sa tim utvrditi moguće intervencije na svakom pojedinom objektu i otvorenom prostoru. Izraditi plan obnove objekata sa jasno utvrđenim smjericama pri odabiru građevinskog materijala, stila gradnje, prijedloga namjene i slično s ciljem zadržavanja autentičnosti i integriteta ili originalnosti izgleda.
 5. Intervencije moraju biti usmjerene očuvanju integriteta, autentičnosti i ambijentalnog konteksta ulica, te integriteta i autentičnosti objekata.
 6. Integritet, autentičnost i ambijentalni kontekst ulica se prvenstveno ugleda u uličnim fasadama (visinam vijenaca, visinama prizemlja, ritmu otvora, raščlanjenosti fasade, koloritu i slično), odnosno definiranoj regulacionoj i građevinskoj liniji, proporcijama i volumenima objekata, visini prizemlja i visini krovnih streha. Stoga se planiranim intervencijama moraju očuvati ulične fasade u svim predmetnim ulicama što podrazumijeva da se kroz intervencije definirane za pojedinačne objekte i parcele preciziraju mjere vodeći računa o integritetu cijele ulice, a ne samo predmetnog objekta.
 7. Za objekte ili njihove dijelove koji se analizom definiraju kao neprimjereni usljed izvedenih radova (spram utjecaja na autentičnost, integritet i značaj), odnosno u neskladu sa ambijentom, ili narušavaju ambijentalni kontekst i vrijednosti nacionalnog spomenika potrebno je, kroz elaborat, dati prijedlog mjera za umanjene ili otklanjanje negativnog utjecaja (redizajn, zamjena određenih elemenata, obnova, i slično) ili izuzetno, prijedlogom intervencija je moguće predvidjeti i uklanjanje dijela objekata ili objekata koji su u neskladu sa ambijentom ili ga narušavaju.
 8. Objekti i prostori građevinskog zemljišta na kojima je moguća dogradnja, nadogradnja i interpolacija moraju biti jasno definirani kroz elaborat, s tim da je za te objekte i prostore obavezno u sklopu prostorno-planskog dokumenta utvrditi detaljne urbanističko tehničke uvjete uzimajući u obzir mjere zaštite utvrđene ovom odlukom, te vodeći računa da: ovim intervencijama izgrađeni objekti ili njihovi dijelovi ne smiju biti viši od neposredno susjednih objekata u ulici, da visina prizemlja mora biti jednaka visini prizemlja objekata u neposrednoj blizini, da nagib krova i krovne plohe trebaju biti harmonizirane sa okolnim objektima te da se mora ispoštovati regulaciona i građevinska linija. Interpolacija nije moguća na postojećim otvorenim javnim površinama ili u unutrašnjim dvorištima zgrada ukoliko se ne radi o reverzibilnim intervencijama ili intervencijama privremenog karaktera.
 9. Promjena kolorita, načina obrade fasade, oblika otvora, oblikovanja balkonskih ograda, zastakljivanje balkona, postavljanje vanjskih roletni i njihovih kutija, zazidivanje otvora ili bilo koja druga intervencija kojom se mijenja fasada objekta ili njen dio uključujući adaptaciju

- potkrovlja u stambenu namjeni ili, izuzetno, nadogradnju potkrovlja, može biti izvedena jedino ako je predviđena elaboratom i prema uvjetima koje je propisala nadležna služba zaštite naslijeđa.
10. Potrebno je predvidjeti izmještanje klimauređaja sa uličnih fasada objekata. Ukoliko to nije moguće, onda je potrebno definirati mjesto gdje klimauređaji mogu biti postavljeni kao i masku za njih.
 11. U planiranju intervencija na obnovi fasada (usmjerenoj kolorističkoj obnovi, poboljšanju energetske efikasnosti, konzervatorsko-restauratorskim radovima ili bilo kojoj drugoj) kao i kod planiranja radova adaptacije i/ili uređenja poslovnih prizemnih objekata potrebno je voditi računa u usklađenosti oblikovanje prizemlja objekta sa ostatkom objekta, odnosno prizemlje objekta mora svojim oblikovanjem, arhitektonskim stilom i koloritom biti u cjelosti usklađeno sa fasadom i oblikovanjem kompletnog objekta. Svi dijelovi prizemlja koji su vremenom izgubili autentičnost, oblikovanje i integritet uizrazu moraju biti vraćeni na izvorno ili zadnje poznato stanje prije izmjene, a sve u skladu sa dokumentacijom o autentičnom izgledu (tehnička dokumentacije i fotografije stanja prije izmjene).
 12. Elaboratom je potrebno predvidjeti intervencije usmjerene unapređenju energetske efikasnosti postojećih objekata, vodeći računa da ne smije doći do promjene uličnih fasada objekata, visine i oblika krova, oblika i kolorita prozora i svih ostalih arhitektonskih detalja koji čine vanjsko oblikovanje objekta. Intervencije trebaju uzeti u obzir potrebu zaštite objekta od kapilarne vlage i oborinskih voda, kao i upotrebu paropropusnih materijala u odgovarajućim izolacijama te biti usmjerene povećanju toplinske zaštite ovojnice objekata, učinkovitosti sistema grijanja, hlađenja, ventilacije, klimatizacije i pripreme potrošne vode, učinkovitosti sistema rasvjete, korištenja obnovljivih izvora energije i alternativnih sistema njihovog korištenja, te uvođenje sistema automatizacije i upravljanja objektima.
 13. Za objekte kojima je elaboratom predviđena intervencija konzervatorsko-restauratorskih radova i radova tekućeg održavanja potrebno je uraditi projekte konzervatorsko-restauratorskih radova te analizu mogućnosti poboljšanje energetske efikasnosti, a kojima se posebno treba obraditi sljedeće:
 - a. Intervencije na fasadama (kolorit, vraćanje izvornog stanja ili umanjeње negativnog utjecaja ireverzibilnih intervencija, ujednačavanje oblikovanja otvora, restauracija ulaznih vrata, konzervatorsko-restauratorski radovi na dekorativnim elementima i balkonima i ostalo);
 - b. Intervencije na krovnim ploham (nagib, stanje krovnog pokrivača i konstrukcije, mogućnost korištenja potkrovlja za stambenu ili poslovnu namjenu, mogućnost postavljanja krovnih prozora i ostalo);
 - c. Identifikacija problema i mogućnosti unapređenja sistema grijanja, vodo-snađbijevanja, otvora, poboljšanja zaštite objekta od kapilarne vlage i oborinskih voda, mogućnost postavljanja termičke izolacije sa unutrašnjih strana fasadnih zidova i krova uz definiranje prihvatljivih materijala (sa aspekta paropropusnosti, sprječavanja kondeza i vlage te kompatibilnosti sa izvornim materijalima);
 - d. Plan održavanja.
 14. Za objekte za koje se utvrdi rizik od skorog nestajanja, a posebno za one koji posjeduju određene vrijednosti i značaj, potrebno je uraditi projekat hitnih mjera zaštite. Projekat treba sadržavati i prijedlog budućeg upravljanja i mogućnosti prenamjene u druge kompatibilne namjene.
 15. Izuzetno, ako ne postoji dokazana mogućnost i izvediv način da se objekat spasi (konstruktivna nestabilnost u mjeri da se nepovratno onemogućuje restauracija i konzervacija) te ako ne postoji dokazana ekonomska potreba, ne smije se prihvatiti očuvanje historijskog naslijeđa koje predviđa spašavanje samo fasade objekta. U tim slučajevima se predlaže izgradnja novog objekta na istom mjestu s punim poštovanjem arhitektonsko-urbanističkih parametara postojećeg objekta i postojećeg historijskog okruženja. Za sve objekte i prostore potrebno je identificirati rizike (prirodne i ljudske) te dati prijedlog djelovanja spram njih (zagađenje, buka, vibracije, zatvaranje obrta u prizemljima, povećanje izgrađenosti parcele usljed širenja objekata na otvorene prostore dvorišta, ubrzana promjena namjene objekata u odnosu na izvornu i ostalo).
 16. Za unutrašnja dvorišta i otvorene prostore potrebno je uraditi projekte urbane rehabilitacije. Unutrašnja dvorišta bi trebala biti ozeljenjena, opremljena klupama i mobilijarom koji omogućava da ih koriste sve kategorije stanovništva, a posebno djece i starijih osoba. Izuzetno, moguće je predvidjeti izgradnju struktura reverzibilnog karaktera ili izgradnju privremenih struktura na prostorima dvorišta i otvorenih prostora, koje ne smiju utjecati na umanjeње vrijednosti, i integriteta lokaliteta te zaklanjati vizure na isti.
 17. U skladu sa karakterom svake pojedine površine uraditi projekat rehabilitacije javnih površina s primarnim ciljem da ih koriste svi građani (trgovi i otvorene površine uključujući zelene površine i mezarje Kovači, zelene površine i mezarje Alifakovac, parking oko Narodnog pozorišta i Doma mladih, trg ispred Doma Armije, Trg slobodjenja – Alija Izetbegović, parkovske površine na raškršću ulica Mehmeda Spahe i Dalmatinska, Veliki i Mali park, parkovske površine oko zgrade Predsjedništva, Općine Centar i Zgrade Željeznica FBiH, Hastahana, i ostale). Projekat za svaku površinu treba sadržavati prijedlog javne rasvjete, urbanog mobilijara, obrade pješačkih i kolskih površina, elemente mikroarhitekture, iluminaciju okolnih objekata i prostora, te prijedloga načina korištenja određenih dijelova javnih površina za javnu upotrebu.
 18. Potrebno je identificirati mogućnosti parkiranja na javnim površinama vodeći računa da nije dozvoljeno parkiranje niti zadržavanje na trotoarima i trgovima

- kao ni na drugim površinama koje predstavljaju mjesta okupljanja ljudi.
19. Uraditi identifikaciju potreba na održavanju i unapređenju infrastrukturne mreže sa definiranim potencijalnim utjecajima na naslijeđe.
- b) Za prostor mahala, kao jednog od karakterističnih dijelova, pored onih navedenih u stavu 1), utvrđuju se sljedeće mjere zaštite koje treba osigurati kroz prostorno-plansku dokumentaciju kao i bilo kakvu intervenciju u prostoru:
1. Osigurati očuvanje koeficijenta izgrađenosti, izvorni odnos objekata prema ulici, urbanističko i arhitektonsko mjerilo, oblikovanje, materijalizaciju i kolorit, te očuvati i unaprijediti zelene površine kroz planiranje dodatne sadnje autohtonog zelenila.
 2. Mogućnosti dogradnje, nadogradnje i interpolacije moraju biti detaljno definirani za svaku katastarsku parcelu kroz prostorno-plansku dokumentaciju, a posebno dozvoljeni horizontalni i vertikalni gabariti vodeći računa o neophodnosti harmonizacije sa mikrolokalitetom. Intervencije dogradnje, nadogradnje i interpolacije ne smiju dovesti do zaklanjanja vizura postojećih objekata (pravo na vidik) te moraju ostaviti približno jednak koeficijent izgrađenosti parcele (obaveza zadržavanja avlijskog odnosno dvorišnog prostora).
 3. Parkiranje u području mahala treba biti osigurano isključivo u okviru parcela u vlasništvu, odnosno nikako na javnim površinama.
 4. Kroz Elaborat potrebno je identificirati objekte koji su do danas sačuvali svoj izvorni izgled bez obzira na fizičko stanje u kojem se nalaze (izvorni izgled u cjelosti ili većim dijelom), objekte koji posjeduju umjetničku ili estetsku vrijednost, objekte za koje se u određenom vremenskom periodu vežu ugledni i poznati građani Sarajeva (objekti sa dokumentarnom vrijednosti) te javne površine koje predstavljaju prostor okupljanja ljudi kroz historiju.
 5. Identificirane objekte koji su sačuvali izvorni izgled i/ili posjeduju umjetničku ili estetsku vrijednost je potrebno preliminarno arhitektonski i fotografski snimiti te uraditi analizu mogućih konzervatorsko-restauratorskih radova i namjena objekta uzimajući u obzir vlasništvo, mogućnosti nadležnih institucija, njihovo buduće upravljanje i korištenje.
 6. Analiza konzervatorsko-restauratorskih radova treba obuhvatiti i mogućnost unapređenja energetske efikasnosti objekata, te dati stav prema mogućnostima uvođenja novih materijala i poboljšanja stanja građevine.
 7. Objekti koji posjeduju historijsku i/ili umjetničku vrijednost, a za koje nije moguće sprovesti konzervatorsko-restauratorske radove, odnosno za koje je prostorno-planskim dokumentom predviđeno rušenje i izgradnja novog objekta na njihovom mjestu, prije planirane intervencije moraju biti detaljno arhitektonski snimljeni (sa svim konstruktivnim detaljima i položajem u prostoru), a dokumentacija pohranjena u nadležnoj instituciji.
 8. Objekti u kojima su živjeli ili radili ugledni građani Sarajeva trebaju biti obilježeni na odgovarajući način.
 9. Za identificirane javne površine koje predstavljaju prostor okupljanja ljudi kroz historiju potrebno je uraditi projekat urbane rehabilitacije koji treba sadržavati prijedlog javne rasvjete, urbanog mobilijara, obrade pješačkih i kolskih površina, elemente mikroarhitekture, iluminaciju objekata te prijedloga načina korištenja određenih dijelova javnih površina za javnu upotrebu.
10. Kroz Elaborat potrebno je identificirati i objekte koji narušavaju ambijentalni kontekst i vrijednosti nacionalnog spomenika te kroz prostorno-planski dokument predvidjeti odgovarajuće mjere ublažavanja negativnog utjecaja tih objekata (redizajn fasada, sadnja zelenila, promjena kolorita i slično).
- 3) Pored mjere definiranih u stavovima 1) i 2) utvrđuju se sljedeće posebne mjere zaštite za identificirane dijelove zona ulica:
 1. Za prostor ulice Mula Mustafe Bašeskije (dio koji nije obuhvaćen odlukom za Sarajevsku čaršiju) i ulice Maršala Tita:
 - Uraditi projekat unapređenja trotoara uz ulicu Mula Mustafe Bašeskije (postavljanje zaštitnih ograda visine minimalno 1,10 metar na dijelovima ulice Mula Mustafe Bašeskije gdje je trotoar uzak i kretanje pješaka nije sigurno, uklanjanje saobraćajnih znakova sa trotoara i njihovo postavljanje bez oslanjanja na hodne površine za pješake, uklanjanje odnosno podizanje na višu visinu reklamnih i drugih znakova i firmi koje izlaze van ravnih fasade, ostavljajući slobodnim po vertikali prostor za pješake u minimalnoj visini od 2,40 metara i slično);
 - Uraditi identifikaciju prizemnih prostora u ulicama s ciljem utvrđivanja njihovog trenutnog korištenja, svrhe korištenja i problema u korištenju;
 - Na osnovi prethodnog uraditi analizu nekorištenih prostora te dati mjere koje, kroz intervencije u prostoru mogu pomoći korištenju prostora (poboljšanje dostupnosti, adaptacija i slično);
 - U cilju očuvanja dominantnog identiteta ove dvije ulice (stambeno-poslovna zona) neophodno je uraditi plan ekonomskih i drugih potrebnih mjera za očuvanje i poticaj te upravljanje poslovnim prostorima u prizemlju objekata koje će pomoći njihovu rehabilitaciju (dati prijedlog odgovarajućih namjena po mikrozonama). Također je potrebno dati plan namjene i uređenja unutrašnjih dvorišta, a prema identificiranim korisnicima;
 - U ulici Maršala Tita neophodno je predvidjeti intervencije kojima bi se ponovo uspostavio kontinuitet uličnog platna na mjestima gdje je prekinut, a vodeći računa o regulacionim i građevinskim linijama, visini prizemlja i strehe neposredno susjednih objekata. Intervencijama se ne treba tražiti historicistički pristup, već savremen iskaz harmoniziran sa predmetnom mikrocjelinom;
 - Na prostoru Velikog parka potrebno je izvršiti konzervatorsko-restauratorske radove na nišanima, a prema odgovarajućem projektu.
 2. Za prostor ulica Obale Kulina bana i Obale Maka Dizdara, te korita rijeke Miljacke:
 - U cilju očuvanja dominantnog identiteta ulice Obale Kulina bana (pretežno stambena zona na obali Miljacke) i Obale Maka Dizdara (zona

- većinom obrazovnih i administrativnih sadržaja) neophodno je uraditi urbanistički projekat uređenja i rehabilitacije obala Miljacke;
- Projektom prvenstveno trebaju biti date smjernice za prostorno uspostavljanje kontinuiteta šetnice uz obalu na obje njene strane, te nesmetano sagledavanje fasadnog platna u ulici Obala Kulina bana sa lijeve obale Miljacke (kontinuitet u potezu od Skenderije do Inat-kuće, odnosno granica nacionalnog spomenika Sarajevska čaršija). Dodatno projektom trebaju biti date smjernice za iluminaciju objekata u ulici Obala Kulina bana, te mjere za unapređenje pješačkih površina u obje ulice, a kroz sadnju dodatnog zelenila i opremanje urbanim mobilijarom;
 - Iluminacija objekata treba biti usklađena sa iluminacijom mostova u smislu kolorita i intenziteta iluminacije;
 - Za korištenje od strane pješaka treba biti unaprijeđena i desna obala, odnosno trotoar, a kroz aktivaciju obalnih zidova poštujući pravila sigurnosti i slično.
 - Vezano za ulicu Obala Kulina bana potrebno je:
 - Uraditi identifikaciju svih prostora u prizemljima objekata i unutrašnjih dvorišta u ulici, a s ciljem utvrđivanja njihovog trenutnog korištenja, svrhe korištenja i problema u korištenju;
 - Posebnu pažnju obratiti na trenutno i moguće korištenje unutrašnjih prostora za smještaj saobraćaja u mirovanju za potrebe korisnika objekata. Analiza treba uzeti u obzir sigurnost kretanja vozila i pješaka, potrebe stanara i korisnika neposredno susjednih zgrada, te potrebe za zelenim površinama u gradu;
 - Na osnovi prethodnog uraditi analizu prostora u prizemljima objekata i unutrašnjih dvorišta, te dati mjere koje, kroz intervencije u prostoru mogu pomoći korištenju ili unapređenju korištenja za identificirane korisnike.
 - Vezano za ulicu Obala Maka Dizdara:
 - Na prostoru građevinskog zemljišta od mosta Čobanija do mosta Drvenija, potrebno je kroz odgovarajuće intervencije (interpolacija, dogradnja, nadogradnja, redizajn i slično), osigurati rehabilitaciju prostora i uspostavu uličnog platna uz uvjet da objekti volumenom moraju biti usklađeni sa postojećim objektima na desnoj obali Miljacke (kontinuitet visine izgradnje ranije izgrađenih objekata uz šetnicu na desnoj obali). Arhitektonsko oblikovanje treba biti savremeno, ali prilagođeno vrijednostima nacionalnog spomenika;
 - Preporučuje se produžiti šetalište na lijevoj obali u punoj postojećoj pješačkoj širini sa biciklističkom stazom uz rijeku Miljacku, odnosno šetnicom spojiti Obalu Maka Dizdara i Obalu Isa-bega Isakovića.
3. Za prostor ulice Ferhadija:
- S ciljem očuvanja vizuelnog integriteta i identiteta ulice nije dozvoljeno postavljanje i oslanjanje tendi, klimauređaja i reklamnih tijela na glavnim uličnim fasade objekata, kao ni postavljanje reklamnih tijela ili drugih stalnih struktura između objekata preko ulice i njihovo oslanjanje na fasade objekata;
 - Slobodnostojeća reklamna tijela na javnim površinama ne smiju ometati kretanje pješaka, kao ni vizuelni integritet cjeline (postavkom u prostoru, osvjetljenjem i slično);
 - Elaborat valorizacije, revitalizacije i konzervacije u dijelu koji se odnosi na ovu ulicu, tačnije snimak i planirane intervencije na fasadama ulice Ferhadija, treba biti dopunjen smjericama za postavljanje reklamnih tijela firmi i plaćenih reklama, kao i natpisa na fasadama i slobodno stojećim koje su uradile nadležne službe zaštite naslijeđa. Navedeni elementi na fasadi ne smiju narušiti vizuelni integritet ulice i pojedinačnih fasada svojom postavkom, veličinom niti iluminacijom;
 - Dozvoljeno je privremeno i povremeno postavljanje umjetničkih ili reklamnih instalacija iznad dijelova ulica uz uvjet da mjesto kačenja na fasade objekata bude minimalne površine i vizuelno nenametljivo, a predmetni dio fasade popravljen nakon skidanje instalacije;
 - Planom privremenog zauzimanja javne površine treba, između ostalog, propisati izgled, boju i materijalizaciju ugostiteljskog inventara, te raspored suncobrana. Za provođenje navedenog plana je potrebno prethodno pribaviti mišljenje nadležne službe zaštite naslijeđa;
 - Po uklanjanju ugostiteljskog mobilijara i inventara sa javne površine ona mora biti popravljena;
 - Potrebno je izvršiti iluminaciju objekata prema odgovarajućem projektu, na koji potrebno pribaviti saglasnost nadležne službe zaštite naslijeđa, kojim će se definirati vrsta, boja, jačina i usmjerenje osvjetljenja uz neophodne grafičke priloge na kojima će biti naznačene pozicije predviđenog osvjetljenja sa svim potrebnim opisima;
 - Instalacije svjetlosnih i zvučnih efekata te njihovo korištenje za obilježavanje posebnih događaja ili podizanju društvene svijesti usmjerenih kampanja se može realizirati samo izuzetno uz odobrenja nadležnih institucija;
 - Uraditi poseban projekat postavljanja reklamnih tijela kojim će se utvrditi položaj i iluminacija reklama na način da ne smiju zaklanjati vizure na fasade objekata i ulicu kao cjelinu.
4. Za prostor ulice Branilaca grada:
- S obzirom na značaj ulice u javnom životu građana preporučuje se zabrana parkiranja uz ulicu s ciljem proširenja površina za kretanja pješaka;
 - S obzirom na značaj institucija i javnih površina u životu grada i građana preporučuje se zabrana parkiranja na trgu ispred Doma Armije i Umjetničke galerije Bosne i Hercegovine, te pretvaranje predmetnog prostora u manji gradski trg, čijim uređenjem bi se naglasio značaj objekata i institucija u neposrednom okruženju. Uređenjem se ne smije predvidjeti izgradnja stalnih nadzemnih struktura na ovom prostoru niti izvođenje prostornih elemenata koji bi zaklonili vizure na okolne objekte;

- S obzirom na značaj institucija i javnih površina u životu grada i građana preporučuje se zabrana parkiranja na trgu pored Narodnog pozorišta i ispred Doma mladih, te zadržavanje namjene otvorenog javnog prostora za potrebe stanovnika, održavanja manifestacija i drugih događaja iz kulture. Prostori trebaju biti ozelenjeni i uređeni u skladu sa značajem predmetne mikroćelije u slici i životu grada;
 - Prostor mjesta i ostataka Kalin Ali-hodžine džamije treba biti uređen kao javna otvorena površina uz obaveznu prezentaciju ostataka džamije i interpretaciju njenog značaja;
 - Moguće je oblikovno povezivanje Trga Oslobođenja – Alije Izetbegovaća i trga ispred Doma armije s ciljem kreiranja vizuelno jedinstvenog otvorenog javnog prostora;
 - Postojeće zelenilo u ulici, posebno drveće, mora biti sačuvano bez obzira na planirane intervencije, te je dozvoljena isključivo sanitarna sječa;
 - Elaborat valorizacije, revitalizacije i konzervacije u dijelu koji se odnosi na ovu ulicu, tačnije snimak i planirane intervencije na fasadama ulice Ferhadija, treba biti dopunjen smjericama za postavljanje reklamnih tijela firmi i plaćenih reklama kao i natpisa na fasadama. Navedeni elementi na fasadi ne smiju narušiti vizuelni integritet ulice i pojedinačnih fasada svojom postavkom, veličinom niti iluminacijom.
5. Za prostore ulica Miss Irbina i Radićeva:
- S obzirom na značaj ulica u javnom životu građana preporučuje se zabrana parkiranja uz ulicu s ciljem proširenja površina za kretanja pješaka;
 - Postojeće zelene površine, posmatrajući njihovu površinu, ali i cjelokupnu visoku vegetaciju, moraju biti očuvane bez obzira na planirane intervencije, te je dozvoljena isključivo sanitarna sječa;
 - Preporučuje se uraditi posebne projekte hortikulturnog uređenja, ozelenjavanja i unapređenja postojećih zelenih površina.
6. Za prostor ulice Koševo:
- S obzirom na značaj ulice u javnom životu građana i poslovnu upotrebu prizemnih prostora objekata preporučuje se zabrana parkiranja uz ulicu s ciljem proširenja površina za kretanja pješaka;
 - Potrebno je izraditi detaljan projekat konzervatorsko-restauratorskih radova i iluminacije fasada u ulici u cilju očuvanja i prezentacije arhitektonskog oblikovanja historicističkih objekata u tim ulicama;
 - Uraditi projekat unapređenja trotoara u smislu uklanjanje saobraćajnih znakova sa trotoara i njihovo postavljanje bez oslanjanja na hodne površine za pješake, uklanjanje odnosno podizanje na višu visinu reklamnih i drugih znakova i firmi koje izlaze van ravni fasade ostavljajući slobodnim po vertikalni prostor za pješake u minimalnoj visini od 2,40 metara i slično;
 - U cilju očuvanja dominantnog identiteta ulice Koševo (stambeno-poslovna zona) neophodno je uraditi plan ekonomskih i drugih potrebnih mjera za očuvanje i poticaj te upravljanja poslovnim prostorima u prizemlju objekata koje će pomoći njihovu rehabilitaciju (dati prijedlog odgovarajućih namjena).
7. Za prostore ulica na Marijin-Dvoru:
- Potrebno je izraditi detaljan projekat konzervatorsko-restauratorskih radova i iluminacije fasada u ulicama Hiseta, Vladimira Perića Valtera i Kralja Tvrtka u cilju očuvanja i prezentacije arhitektonskog oblikovanja objekata historicizma i secesije u tim ulicama;
 - Na prostoru Hastahane je potrebno uraditi arheološka istraživanja. Svi eventualni nalazi trebaju biti ili prezentirani in situ ili dokumentirani i pohranjeni u muzej. Prostor Hastahane treba biti uređen kao gradski park sa maksimalnim ozelenjavanjem i prostorom za boravak stanovništva i održavanje manifestacija privremenog i povremenog karaktera. Projekat uređenja treba biti zasnovan na nalazima arheoloških radova i uvažiti njihove preporuke;
 - Ispod lokaliteta Hastahane je dozvoljena izgradnja podzemnih sadržaja (parking) uz uvjet da izgradnja ne smije dovesti do uništenja identiteta lokaliteta, ugrožavanja ili uništenja arheoloških nalaza i promjene nivoa parka, odnosno do ugrožavanja integriteta lokaliteta. Izgradnja može biti urađena tek nakon provedenih arheoloških radova i u skladu sa preporukama i rezultatima arheoloških istraživanja;
 - Uraditi identifikaciju prizemnih prostora u ulicama s ciljem utvrđivanja njihovog trenutnog korištenja, svrhe korištenja i problema u korištenju;
 - Na osnovi prethodnog uraditi analizu nekorisćenih prostora te dati mjere koje kroz intervencije u prostoru mogu pomoći korištenju prostora (poboljšanje dostupnosti, adaptacija i slično);
 - Preporučuje se zabraniti parkiranje na uglu ulica Hiseta, Hamze Hume i Vladimira Perića Valtera, te prostor urediti kao mali gradski trg sa zelenilom i neprekinutim pješačkim hodnim linijama;
 - Postojeće zelene površine, posmatrajući njihovu površinu, ali i cjelokupnu visoku vegetaciju, moraju biti očuvane bez obzira na planirane intervencije, te je dozvoljena isključivo sanitarna sječa;
 - Preporučuje se uraditi posebne projekte ozelenjavanja i unapređenja postojećih zelenih površina, posebno vodeći računa o unutrašnjim dvorištima, a sve s ciljem podizanja kvalitete stanovanja u ovoj zoni.

Prilog 6 – Smjernice za izradu Plana upravljanja

- 1) Plan upravljanja mora biti usklađen sa prostorno-planskim dokumentima, planom i projektom očuvanja naslijeđa, strategijom očuvanja i interpretacije kulturno-historijskog naslijeđa, razvoja turizma i ekonomskog razvoja i ostalim relevantnim dokumentima te urađen u skladu sa smjericama za izradu plana upravljanja datim u UNESCO Operativnim smjericama za provođenje Konvencije o svjetskom naslijeđu, s obzirom na činjenicu da je na UNESCO Tentativnu listu upisano Sarajevo – jedinstveni simbol univerzalne multikulturalnosti – trajno otvoren grad.

- 2) Moguće je, za pojedine karakteristične zone na prostoru historijskog urbanog krajolika Sarajeva uraditi pojedinačne planove upravljanja s ciljem utvrđivanja detaljnih smjernica za upravljanje na tim prostorima uz obavezu da ti planovi upravljanja budu integrirani u i usklađeni sa Planom upravljanja za historijski urbani krajolik.
 - 3) Navedena strategija mora biti rađena paralelno i dati smjernice zasnovane na zajedničkoj valorizaciji (vrijednosti naslijeđa prema Pravilnikom o kriterijima vrednovanja, podjeli i kategorizaciji nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 82/19), upotrebna vrijednost (atraktivnost) i tržišna vrijednost dobara i cjelina, vrijednost kao resurs i iskorištenost).
 - 4) Pored smjernica iz predmetne strategije, Plan upravljanja treba dati jasne korake (strateške i projektne) za upravljanje negativnim promjenama i velikim rizicima po prostor nacionalnog spomenika, a prvenstveno zagađenje, pritisak saobraćaja (u kretanju i mirovanju), pritisak turizma, promjena u načinu korištenja stambenih prostora, pritisak izgradnje novih i mjerilom neusaglašenih objekata na prostoru nacionalnog spomenika i slično. Planom upravljanja je potrebno definirati konkretne korake i projekte kojima bi se utjecalo na razvoj uz očuvanje karaktera grada, naslijeđenog identiteta, tradicije, kulturno-historijskog i prirodnog ambijenta te umanjene negativnih promjena i upravljanje utvrđenim rizicima.
 - 5) Plan upravljanja treba, između ostalog, sadržavati:
 1. Definiciju/opis sistema i mehanizama upravljanja (strategiju višegodišnjeg upravljanja nacionalnim spomenikom i smjernice za njenu realizaciju), a u skladu sa važećom zakonskom regulativom i potrebama očuvanja nacionalnog spomenika;
 2. Preciznu identifikaciju vrijednosti nacionalnog spomenika, ograničenja i potencijala u budućem korištenju, zahtjeve ili namjere vlasnika/korisnika u pogledu namjene, te intervencija koje na optimalan način dovode u ravnotežu prethodno navedeno i optimiziraju društveno-ekonomski benefit;
 3. Program aktivnosti baziran na cjelovitoj valorizaciji, zaštiti i prezentaciji nacionalnog spomenika kao i nalazima procjene utjecaja;
 4. Dostupne i realne sheme finansiranja i finansijske programe koji su dostupni za prostor nacionalnog spomenika sa zaštitnim pojaskom;
 5. Prostorno-planski dokument izrađen za nacionalni spomenik;
 6. Vodič za upravljanje – pregled principa upravljanja (principi očuvanja naslijeđa);
 7. Integrirani vodič za očuvanje naslijeđa
 - a. Kategorije intervencije na objektima i javnim površinama
 - b. Plan detaljnih aktivnosti na konzervaciji i rehabilitaciji objekata i javnih površina
 - c. Vodič za konzervaciju/restauraciju/rekonstrukciju/rehabilitaciju objekata i javnih površina
 - d. Principi tekućeg održavanja objekata i javnih površina
 - e. Plan mjera energetske efikasnosti (uskладiti sa preporukama UNESCO-a i njegovoj inicijativi RENFORUS)
 - f. Strategija očuvanja nematerijalnog naslijeđa
 - g. Mjere djelovanja za očuvanje i poticaj zanata i zanatlija
 - h. Procjena rizika, pripremljenost na rizike i mjere ublažavanja rizika
 - i. Plan infrastrukturnih sistema
 - j. Plan prikupljanja i odvoz otpada
 - k. Zaštita i prezentacija nematerijalnog naslijeđa
 - l. Integrirani vodič za zaštitu okoliša
 - m. Zaštita vegetacije, sadnja autohtone vegetacije
 - n. Analiza prostora i formiranje novih zelenih površina
 - o. Zaštita voda
 - p. Vizuelna zaštita kompletnog prostora – definiranje mjera kontrole u cilju zaštite vizuelnog integriteta;
8. Plan smještajnih i ugostiteljskih kapaciteta na prostoru nacionalnog spomenika i u njegovom zaštitnom pojasu koji će dati obavezujući regulatorni okvir upravljanja turističkim i ugostiteljskim kapacitetima;
 9. Plan turističkog kretanja na području historijskog urbanog krajolika Sarajeva uz povezivanje sa bližim turističkim i kulturnim destinacijama;
 10. Podizanje svijesti – pozitivna društvena i medijska kampanja o historijskom urbanom krajoliku – promocija vrijednosti, potencijala;
 11. Zona utjecaja na nacionalni spomenik u kojoj je potrebno osigurati očuvanje identiteta i vizuelnog integriteta nacionalnog spomenika (zona definirana na grafičkom prilogu);
 12. Definiran način prikupljanja sredstava iz komunalnih dadžbina i ostalih taksi te način usmjeravanja ka očuvanju i daljem razvoju nacionalnog spomenika;
 13. Definiran način uvođenja spomeničke rente uz uvjet da se ostvareni prihodi po ovoj osnovi ulažu na održavanje, obnovu i investicije na području nacionalnog spomenika;
 14. Plan korištenja prostora koje Grad Sarajevo i Općine Stari Grad i Centar Sarajevo daju u zakup ili na privremeno korištenje treba biti zasnovan na analizi stanja prostora nacionalnog spomenika i namjeni objekata, a urađen u cilju očuvanja identiteta i tradicionalnih aktivnosti prostora i balansiranja namjena;
 15. Plan očuvanja, promocije i poticaja te mjere djelovanja za očuvanje tradicionalnih zanata i zanatlija, posebno onih koji djeluju na prostoru nacionalnog spomenika. U sklopu Plana neophodno je predvidjeti način dodjele, sistem kontrole te izgled certifikata, odnosno potvrde o autentičnosti proizvoda i porijekla za sve proizvoda koji se prodaju kao produkt tradicionalnih zanata;
 16. Plan održivog razvoja turizma i upravljanja posjetama i posjetiocima (mjere djelovanje na prijetnju negativnog utjecaja masovnog turizma);
 17. Plan uvođenja "uvezanih ulaznica" (*heritage pass*) za muzeje, parkinge i ugostiteljske sadržaje;
 18. Utvrđivanja prioriteta intervencija;
 19. Izvori finansiranja za prioritete intervencije kao i kompletnu implementaciju Plana upravljanja;
 20. Akcioni plan:
 - a. program upravljanja naslijeđem u sklopu zaštićenog područja, sa definiranim nosiocima realizacije programa
 - b. etapni program provođenja plana sa finansijskim pokazateljima;
 21. Monitoring i proces ažuriranja intervencija u prostoru i konzervatorsko-restauratorskih intervencija na objektima;
 22. Plan koordinacije rada svih inspeksijskih službi na nivou općina, Grada, Kantona i Federacije;

23. Plan izgradnje kapaciteta (Capacity building) u oblasti upravljanja, obrazovanja, turizma.
- 6) Prostorno-planski dokument izrađen za nacionalni spomenik, kao sastavni dio Plana upravljanja treba sadržavati Plan i projekat očuvanja nacionalnog spomenika te, pored dokumenta i smjernica navedenih ovoj odluci Komisije (dispozitiv i Prilog 5), i sljedeće:
 1. Ažuriranu geodetsku podlogu prostora nacionalnog spomenika i zaštitnog pojasa sa svim relevantnim podacima;
 2. Analizu trenutnog stanja prostorne cjeline, odnosno:
 - a. hronološki prikaz i stilsko određenje postojećih objekata, cjelina i prostora,
 - b. pregled spratnosti postojećih objekata, primijenjenih materijala, oštećenja i stepen očuvanosti izvornih struktura, materijala i dispozicije
 - c. prikaz izvršenih intervencija na objektima i prostorima uz kvalifikaciju i opis
 - d. za sve identificirane intervencije potrebno je dati informaciju o tome da li je na projekat intervencije dato pozitivno mišljenje nadležne službe zaštite naslijeđa te da li su radovi izvedeni sa odobrenjem za građenje ili drugim adekvatnim odobrenjem, odnosno saglasnosti (kao što je saglasnost nadležne službe za radove tekućeg održavanja)
 - e. analizu utjecaja izvršenih intervencija na vrijednosti, atribute autentičnosti i stanje integriteta nacionalnog spomenika
 - f. hronološki prikaz namjene objekata i prostora sa pregledom njihove današnje namjene
 - g. valorizaciju i kategorizaciju objekata i prostora
 - h. pravni status o prethodnoj i trenutnoj zaštiti objekata i prostora uključujući i arheološke lokalitete
 - i. prikaz zastupljenosti i raspoređenosti, te valorizaciju zelenila;
 3. prikaz zastupljenosti i raspoređenosti starih zanata, tradicionalnih načina korištenja prostora i objekata, te upotrebe prostora i objekata za savremene potrebe (festivali, okupljanja i slično);
 4. Elaborat o otklanjanju ili ublažavanju negativnog utjecaja intervencija izvršenih u obuhvatu nacionalnog spomenika za koje je analizom utvrđeno da su degradirale prostor nacionalnog spomenika;
 5. Program arheoloških istraživanja i radova koji mora sadržavati i program zaštite arheoloških lokaliteta;
 6. Elaborat vizuelnog identiteta nacionalnog spomenika kojim će se, između ostalog, definirati materijalizacija, izgled i mjesto postavljanja urbanog mobilijara, reklamnih tijela, natpisa, hodnih površina, dozvoljena mjesta i ograničenja spram izlaganja robe u izlozima kao i definirati odredbe za ostalo što utječe na vizuelni identitet;
 7. Program uređenja i upravljanja javnim površinama kojim treba definirati način korištenja javnih površina (identificirati zelene površine i njihovo uređenje, dozvoljeni prostor za davanje u zakup i slično);
 8. Program očuvanja i promoviranja kulturnih i historijskih vrijednosti, kako materijalnih, tako i njihovih nematerijalnih komponenti – starih zanata i djelatnosti, tradicionalnih festivala i običaja koji su vezani za objekte i mjesta;
 9. Programi turističke promocije i korištenja prostora nacionalnog spomenika za potrebe turizma.
10. Pojedinačne projekte, a posebno:
 - a. Uređenje centralnih pješačkih zona nacionalnog spomenika – javna rasvjeta, urbani mobilijar, obrada pješačkih i kolskih površina
 - b. Obnova infrastrukturne mreže, posebno vodovoda i kanalizacije – kao i rješavanje pitanja prečišćavanja otpadnih voda i zaštite vodotoka rijeke Miljacke;
11. Detaljno definirane uvjete za:
 - a. Sanaciju, konzervaciju, uređenje i prezentaciju postojećih objekata i cjelina koji imaju vrijednosti i kontekstualni značaj (ambijentalno/pejzažni kontekst i drugi)
 - b. Restauraciju i rekonstrukciju historijskih objekata, oblika i prostora kojom će biti osiguran integritet historijske jezgre i čitljivost njenih specifičnosti (rekonstrukciju uništenih objekata, restauraciju objekata ili pojedinačnih arhitektonskih elemenata – horizontalni i vertikalni gabariti, proporcija, broj, veličina i raspored otvora, arhitektonski detalji, popločanje, oblik, nagib krova i vrsta pokrova, tretman fasada i avlijskih zidova prema ulicama itd);
12. Mehanizme za ostvarivanje integralne zaštite:
 - a. definiranje načina finansiranja
 - b. plan konzervacije, intervencija i razvoja prostora za koji se Plan izrađuje odnosno regulacioni plan; navedeni planovi trebaju dati smjernice za djelovanje na svakom pojedinačnom objektu i urbanističkoj matrici u cilju očuvanja vrijednosti iste kao i fizičke stabilnosti objekta. Pored navedenog, potrebno je da definiše moguće upotrebe i eventualno prihvatljive izmjene na svakom pojedinom objektu (u funkciji, vanjskom izgledu ili unutrašnjoj dispoziciji). Dalje, potrebno je da definiše dozvoljene intervencije neophodne u cilju adaptacije pojedinih objekata ili pojedinih dijelova pojedinačnih objekata savremenim uvjetima života
 - c. definiranje zona za izradu detaljnih provedbenih planova i projekata nižeg reda
 - d. Plan implementacije (način vršenja monitoringa planiranih aktivnosti)
 - e. Planove: očuvanja, održavanja i korištenja; preventivnih, hitnih, interventnih i trajnih mjera zaštite; interpretacije, prezentacije i promocije; upravljanja turističkim posjetama
 - f. Plan i program održivog ekonomskog razvoja koji treba definirati: listu ključnih prostora i spomenika za obnovu (kako bi se stvorili uvjeti za regeneraciju putem kulturnog turizma), potrebne iznose i faze finansiranja planiranih konzervacijskih radova (uključujući i radove tekućeg održavanja), definirati izvore finansiranja (iz javnih ili privatnih izvora ili javno-privatnog partnerstva) te identificirati objekte za prioritarno finansiranje, kao i dati listu potencijalnih investitora i fondova kojima bi se moglo ponuditi finansiranje;
13. Elaborat o otklanjanju ili ublažavanju negativnog utjecaja intervencija izvršenih u obuhvatu nacionalnog spomenika za koje je analizom utvrđeno da su degradirale prostor nacionalnog spomenika;

14. Elaborat vizuelnog identiteta nacionalnog spomenika kojim će se, između ostalog, definirati materijalizacija, izgled i mjesto postavljanja urbanog mobilijara, reklamnih tijela, natpisa, hodnih površina, dozvoljena mjesta i ograničenja spram izlaganja robe u izlozima kao i definirati odredbe za ostalo što utječe na vizuelni identitet;
 15. Program uređenja i upravljanja javnim površinama kojim treba definirati način korištenja javnih površina (identificirati zelene površine i njihovo uređenje, dozvoljeni prostor za davanje u zakup i slično); različite načine korištenja otvorenih prostora u zavisnosti od sezone (godišnjih doba) i potreba sinhronizacije upotrebe ovih prostora sagledavajući plan upravljanja korištenja prostora ovog tipa u cjelokupnoj zoni nacionalnog spomenika;
 16. Program očuvanja i promoviranja kulturnih i historijskih vrijednosti, kako materijalnih, tako i njihovih nematerijalnih komponenti – starih zanata i djelatnosti, tradicionalnih običaja i festivala i njihovih produkata koji su vezani za objekte i mjesta;
 17. Programi interpretacije, prezentacije, promocije i korištenja prostora nacionalnog spomenika za potrebe turizma;
 18. Program uvođenja novih tehnologija u svrhu poboljšanja korištenja prostora;
 19. Procjenu utjecaja na nacionalni spomenik (*Heritage Impact Assessment – HIA* te *Environmental Impact Assessment – EIA*) za svaku Programom upravljanja planiranu intervenciju na nacionalnom spomeniku ili u njegovom zaštitnom pojasu. Za velike projekte je potrebno uraditi i stratešku studiju utjecaja (*Strategic Environmental Assessments*).
- 7) Plan upravljanja treba dati konkretne smjernice i korake za implementaciju (aktivnosti i vremenski okvir) za sljedeće:
1. S ciljem umanjavanja zagađenja (aerozagađenje i vibracije) neophodno je smanjiti opterećenje saobraćajem (u kretanju i u mirovanju), zabraniti saobraćanje teškim vozilima na padinskim saobraćajnicama, ispitati mogućnosti unapređenja tramvajskog saobraćaja s ciljem umanjavanja vibracija, saobraćaj u mirovanju na javnim površinama rješavati isključivo ispod nivoa prizemlja (po zemljom) i zabraniti parkiranje na trotoarima i ulicama, osigurati raznovrsne mogućnosti za kretanje ekološki prihvatljivih prevoznih sredstava (bicikla, romobila i sl.), povećati broj zelenih površina, smanjiti broj i veličinu betonskih/asfaltiranih površina, a u korist zelenih površina ili naći drugi način za postizanje bolje ekološke prihvatljivosti tih površina. Također je potrebno ostvariti saradnju sa svim nadležnim institucijama kako bi se utjecalo na smanjenje zagađenja Miljacke i izmještanje velikih zagađivača iz zaštitnog pojasa i neposredne okoline nacionalnog spomenika (zagađivači uzvodno uz Miljacku);
 2. Propadanje historijskih objekata se dešava zbog više razloga, među kojima se posebno ističu neodržavanje, nedostatak upravljanja i napuštanje. Detaljan snimak postojećeg stanja objekata na prostoru nacionalnog spomenika mora sadržavati i informacije o korištenju, otpornosti i sigurnosti objekta na prirodne i ljudske utjecaje (sigurnost spram požara, poplave, krađe i slično). Snimak je osnova baze podataka kojim moraju upravljati nadležne institucije i putem koje se treba vršiti monitoring stanja objekata i sigurnost njihovog korištenja na prostoru nacionalnog spomenika i zaštitnog pojasa, monitoring konzervatorsko-restauratorskih i svih drugih radova;
 3. U cilju očuvanja graditeljskog naslijeđa neophodno je razviti i njegovati kulturu očuvanja naslijeđa kroz insistiranje na osiguravanju sredstava i nadzoru nad provođenjem radova redovnog održavanja objekata i ulica, prenos znanja o razvoju i vrijednostima nacionalnog spomenika i graditeljskim tehnikama te osiguranje redovne obuke radnika koji bi radili na održavanju;
 4. Pored snimanja postojećeg stanja objekata i objedinjavanja znanja o restauratorskim tehnikama i prihvatljivim materijalima, neophodno je uspostaviti ekonomski održivo upravljanje građevinskim fondom koje neće dovesti do narušavanja autentičnosti i integriteta (prvenstveno oblikovanja, funkcije i načina korištenja). Ovo podrazumijeva stalno praćenje korištenja objekata, a posebno prizemlja na prostoru nacionalnog spomenika, limitiranje i utvrđivanje, u skladu sa principima održivog razvoja i očuvanja identiteta i autentičnog korištenja nacionalnog spomenika, broja i rasprostranjenosti ugostiteljskih objekata (kafana, hotela, hostela i svih drugih), planski osmišljenu i finansijski (kroz visinu rente) pomognutu aktivaciju napuštenih zona nacionalnog spomenika, promoviranje i kontinuiranu podrška novim i postojećim biznisima prihvatljivim na području nacionalnog spomenika, a koji mogu zaposliti veći broj ljudi i slično;
 5. U cilju očuvanja autentičnosti i integriteta nacionalnog spomenika, kontrola rasporeda biznisa i zanata je neophodna kao i monitoring rada. Namjena poslovnih prostora mora biti u skladu sa izvornom namjenom predmetnih mikrocelina, a nadležne institucije trebaju voditi o tome računa prilikom izdavanja odobrenja za rad ili njihove kontrole. Potrebno je osigurati poticaje za oživljavanje određenih dijelova, odnosno ulica te osigurati prezentaciju svih dijelova jednako;
 6. U cilju poboljšanja kvalitete stanovanja na području nacionalnog spomenika potrebno je ispitati građevinsko stanje objekata i dati konkretne mjere za poboljšanje energetske efikasnosti postojećih građevina koje neće ugroziti autentičnost i integritet objekata;
 7. U cilju kontrole dogradnje i nadogradnje postojećih objekata neophodno je vršiti redovan monitoring na terenu, pravovremeno obavijestiti vlasnike o dozvoljenim i nedozvoljenim radnjama na objektima, osigurati vlasnicima informaciju o postupcima ishodovanja potrebnih dozvola za dozvoljene radove, odmah po uočavanju izvođenja nedozvoljenih radova obavijestiti sve nadležne i zainteresirane strane i inspekciju;
 8. Turizam predstavlja izuzetan ekonomski resurs, ali treba biti strogo kontroliran kako bi se ispravno razvijao i ne bi doveo do trajnog uništenja kulturnog i prirodnog naslijeđa. Stoga je neophodno definirati strategiju, plan i program razvoja turizma koji bi bili integrirani sa drugim ekonomskim sektorima i strategijama očuvanja naslijeđa. Pritisak na užu historijsku jezgru se mora smanjiti uspostavljanjem alternativnih i komplementarnih aktivnosti i turističkih ruta koje uključuju područje čitavog historijskog urbanog krajolika i okoline Sarajeva. Dodatno, potrebno je omogućiti bolju dostupnost

- pojedinačnim lokalitetima (muzejima, galerijama i slično) kao i kompletnom prostoru nacionalnog spomenika, što podrazumijeva definiranje pojedinačnih problema i individualni odgovor (naprimjer, uklanjanje štandova za prodaju suvenira ili vizuelno napadnih reklamnih tijela neposredno uz ulaz u muzej i sl), kao i generalni odgovor kroz regulaciju saobraćaja i postavljanje turističke signalizacije (isključivo u saradnji sa institucijama nadležnim za zaštitu naslijeđa);
9. Neophodno je izraditi strategiju, plan i program marketinga, promocije spomeničkih vrijednosti i komunikacije sa posjetiocima u svrhu razvoja turizma, očuvanju zanata, izrade autentičnih suvenira i rukotvorina, gastro ponude i karakterističnog načina života te kreiranje moderne i prihvatljive turističke ponude u skladu sa navedenim. Neophodno je unificirati pravila korištenja znakova, zaštitnih boja, logotipa te uvesti jasna pravila 'brandinga' i PR strategije lokaliteta;
 10. Uvažavajući prethodno navedene smjernice i sve ostalo što utvrde institucije uključene u izradu Plana, a što nije u suprotnosti sa Odlukom Komisije, Plan upravljanja treba razraditi strateške ciljeve te akcije i projekte za njihovo postizanje. Strateški ciljevi, između ostalog trebaju biti usmjereni i ka:
 - a. Zaštiti, očuvanju, restauraciji i unapređenju arhitektonskog, arheološkog, umjetničkog, etnološkog, arhivskog, bibliotečkog i zanatskog naslijeđa i svih za navedene vezanih komponenti nematerijalnog naslijeđa
 - b. Očuvanju, rehabilitaciji i unapređenju krajolika, uključujući sve mahale na padinama i okolna brda, kroz unapređenje uvjeta života u mahalama i stambenim objektima na prostoru nacionalnog spomenika
 - c. Očuvanju, podršci zanata, proizvodnih i uslužnih aktivnosti koje vode povećanju zapošljavanja, a prihvatljive su u području nacionalnog spomenika sa stanovišta očuvanja naslijeđa, odnosno kompatibilni su sa vrijednostima i značajem nacionalnog spomenika
 - d. Unapređenju dostupnosti i kretanja na prostoru nacionalnog spomenika, insistirajući i kreirajući mogućnosti za alternativna prevozna sredstva (bicikla, romobili i sl) i povećanju pješačkih površina
 - e. Očuvanju postojećih zelenih površina (javnih i privatnih u avlijama) i njihovom proširenju
 - f. Edukaciji i podizanju svijesti o vrijednostima i značaju lokaliteta te ispravnoj interpretaciji i prezentaciji naslijeđa
 - g. Koordiniranom radu na očuvanju, promociji, prezentaciji i razvoju, kulturnim inicijativama i marketingu vezanom za nacionalni spomenik
 - h. Razvoju ljudskih resursa za upravljanje, planiranje i razvoj prostora
 - i. Kreiranju sistema koordinacije u cilju dijeljenja i diseminacije svih podataka među institucijama nadležnim za različite oblasti, a prvenstveno zaštite naslijeđa, planiranja, razvoja, katastra i zemljišnih knjiga

- j. Kreiranju novih načina kreativnog, održivog i sa stanovišta očuvanja naslijeđa i ekologije, prihvatljivog razvoja prostora nacionalnog spomenika.

Prilog 7 – Gazi Husrev-begov vakuf

Grupa objekata Gazi Husrev-begovog vakufa unutar historijskog urbanog krajolika Sarajeva je spomenik od izuzetnog značaja za Bosnu i Hercegovinu.

Gazi Husrev-begov vakuf u Sarajevu osnovan je 1531. godine i predstavlja jednu od najstarijih institucija koje djeluju u kontinuitetu u jugoistočnoj Evropi. Ova institucija danas u velikoj mjeri egzistira na principima ustanovljenim vakufnamama iz prve polovine XVI stoljeća. Kao institucija vakufa, Gahusrev-begov vakuf nije jedina te vrste u Bosni i Hercegovini ali je svakako najveća, najpoznatija i cjelovito očuvana vakufska institucija koja svoje djelovanje promovira i kroz svoje publikacije te stalna ulaganja u objekte i biblioteku.

Grupa objekata Gazi Husrev-begovog vakufa se danas najvećim dijelom nalazi na teritoriji Općine Stari Grad u Sarajevu i predstavlja materijalni dokaz o kontinuitetu postojanja ove jedinstvene organizacije.

Osnivanje Vakufa je od neprocjenjivog značaja za učvršćivanje razvoja Sarajeva kao grada, a njegov razvoj neodvojiv od razvoja grada. Upravo stoga se grupa objekata Vakufa posebno izdvaja.

Mjere zaštite za grupu objekata Gazi Husrev-begovog vakufa su sljedeće:

1. Za sljedeće nacionalne spomenike primjenjuju se mjere zaštite utvrđene u pojedinačnim odlukama Komisije o proglašenju nacionalnih spomenika, odnosno njihovim izmjenama i dopunama:
 - Graditeljska cjelina – Gazi Husrev-begov bezistan sa dućanima u Sarajevu, opština Stari Grad – Sarajevo, FBiH ("Službeni glasnik BiH", br. 18/07, 20/08, 48/13, 51/17, 27/20)
 - Graditeljska cjelina - Gazi Husrev-begova medresa sa mjestom i ostacima Hanikaha u Sarajevu, FBiH ("Službeni glasnik BiH" 42/07, 48/13, 64/20)
 - Arheološko područje – ostaci Tašlihana u Sarajevu, FBiH ("Službeni glasnik BiH". br. 100/07, 48/1, 67/16)
 - Graditeljska cjelina – Hadžimuratovića Daire u Sarajevu (Velike Daire), opština Stari Grad - Sarajevo, FBiH ("Službeni glasnik BiH", br. 3/08, 48/13)
 - Građevina – Sahat kula u Sarajevu, FBiH ("Službeni glasnik BiH", br. 99/06, 48/13, 76/19)
 - Graditeljska cjelina – Hastahana (zgrada Vakufske bolnice) u Sarajevu, opština Stari Grad, FBiH ("Službeni glasnik BiH", br. 3/08, 48/13)
 - Građevina – Morića Han u Sarajevu, FBiH ("Službeni glasnik BiH", br. 4/20)
 - Građevina – hotel Stari Grad u Sarajevu ("Službeni glasnik BiH", br. 94/09, 48/13, 4/20)
 - Graditeljska cjelina – Gazi Husrev-begova džamija u Sarajevu, FBiH ("Službeni glasnik BiH", br. 105/06, 48/13, 27/20; *Ispravka Odluke, broj 04.1-2.5-48/20-4 od 15.12.2020. godine dostavljena za objavu*).
2. Za sljedeća dobra primjenjuju se mjere zaštite utvrđene odlukom za Historijski urbani krajolik Sarajevo ("Službeni glasnik BiH", br. xx/20):

- Posjedi vezani uz hotel "Evropu", a koji su pripadali kompleksu Tašlihana - k.č. 1184 i 1186, K.O. Sarajevo I (novi premjer),
 - Nekadašnja "Hastahana": k.č. 180, 181 (ulica Halilbašića, Hastahana), K.O. Sarajevo I (novi premjer),
 - Gazi Husrev-begov hamam:k.č. 1067 (ugao ulica M. M. Bašeskije i Pehlivanuše, Gazi Husrev-begov hamam sa kućištem i dvorištem), 1065 (ranije postojeći dućan sa dućaništem ispred Gazi Husrev-begovog hamama), 1061 (zemljište ispred Gazi Husrev-begovog hamama);K.O. Sarajevo I (novi premjer), općina Stari Grad Sarajevo;
 - Historijska građevina na Obali Kulina bana: k.č. 2038, 2042, 2045/1-3 (Obala Kulina bana broj 25 i Zrinskog čikma, bivša zgrada Policije); K.O. Sarajevo XI (novi premjer), općina Stari Grad Sarajevo;
 - Parcele u blizini stambeno-poslovnog objekta u Kulovića ulici:dio k.č. 1820/1, dio k.č. 1819/1 i 1819/2 (unutrašnje dvorište); K.O. Sarajevo IV (novi premjer), općina Centar Sarajevo;
 - Stambeno-poslovni objekat u ulici Edhema Mulabdić (ugao ulica M.M. Bašeskije i Edhema Mulabdića): k.č. 1000, 999, 998,K.O. Sarajevo I (novi premjer), općina Stari Grad Sarajevo;
 - Stambeno-poslovni objekat u Kulovića ulici (objekat na uglu ulica Kulovića i Branilaca grada): k.č. 1822/1,K.O. Sarajevo IV (novi premjer), općina Centar Sarajevo;
 - Građevine i zemljište u ulici Tekija čikma: k.č. 2039, K.O. Sarajevo XI (novi premjer), općina Stari Grad Sarajevo;
 - Dućani u ulici Safet-bega Bašagića i Tahčića sokaku:k.č. 135, 137, 138 (ulica Tahčića sokak), k.č. 130, 133, 136 (ulica Safet-bega Bašagića); K.O. Sarajevo I (novi premjer), općina Stari Grad Sarajevo.
3. Za sljedeća dobra primjenjuju se njere zaštite utvrđene odlukom i izmjenom i dopunom odluke za Historijsko gradsko područje - Sarajevska čaršija (odluka "Službeni glasnik BiH", br. 42/14, *Izmjene i dopune Odluke broj 07.1-2.5-48/20-45 od 14.12.2020. godine dostavljene za objavu*):
- "Imaret": k.č. 922 (Mudželiti veliki br. 15, zgrada uprave Gazi Husrev-begovog vakufa u unutrašnjosti kompleksa, zajedno sa dućanima ispod zgrade), k.č. 919/2 (Mudželiti veliki br.15, unutrašnji dio kompleksa - "Aeroplan"), k.č. 919/3 (Mudželiti veliki br.15, unutrašnji dio kompleksa, pekara "Imaret"),k.č. 918 (Mudželiti veliki br.13, istočni dio), k.č. 917 (Mudželiti veliki br.11, istočni dio), k.č. 915 (Mudželiti veliki br.9, istočni dio), k.č. 914 (Mudželiti veliki br.7, istočni dio);K.O. Sarajevo I (novi premjer), općina Stari Grad Sarajevo;
 - "Imaret", južni dio: k.č. 1403/2 (Gazi Husrev-begova ulica i Mali kujundžiluk), k.č. 907, 911, 908, 909, 913 (ulica Mali kujundžiluk), k.č. 903 (ulica Mali kujundžiluk, južna strana ulice), k.č. 897, 905, 912 (ulica Mali kujundžiluk, Vakuf Ašide hanume Imaretlić), k.č. 910 (ulica Mali kujundžiluk, Vakuf džamije Nalčadžić hadži-Osmana);K.O. Sarajevo I (novi premjer), općina Stari Grad Sarajevo;
 - "Imaret", sjeverni dio: k.č. 927, 1401/1, 1401/2, dio 1402/2, dio 1402/2, 1401, 926, 925, 924 (ulica Sarači), k.č. 921 (ugao ulica Sarači i Gazi Husrev-begova, Aeroplan); K.O. Sarajevo I (novi premjer), općina Stari Grad Sarajevo;
 - "Imaret", zapadni dio (dućani na zapadnoj strani Gazi Husrev-begove ulice): k.č. dio 1402/2 i921, (ugao ulica Gazi Husrev-begova i Sarači), k.č. dio 1402/2 (ugao ulica Gazi Husrev-begova i Sarači, Vakuf Muntehe Kulović, rođene Sandžaktar), k.č. dio 1402/2, dio 1402/4, dio 1402/5, dio 1402/8 (ulica Gazi Husrev-begova),k.č. dio 1402/9 (ulica Gazi Husrev-begova, Vakuf hadži-Ibrahim-age Čomare);K.O. Sarajevo I (novi premjer), općina Stari Grad Sarajevo;
 - Dio objekta Daire: k.č. 712(ulica Halači),K.O. Sarajevo I (novi premjer), općina Stari Grad Sarajevo;
 - Sahat kula: k.č. 920 i 919/1(unutrašnji dio kompleksa),K.O. Sarajevo I (novi premjer), općina Stari Grad Sarajevo
 - Dućani južno od kompleksa Gazi Husrev-begove džamije: k.č. 845,841, 835, 834, 837 (ulica Čurčiluk veliki), k.č. 844 (ulica Čurčiluk veliki br. 15), k.č. 842 (ulica Čurčiluk veliki br. 17), k.č. 840 (ulica Čurčiluk veliki br. 23), k.č. 836 (ulica Čurčiluk veliki br. 29-31), k.č. 836 (ulica Čurčiluk veliki br. 29-31), k.č. 836 (ulica Čurčiluk veliki br. 29-31), k.č. 839 (ulica Čurčiluk veliki br. 29-31), k.č. 843 (ulica Čurčiluk veliki, Evladijet vakuf Hasnije-hanume Mašić), k.č. 833,832 (ulice Kujundžiluk veliki i Čurčiluk veliki), k.č. 838 (Veliki čurčiluk, Zaklada Moše Danijela Saloma);K.O. Sarajevo I (novi premjer), općina Stari Grad Sarajevo
 - Dućani sjeveroistočno od Gazi Husrev-begove džamije: k.č. 818 (ulica Čizmedžiluk), k.č. 817 i 819 (ugao ulica Sarači i Čizmedžiluk), k.č. 820, 821 i 822 (ulica Sarači broj 22), k.č. 821 (ulica Sarači, 2/3 suvlasnik nije nacionaliziran, 1/3 vlasništva Gazi Husrev-begovog vakufa nacionalizirana);K.O. Sarajevo I (novi premjer), općina Stari Grad Sarajevo;
 - Dućani zapadno od Gazi Husrev-begove džamije: k.č. 849, 850 (ulica Mudželiti veliki), k.č. 846 (Mudželiti veliki br.2),k.č. 847 (Mudželiti veliki br.5),k.č. 848 (Mudželiti veliki br.6), k.č. 891 (Mudželiti veliki br.3);K.O. Sarajevo I (novi premjer), općina Stari Grad Sarajevo;
 - Dućani koji se nalaze istočno od Gazi Husrev-begove džamije sa obje strane ulice Čizmedžiluk: k.č. 644, 649, 651, 656, 659, 660, 668,814, 816, 822, 823,dio 828, 829, 830 (ulica Čizmedžiluk),k.č. 817 (ulica Čizmedžiluk, Evladijet vakuf hadži Mehmeda Kabodaja);k.č. 631, 632 (ugao ulica Sarači i Čizmedžiluk, vakuf Mustafa-bega Dženetića);827 (Čizmedžiluk br.7) (izuzet iz nacionalizacije), k.č. 827 (Čizmedžiluk br.7),k.č. 826 (Čizmedžiluk br.9), k.č. 825 (Čizmedžiluk br.11), k.č. 822 i 824 (Čizmedžiluk br.13),k.č. 813 i 822 (Čizmedžiluk br.13),k.č. 815 (Čizmedžiluk br.23);k.č. 645 (ulica Čizmedžiluk, Vakuf Džemile hanume Madžarević), k.č. 654, 648 (ulica Čizmedžiluk, Vakuf džamije Havadže Kemaludin), k.č. 657 (ulica Čizmedžiluk, Vakuf Tabak hadži-Hasana);K.O. Sarajevo I (novi premjer), općina Stari Grad Sarajevo;
 - Dućani u ulici Kazazi: k.č. 633, 634, 639, 640, 643, 646 i dio 647, 649, 650, 653, 661, 662/2,665 (ulica Kazazi), k.č. 662/2 (ulica Kazazi, Vakuf Halač Davud), k.č. 662/2 (ulica Kazazi, Mekteb Kalin hadži-Ali), k.č. 654 (ulica Kazazi, Vakuf Mehmeda Garibije), k.č. 642 (ulica Kazazi, Vakuf džamije Ferhat-bega),k.č. 637 (ulica Kazazi, Vakuf Subašić-zade hadži-Mehmeda), k.č. 635, 636, 638 (ulica Kazazi, Vakuf Subašić-zade hadži-Mehmeda), k.č. 630

- (ugao ulica Sarači i Kazazi); K.O. Sarajevo I (novi premjer), općina Stari Grad Sarajevo;
- Dućani na sjevernoj strani ulice Sarači: k.č. 448, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 935, 936, 939, 940, 941, 942, 943, 946, 947, 948, 949, 950, 959 (ulica Sarači), k.č. 957 (ulica Sarači, Vakuf Mujaga Svrzo), k.č. 609 (zasebno uknjižena parcela u sklopu "Morića hana", ulica Sarači broj 77), k.č. 609 (ulica Sarači br. 75, dućan kod ulaza u Morića han) k.č. 609 (ulica Sarači, vakuf džamije Kadi Bali-efendije), k.č. 617 (ulica Sarači, vakuf Minet-zade Mehmed-bega), k.č. 954, 955 (ulica Sarači, južno u odnosu na Hanikah), k.č. 952, 953 (ulica Sarači, južno u odnosu na Hanikah i Džulagin dvor), k.č. 956, 958 (ulica Sarači broj 41, južno u odnosu na Hanikah i Džulagin dvor); K.O. Sarajevo I (novi premjer), općina Stari Grad Sarajevo;
 - Na dijelu Čaršije zvanom "Trgovke", koji se nalazi istočno od "Kolobare": k.č. 628/5 (građevinski plac); K.O. Sarajevo I (novi premjer), općina Stari Grad Sarajevo;
 - Dućani na istočnoj strani Gazi Husrev-begove ulice: k.č. 902 i 903 (ulica Mali kujundžiluk), k.č. 855, 857, 858, 882, 884, 885, 886, 887, 901 (ulica Gazi Husrev-begova), k.č. 873 (ulica Gazi Husrev-begova, Zaklada Moše Danijela); K.O. Sarajevo I (novi premjer), općina Stari Grad Sarajevo;
 - Stambeni objekat u ulici Sime Milutinovića (broj 8): k.č. 1294 i 1295, K.O. Sarajevo I (novi premjer), općina Stari Grad Sarajevo;
 - Nekadašnji "Veliki han": k.č. 311 i dio 312 (Dijamant, ulica Samardžije), 310 (Razni korisnici u 11 poslovnih prostora, ulica Samardžije broj 12); K.O. Sarajevo I (novi premjer), općina Stari Grad Sarajevo;
 - Đulagin dvor: k.č. 961 (ugao ulica M. M. Bašeskije i Đulagine, internat i učionice GHB medrese), k.č. 961 (južni ulaz prema ulici Sarači); K.O. Sarajevo I (novi premjer), općina Stari Grad Sarajevo;
 - Zgrada nekadašnjeg Gazi Husrev-begovog mekteba u ulici Čemerlina: k.č. 1906, K.O. Sarajevo III (novi premjer), općina Stari Grad Sarajevo
 - Dućani u ulici Safet-bega Bašagića i Tahčića sokaku: k.č. 135, 137, 138 (ulica Tahčića sokak), k.č. 130, 133, 136 (ulica Safet-bega Bašagića); K.O. Sarajevo I (novi premjer), općina Stari Grad Sarajevo;
 - Parcela na uglu ulica Bazardžani i Čurčiluk veliki kod Brusa-bezistana: k.č. 753 (dio pločnika); K.O. Sarajevo I (novi premjer), općina Stari Grad Sarajevo;
 - Parcela pored Brusa-bezistana: dio k.č. 756 (ulica Bazardžani, dio pločnika); K.O. Sarajevo I (novi premjer), općina Stari Grad Sarajevo
 - Parcela u ulici Oprkanj kod ulice Telali: dio k.č. 357, K.O. Sarajevo I (novi premjer), općina Stari Grad Sarajevo;
 - Prostor nekadašnje Sagrdžijske čaršije: k.č. 1395, 1396, 1398, K.O. Sarajevo I (novi premjer), općina Stari Grad Sarajevo.
4. Na sljedeće dobro se primjenjuju mjere zaštite utvrđene odlukom za graditeljsku cjelinu – Štosmajerova ulica u Sarajevu, FBiH ("Službeni glasnik BiH", br. 53/19):
- Gazi Husrev-begova palata na Trgu fra Grge Martića.

Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika, na temelju članka V. stavak 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i članka 36. stavak (1) Poslovnika o radu Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH", broj 47/16), na sjednici održanoj 2. studenoga 2020. godine, donijelo je

ODLUKU O PROGLAŠENJU POVIJESNOG URBANOG KRAJOLIKA SARAJEVA NACIONALNIM SPOMENIKOM BOSNE I HERCEGOVINE

I. – OPĆI DIO

Članak 1.

(Predmet pravne zaštite)

- (1) **Povijesni urbani krajolik Sarajeva** proglašava se nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: nacionalni spomenik).
- (2) Nacionalni spomenik čini cjelovit prostor povijesnog urbanog krajolika na području uže gradske jezgre Sarajeva na dijelu općine Stari grad i općine Centar, Federacija Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina. Granice nacionalnog spomenika definirane su prema katastarskim česticama navedenim u Prilogu 1. ove odluke koji čini njezin sastavni dio.
- (3) Shodno vrijednosti posebnih cjelina utvrđuju se sljedeći prostori unutar nacionalnog spomenika:
 1. A1: Prostori na kojemu se nalaze nacionalni spomenici proglašeni pojedinačnim odlukama Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) o proglašenju dobara nacionalnim spomenikom u granicama povijesnog urbanog krajolika Sarajeva (Prilog 3. ove odluke koji čini njezin sastavni dio);
 2. A2: Prostori na kojemu se nalaze dobra sa Privremene liste nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 33/02) (Prilog 3. ove odluke koji čini njen sastavni dio);
 3. B: prostor unutar granica utvrđenih u članku 1. stavak 2. ove odluke, a koji nije obuhvaćen prostorima A1 i A2.
- (4) Zaštitni pojas nacionalnog spomenika, koji obuhvata prostor naslijeđenih vrijednosti i zonu kompozicionog i funkcionalnog povezivanja sa prostorom nacionalnog spomenika, definiran je katastarskim česticama navedenim u Prilogu 2. ove odluke koji čini njezin sastavni dio.
- (5) Unutar zaštitnog pojasa nacionalnog spomenika izdvajaju se sljedeći prostori:
 1. Z1: Prostori na kojemu se nalaze nacionalni spomenici proglašeni pojedinačnim odlukama Povjerenstva o proglašenju dobara nacionalnim spomenikom unutar granica zaštitnog pojasa povijesnog urbanog krajolika Sarajeva (Prilog 4. ove odluke koji čini njezin sastavni dio);
 2. Z2: Prostori na kojemu se nalaze dobra sa Privremene liste nacionalnih spomenika (Prilog 4. ove odluke koji čini njezin sastavni dio);
 3. Z3: prostor unutar granica utvrđenih u članku 1. stavak 4. ove odluke, a koji nije obuhvaćen prostorima Z1 i Z2.

Članak 2.

(Kategorizacija)

Sukladno Pravilniku o kriterijima vrednovanja, podjeli i kategorizaciji nacionalnih spomenika ("Službeni glasnik BiH" broj 82/19), nacionalni spomenik je svrstan u kategoriju

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**SKUPŠTINA KANTONA
SARAJEVO**

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
**СКУПШТИНА КАНТОНА
САРАЈЕВО**

Dragan
uprskov gostme
Kantonalna
Zaradu priku
5172
№.19
(2105)

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

**CANTON SARAJEVO
ASSEMBLY**

Broj:01-04-43277-19/21
Sarajevo, 15.12.2021. godine

**MINISTARSTVO KULTURE I SPORTA
- KANTONALNI ZAVOD ZA ZAŠTITU
KULTURNO-HISTORIJSKOG I PRIRODNOG NASLIJEĐA**

PREDMET: Zastupnička inicijativa, dostavlja se-

Zastupnica Arijana Memić u skladu sa članom 213. stav 1. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“ - Drugi novi prečišćeni tekst – broj: 41/12, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20 i 14/20), na nastavku 45. Radne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo, održanom dana 14.12.2021. godine, u okviru tačke Dnevnog reda "Poslanička/zastupnička pitanja, inicijative i odgovori", uputila je zastupničku inicijativu koju vam u prilogu dostavljam.

Molimo da pokrenutu inicijativu tretirate u okviru nadležnosti i nakon postupanja po istoj, shodno odredbama Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo u pisanom obliku, obavijestite Skupštinu o učinjenom.

CO:

-sekretar SKS
-sekretar Vlade Kantona

**PREDSJEDAVAJUĆI
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO**

Elvedin Okerić

Pripremila: Jasminka Deliahmetović
Kontrolisala: Amela Smailagić-Čamdžić

web: <http://skupstina.ks.gov.ba>
e-mail: skupstina@skupstina.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-055,
Fax:+ 387 (0) 33 562-210
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

KANTON SARAJEVO

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO

NAROD I PRAVDA

Arijana Memić, zastupnica

Ministarstvo kulture i sporta KS

Kantonalni zavod za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa

PREDMET: INICIJATIVA

Inicijativa za pokretanje i realizaciju projekta obnove fasadnog platna Pravosudne palate u Sarajevu (Univerziteta u Sarajevu)

Obrazloženje:

Zgrada Pravosudne palate, uz gradsku Vijećnicu predstavlja najreprezentativniji objekat u Sarajevu iz razdoblja austrougarske uprave. Riječ je o najznačajnijem pravosudnom objektu u Bosni i Hercegovini. Kontinuitet obavljanja pravosudne funkcije, za koju je palata i izgrađena, prisutan je u periodu dužem od stotinu godinu. Već duže od 70 godina u dijelu palate smješteni su Pravni fakultet u Sarajevu i Rektorat Univerziteta u Sarajevu. Dugogodišnja tradicija pravnog obrazovanja i sudovanja u okviru palate predstavlja prepoznatljiv element sarajevske kulturno-historijske baštine.

Zbog svog značaja na 25. sjednici Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika, održane 24. 12. 2018. godine, donesena je Odluka o proglašenju historijske građevine – Pravosudna palata u Sarajevu nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine. Nacionalni spomenik svrstan je u drugu kategoriju – nacionalni spomenik od izuzetnog značaja za Bosnu i Hercegovinu.

Unatoč svemu navedenom, već duže od 25 godina od opasade Grada kada su nastala velika oštećenja na fasadnom platnu, nema sistemskog rješenja. Jedan od najljepših i najznačajnijih objekata u Sarajevu prepušten je propadanju i zubu vremena. Komadi fasadnog platna su u više navrata otpadali i možemo biti sretni što se niko od prolaznika u tom trenutku nije nalazio ondje gdje su padali. Zbog neophodnosti zaštite prolaznika, učinjene su dodatne intervencije, poput nadstrešnice na ulazu koje su narušile integritet objekta.

Pravni i Arhitektonski fakultet Univerziteta u Sarajevu, u okviru projekta koji je podržao Kanton Sarajevu u 2019. godini izradili su Elaborat zaštite fasadnog platna koji je publiciran u okviru monografije o Pravosudnoj palati.

Krajnje je vrijeme da Kanton Sarajevo poduzme odlučne korake kako bi se krenulo u pokretanje i realizaciju projekta obnove fasadnog platna Pravnosudne palate kroz planiranje kreditnog zaduživanja u okviru budžeta Kantona Sarajevo.

Sarajevo, 30.11.2021.g

Zastupnica u Skupštini KS

Arijana Memić

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**SKUPŠTINA KANTONA
SARAJEVO**

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
**СКУПШТИНА КАНТОНА
САРАЈЕВО**

Dragan
uprskov jrcme
Kantonalna
Zastupnicka
5172
№.19
(2105)

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

**CANTON SARAJEVO
ASSEMBLY**

Broj:01-04-43277-19/21
Sarajevo, 15.12.2021. godine

**MINISTARSTVO KULTURE I SPORTA
- KANTONALNI ZAVOD ZA ZAŠTITU
KULTURNO-HISTORIJSKOG I PRIRODNOG NASLIJEĐA**

PREDMET: Zastupnička inicijativa, dostavlja se-

Zastupnica Arijana Memić u skladu sa članom 213. stav 1. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“ - Drugi novi prečišćeni tekst – broj: 41/12, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20 i 14/20), na nastavku 45. Radne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo, održanom dana 14.12.2021. godine, u okviru tačke Dnevnog reda "Poslanička/zastupnička pitanja, inicijative i odgovori", uputila je zastupničku inicijativu koju vam u prilogu dostavljam.

Molimo da pokrenutu inicijativu tretirate u okviru nadležnosti i nakon postupanja po istoj, shodno odredbama Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo u pisanom obliku, obavijestite Skupštinu o učinjenom.

CO:

-sekretar SKS
-sekretar Vlade Kantona

**PREDSJEDAVAJUĆI
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO**

Elvedin Okerić

Pripremila: Jasminka Deliahmetović
Kontrolisala: Amela Smailagić-Čamdžić

web: <http://skupstina.ks.gov.ba>
e-mail: skupstina@skupstina.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-055,
Fax:+ 387 (0) 33 562-210
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

KANTON SARAJEVO

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO

NAROD I PRAVDA

Arijana Memić, zastupnica

Ministarstvo kulture i sporta KS

Kantonalni zavod za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa

PREDMET: INICIJATIVA

Inicijativa za pokretanje i realizaciju projekta obnove fasadnog platna Pravosudne palate u Sarajevu (Univerziteta u Sarajevu)

Obrazloženje:

Zgrada Pravosudne palate, uz gradsku Vijećnicu predstavlja najreprezentativniji objekat u Sarajevu iz razdoblja austrougarske uprave. Riječ je o najznačajnijem pravosudnom objektu u Bosni i Hercegovini. Kontinuitet obavljanja pravosudne funkcije, za koju je palata i izgrađena, prisutan je u periodu dužem od stotinu godinu. Već duže od 70 godina u dijelu palate smješteni su Pravni fakultet u Sarajevu i Rektorat Univerziteta u Sarajevu. Dugogodišnja tradicija pravnog obrazovanja i sudovanja u okviru palate predstavlja prepoznatljiv element sarajevske kulturno-historijske baštine.

Zbog svog značaja na 25. sjednici Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika, održane 24. 12. 2018. godine, donesena je Odluka o proglašenju historijske građevine – Pravosudna palata u Sarajevu nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine. Nacionalni spomenik svrstan je u drugu kategoriju – nacionalni spomenik od izuzetnog značaja za Bosnu i Hercegovinu.

Unatoč svemu navedenom, već duže od 25 godina od opasade Grada kada su nastala velika oštećenja na fasadnom platnu, nema sistemskog rješenja. Jedan od najljepših i najznačajnijih objekata u Sarajevu prepušten je propadanju i zubu vremena. Komadi fasadnog platna su u više navrata otpadali i možemo biti sretni što se niko od prolaznika u tom trenutku nije nalazio ondje gdje su padali. Zbog neophodnosti zaštite prolaznika, učinjene su dodatne intervencije, poput nadstrešnice na ulazu koje su narušile integritet objekta.

Pravni i Arhitektonski fakultet Univerziteta u Sarajevu, u okviru projekta koji je podržao Kanton Sarajevu u 2019. godini izradili su Elaborat zaštite fasadnog platna koji je publiciran u okviru monografije o Pravosudnoj palati.

Krajnje je vrijeme da Kanton Sarajevo poduzme odlučne korake kako bi se krenulo u pokretanje i realizaciju projekta obnove fasadnog platna Pravnosudne palate kroz planiranje kreditnog zaduživanja u okviru budžeta Kantona Sarajevo.

Sarajevo, 30.11.2021.g

Zastupnica u Skupštini KS

Arijana Memić